

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51-52. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

15 Kč (20 Sk)

23. A 30. PROSINCE 2001

*„V městě Davidově
se vám dnes narodil
Spasitel -
to je Kristus, Pán!“
(Lk 2,11).*

Jediný Spasitel!

Jediný Zachránce!

*To je poselství Vánoc,
které nám musí dávat
stále nové impulsy!*

*Probuďme se
ze spánku: jenom ON
je Cesta, Pravda
a Život!*

S těmito myšlenkami

*Vám přejeme
z celého srdce
milostiplné Vánoce
a požehnaný
nový rok 2002!*

Redakce

Zpěv radosti a vítězství 117. žalm v ranních chválách neděle 2. týdne

Novozákonní ohlas

Když křesťan zpívá v souzvuku s hlasem izraelského prosebníka žalm 117, který jsme právě vyslechli, zakouší v sobě zvláštní rozechvění. V tomto hymnu, který má výrazný liturgický ráz, nachází totiž dvě fráze, které se ozývají uvnitř Nového zákona v nové tonalitě. První je vyjádřena ve verši 22: *Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kvádrem nárožním*. Tuto frázi cituje Ježíš a aplikuje na své poslání ve smrti a ve slávě, když předtím vyprávěl podobnosti o vraždících vinařích (srov. Mt 21,42). Těto fráze se dovolává také Petr ve Skutcích apoštolů: *On je ten kámen, který jste vy stavitelé odhodili, ale který se stal kvádrem nárožním. V nikom jiném není spásy. Neboť není lidem pod nebem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy* (Sk 4, 11-12). Cyril Jeruzalémský to komentuje takto: »O Ježíši Kristu říkáme, že je jeden jediný, aby bylo jediné synovství; říkáme jedno jediné, aby sis nemyslel, že je ti dáno ještě nějaké další... Je totiž nazván kamenem, nikoliv bezduchým ani vylomeným rukama lidí, nýbrž kamenem nárožním, protože ten, kdo v něho uvěří, nebude zklamán« (Katecheze, Řím 1993, s. 312-313).

Druhou frázi, kterou Nový zákon přejímá z žalmu 117, provolává zástup při slavnostním mesiánském vstupu Krista do Jeruzaléma: *Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně!* (Mt 21,9; srov. Ž 117,26). Provolání je zarámováno do »Hosana«, které přejímá hebrejskou invokaci hoshia'na', »ó, spas nás!«.

Oslava Boží věrnosti

Tento nádherný biblický zpěv je umístěn do středu malé sbírky žalmů od 112 do 117, nazvané »velikonoční aleluja«, to znamená žalmová chvála používaná v hebrejském kultu pro paschu a také pro hlavní slavnosti liturgického roku. Za hlavní nit žalmu 117 můžeme pokládat obřad průvodu, při kterém jej přednáší snad sólista spolu se sborem na pozadí svatého města a jeho chrámu. Text otevírá a uzavírá krásná antifona: *Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky* (v. 1.29).

Slovo *milosrdenství* je překlad hebrejského slova hesed, které označuje velkorysou věrnost Boží vůči jeho smluvně spřátelému lidu. Do opěvování této věrnosti jsou zahrnuti tři kategorie osob: celý *Izrael, dům Áronův*, tj. kněží, a *ti, kdo se bojí Hospodina*, to je rčení, které označuje věřící a postupně i prozelyty čili příslušníky jiných národů,

kteří touží po příslušnosti k Hospodinovu zákonu (srov. v 2-4).

Zdá se, že průvod se vine jeruzalémskými ulicemi, protože se mluví o *stanech spravedlivých* (srov. v 15). Zaznívá tedy hymnus díkůvzdání (srov. v. 25-18), jehož poselství je zásadního rázu: **I když jsme v úzkostech, je třeba držet vysoko pochodeň důvěry, protože mocná Hospodinova ruka vede svého věrného k vítězství nad zlem a ke spáse.**

Posvátný básník používá silné a živoucí výrazy: kruté protivníky přirovnává k roji včel nebo k postupujícímu ohni, který postupuje a všechno obrací v popel (srov. v. 12). Ale odpověď spravedlivého, kterého podporuje Pán, je pevná; třikrát opakuje: *potřel jsem je v Hospodinově jménu*, a tento hebrejský výraz označuje **zničující zásah proti zlu** (srov. v. 10.11.12). U jeho kořene je totiž **mocná Boží pravice**, tj. její účinné působení a nikoliv slabá a nejistá ruka člověka. A to je důvod, proč se radost z vítězství nad zlem projevuje ve velmi působivém vyznání víry: *Hospodin je má síla a statečnost, stal se mou spásou* (v 14).

Vstup do chrámu

Zdá se, že průvod dorazil do chrámu, *k branám spravedlnosti*, tzn. k svatě braně Siónské. Zde se zapěje druhý děkovný zpěv, který se otevírá dialogem mezi kněžími a shromážděním, aby bylo připuštěno

k obřadu. *Otevřte mně brány spravedlnosti, vejdu jimi, abych vzdal díky Hospodinu*, říká sólista jménem shromážděných v průvodu. *Toto je brána Hospodinova, jí procházejí spravedliví* (v. 20), odpovídají ostatní, pravděpodobně kněží.

Jakmile jsme vstoupili, můžeme dát zaznít hymnu vděčnosti Hospodinu, který se v chrámě představuje jako stabilní a **pevný kámen, na kterém je možno zbudovat dům života** (srov. Mt 7, 24-25). Kněžské pozhování sestupuje na věřící, kteří vstoupili do chrámu, aby vyjádřili svou víru, přednesli svou modlitbu a slavili obřady.

Liturgie radosti

Poslední scéna, která se otevírá před naším zrakem, se skládá z radostného rituálního posvátného tance doprovázeného slavnostním máváním ratolestmi: *Seřadte průvod s hojnými ratolestmi až k rohům oltáře* (v. 27). Liturgie je radost, setkání ve slavnosti, výraz celého života, který chválí Pána. Obřad ratolestí připomíná hebrejskou slavnost Stánků, památku na izraelské putování pouští, slavnost, při které se konal průvod s ratolestmi z palmy, myrty a vrby.

Oslava Vykupitele

Tento obřad, evokovaný žalmem, křesťanu připomíná Ježíšův vstup do Jeruzaléma, jak ho slaví liturgie Květné neděle. Krista jako syna Davidova (srov. Mt 21,9) oslavuje zástup lidí, kteří přišli na svátky, ... *vzali palmové ratolesti, vyšli mu naproti a volali: »Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně, král izraelský!«* (Jan 12,12-13). V onom slavnostním obřadu, který je předehrou Ježíšova umučení a smrti, se uskutečňuje a projevuje v plném významu také symbol úhelného kamene, zmíněného na začátku, který tak nabývá slavné velikonoční hodnoty.

Žalm 117 vyzývá křesťany, aby si připomněli ve velikonoční Ježíšově události den, který učinil Hospodin, v němž *kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kvádrem nárožním*. Tento žalm mohou tedy zpívat plní vděčnosti: *Hospodin je má síla a statečnost, stal se mou spásou* (v. 14). *Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujeme se z něho* (v. 24).

L'Osservatore Romano 6. prosince 2001
Mezititulky a zvýraznění
redakce Světla

Ovoce lásky a důvěry

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Josef učinil, jak mu anděl přikázal

Pán tě dnes zve do Nazareta, do náročné školy, jak sloužit svému Bohu. Vstup s pokorou do domku tesařova. Zastihl jsi ho ve chvíli, kdy je velmi znepokojen.

Nebeský Otec mu svěřil Marii, ale zatím ho nezasvětil do vznešeného plánu, který má s touto dcerou Izraele. Proč ho nechává v tak trapné nejistotě? Jak má splnit úkol, který nechápe? Josef je muž spravedlivý. Není pro něho rozhodující, zda se mu Boží požadavek líbí nebo ne. Ví dobře, že Bůh nemusí předkládat svou vůli k našemu posouzení. Uznává jeho právo na naši slepou poslušnost. Pokud takové slovo nerad slyšíš, vystavuješ se nebezpečí, že si budeš vybírat z Boží vůle jen podněty, které probouzejí tvé vlastní zalíbení. Pak si myslíš, že sloužíš Bohu, ale ve skutečnosti děláš jen to, co se líbí tobě a jak se to líbí tobě. Máš se však dát k dispozici Bohu pro něho samého, i když nevíš, co tě čeká. Uč se od sv. Josefa přijímat Boží vůli v plné důvěře v jeho nevystihlé záměry a plány.

Odevzdat se bezvýhradně Boží vůli není slepota ani rezignace. Je to nejvyšší pocta, jakou můžeš vzdát Bohu. Uznáváš tak upřímně nejen jeho svrchovanost a moudrost, která nejlépe zná svůj záměr i způsob, jak ho dosáhnout, ale také vzdáváš poctu jeho neskonale lásce v pevném přesvědčení, že ve všem, co s tebou Bůh zamýšlí, hledá jen to nejvyšší dobro pro tebe i pro druhé. Pak spíše než na svou zdatnost myslíš na svou nemohoucnost a nicotu, která sama ze sebe není schopna vznešené a nejvyšší Boží záměry ani pochopit, natož uskutečnit. Pak teprve nabízíš Bohu příležitost, aby skrze tvou slabost projevil svou moc a dobrotivost. To je důvod, proč si vybírá to, co je v lidských očích slabé a neschopné. Ti, kteří by se rádi osvědčili a uplatnili, aby prosadili sami sebe a svou sebevědomou iniciativu, jsou Boží moudrosti jen na překážku.

Nestačí ti čest, že můžeš sloužit Božímu záměru, třeba ho vůbec nechápeš? Uč se tak poslušnosti k Bohu i k těm, kteří ho na zemi pro tebe zastupují. Jestliže pak staneš podobně jako Josef tváří v tvář třeba i bolestné zkoušce, přijímej ji jako příležitost, aby se tím více očistil tvůj úmysl a prohloubila tvoje plná odevzdanost do rukou toho, komu jsi uvěřil.

Josefův příklad tě však vede ještě dále. Kdo se tak jako on s úctou a láskou sklání před Bohem, chová se podobně i ke svým bližním. Zachovává k nim úctu a lásku nejen tehdy, když odpovídají jeho přáním a představám,

ale i v situaci, kdy ho okolnosti postaví před bolestnou záhadu.

Koho by nepobouřil pohled na milovanou snoubenku, která je těhotná, *dříve než se sešl?* Právě toto potkalo Josefa. Pros ho, aby i tebe naučil, jak se chovat v tíživých situacích. Sleduj pozorně jeho počínání. Není mu to lhostejné a působí mu to hlubokou bolest. A přesto ani nesoudí, ani nereptá, ani se nebouří. Ví, že Bůh může seslat zkoušky, kterým vůbec nerozumíme. Nejhorším rádcem jsou v takovém případě rozjitřené city. Proto se nejdříve v tichu modlí k Bohu a hledá řešení. Svou spravedlnost projevuje nikoliv odsouzením, ale láskou. Jak se rozhodl? Nepodrobí svou milovanou pokořujícími otázkám, tím méně ji vystaví veřejné hanbě. Odevzdává celou záležitost do rukou Nejvyššího a sám ze všech možných řešení se přiklání k tomu, které je nejšetnější a nejohleduplnější. Ale jsou situace, kdy ani jednání v nejlepším úmyslu nemusí být v souladu s Boží vůlí, a Bůh sám se pak postará o nápravu.

Nemenší zkoušce je vystavena Maria. Svým souhlasem, který vyslovila před andělem Bohu, se úplně odevzdala do Božích rukou. Její stav je již zřejmý, a ona stále zůstává samotná. Nebojí se o sebe. Splnilo se již, že počala, splní se také, že porodí Syna. Umiš si však představit, jak bolestně prožívá, že právě svým předrahým, od Boha přijatým Dítětem, které tak horoucně miluje, působí bolest milovanému a čistému snoubenci? Co tedy dělá Maria? Modlí se, miluje a čeká. Důvěruje skálopevně, že Bůh neopustí ty, kteří jsou jeho. Co na tom, že se ocitla v sázce její čest? Nezpívá se žalmistou: *Hospodinu náleží země i to, co je na ní, svět i ti, kdo jej obývají⁽¹⁾*? Kdo se bezvýhradně zasvětil Bohu, odevzdal mu všechno, i svou čest a svůj život. Ale právě v tom má pevnou jistotu, neboť všechno, co je i co má, vložil do těch nejlepších rukou. Noc zkoušky se tak stává tou nejlepší příležitostí, jak plně osvědčit Otcí svou láskyplnou důvěru a pokornou odevzdanost dítěte.

A tak jsi svědkem, jak k těm, kteří se plně odevzdali Bohu a oprávněně všechno očekávají jen od něho, Bůh v pravý čas posílá své anděly. Pokloň se Božímu poslu a blahopřej Josefovi, který si odvádí svou snoubenku neporušenou, a přece tak blaženě požehnanou. Nebeský Otec odplácí jeho důvěru ještě větší důvěrou, když do Josefovy péče a ochrany svěřuje to nejdražší, co má: svého Syna a jeho nejčistší Matku. A tak dvojici, která už už stála před zkouškou nejbolestnějšího rozdělení, spojuje k nejčistší jednotě společná služba vtělenému Slovu. *Kdo má nevinné ruce, čisté srdce a nebaží po marnosti, přijme odměnu od svého Spasitele⁽²⁾*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 24; ⁽²⁾ tamt.

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 7,10-14

Hospodin promluvil k Achazovi (skrze proroka Izaiáše): „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“ Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“ Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel (to je »Bůh s námi«).“

2. čtení - Řím 1,1-7

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Bůh ji už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmě o svém Synu. Ten pochází jako člověk z rodu Davidova, duchem svatosti se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých: Ježíš Kristus, náš Pán. Od něho jsme dostali milost i apoštolské poslání, abychom na oslavu jeho jména přivedli k ochotnému přijetí víry všechny národy. K nim patříte i vy, protože si vás Ježíš Kristus povolal.

Všem v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Evangelium - Mt 1,18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít.

Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel, to znamená »Bůh s námi«.“

Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Vánoční kázání sv. Řehoře Naziánského

Ptáš se, z jakého důvodu sestoupil Bůh tak hluboko, že by naše víra mohla zaváhat, zda on, nepochopitelná, nedomyslitelná a nevysslovitelná Bytost, která přesahuje všechny vznešenosti a výsosti, se skutečně tak oděla do ubohého pláště lidské přirozenosti, že do tohoto spojení s lidskostí byly vtaženy ze soucitu i jeho nekonečné síly? Na to můžeme dát snadnou odpověď, která se odvolává na Boží velikost. Ptáš se tedy po důvodu, proč se Bůh chtěl narodit mezi lidmi. Když škrtněš z našeho života dobrodiní, která nám Bůh udělil, sotva najdeš ještě něco, co by tě mohlo vést k poznání Boha; neboť z dobrodiní, která jsme přijali, mluví k nám náš Dobrodinec. Když zaměříme svou pozornost na dobro, která nám byla udělena, musíme z toho vyvodit závěr směrem k Bytosti a smýšlení toho, který nám je sesílá. Jestliže jsi nyní našel cestu, že Boží láska k nám lidem je tím zvláštním znakem božské Bytosti a božského smýšlení, tak jsi také našel důvod, po kterém se ptáš, znaš příčinu, proč Bůh spěchal mezi lidmi. Naše nemocná přirozenost potřebovala lékaře, padlý člověk potřeboval toho, kdo by ho pozvedl, propadlý zkáze potřeboval znovuoživitele, ten který přerušil svá pouta s dobrem, potřeboval toho, kdo by ho přivedl zpět k dobru. Temnotou zahalený toužil po příchodu světla, zajatý toužil po svém zachránci, utlačený po svém spasiteli, zotročený po tom, kdo ho vykoupí. Jsou to snad drobné a nevýznamné věci, které mohly rozhodnout o tom, že Bůh sestoupil jako lékař lidské přirozenosti, když se lidstvo nacházelo v tak žalostném a ubohém stavu?

»Ježíš se narodil«

Romano Guardini nazval své adventní a vánoční meditace »Pánova blízkost«. Ale jak blízko je Pán? Tajemství narození našeho Vykupitele je tak prosté, a přitom tak nepochopitelné.

Uvádím zkušenost ze své pastorační praxe.

Jako mladý kaplan jsem měl nezapomenutelný zážitek. Bylo to o Štědrém dnu. Dětská mše svatá měla začít za půl hodiny a já jsem se v kanceláři stále ještě trápil se svou promluvou. Nic se mi nedařilo. S dosavadními myšlenkami jsem nebyl spokojen, věřící by je mohli pokládat za výmysly.

Najednou někdo zazvonil u dveří. Pan farář navštěvoval nemocné a sekretářka měla práci ve vlastní rodině, a tak bylo na mně, abych šel otevřít. Venku přede dveřmi stál v hrubém šálu zabalený zimou roztrěsený černý Afričan, který však vyzařoval tolik radosti, že koutky jeho úst se smály do slova od ucha k uchu. Dříve než jsem mohl říct jedno slovo, vyvolil z kapsy své bundy maličké jesličky a začal při melodii koledy, která z jesliček vycházela, tančit na veřejné ulici. Protože tento Afričan znal moje jméno, zvolal: »Otče Tomáši, otče Tomáši, Ježíš se narodil!«

Přitom ustavičně líbal malou figurku v jesličkách. Svým veselým výstupem potěšil nejen mne, ale i všechny kolemjdoucí, kteří ho přijímali i přes jeho neobvyklou s blahosklonností Svatvečera.

Tento Afričan přišel ze Zaire před několika měsíci a bydlel nedaleko kostela v azylovém domově. Poměry v této sešlé budově se vyznačovaly chudobou a prostotou. Přesto jsem se zde setkával při svých návštěvách i přes mnoho osobních problémů, úzkostí a u azylantů přirozenou nejistotou vždy s ote-

vřeností, radostí a vděčností. A snad to byl právě nedostatek toho, co nazýváme luxus, co obdarovalo obyvatele tohoto domu citem pro druhé, a jak jsem mohl nyní zakusit od tohoto muže přede dveřmi, i citem pro Boha a pro tajemství vtělení.

Vnitřně velice dojat vrátil jsem se domů z této vánoční podívané zpět ke své práci a do-

savadní řádky šly všechny do koše. Moje kázání na dětské jitřní, ve kterém jsem vyprávěl o této příhodě, vycházelo ze srdce a ne z papíru. A že tato slova si našla obdivuhodně cestu do srdcí, bylo zřejmé už z toho, že tentokrát zcela odpadl obvyklý zápas s vyrušováním těch nejmenších. Ani později nemělo nikdy moje kázání takovou odezvu u věřících jako tenkrát.

Onen Štědrý den jsem si jasně uvědomil, že vánoční poselství padne na úrodnou půdu jen tehdy, jestliže člověk ve své prostotě a nekomplikovanosti vycítí, že potřebuje toto Dítě z jesliček jako Vykupitele. To mě naučil tento žadatel o azyl. Ne náhodou to byli právě prostí pastýři z betlémských plání, kteří první otevřeli svá srdce před dvěma tisíciletími této radostné zvěsti. Herodes mohl

ve svém nádherném paláci najít pouze nenávisť. A jeho učenci sice věděli z knih o události narození, proto ukázali třem mudrcům z východu cestu, ale sami se ve své pýše necítili připraveni, aby poklekli před Dítětem.

Od tohoto Štědrého dne jsem dospěl k jistotě, jak je opovážlivé chtít slavit Vánoce v sytosti a přebytku. Že mnoho věřících v důsledku oprávněné konzumní vánoční rozmrzelosti nemá cit pro tajemství Božího vtělení, a to často souvisí s tím, že v adventu s nedostatkem modlitby máme i nedostatek forem ticha, usebranosti a postu, které by měly advent provázet. Chu-

doba, hlad a bída nepředstavují samy o sobě mravní dobro. Toho jsem dalek. Ale byla to právě zpráva o narození Vykupitele, která mnoha lidem na světě v těch nejhorších dobách přinášela vždy paprsek světla. A toto světlo Svaté noci pronikalo i do těch nejtvrděších zkušeností lidského ponížení, pošlapání jeho důstojnosti a zakoušení lidské krutosti. Abychom si to uvědomili, postačí vzít do ruky vzpomínky těch, kteří byli ve vězeních, koncentračních táborech a na válečných frontách, nebo museli podstoupit výslechy a soudní přelíčení, kteří byli vyhnáni ze své vlasti, anebo jako azylanti ve vzdálené zemi na veřejné ulici mohli provolávat slova plná naděje: »Ježíš se narodil!«

*Kirche heute 12/96
Přeložil -lš-*

Narození Páně

Liturgie dnešní slavnosti Narození našeho Pána začíná vstupním zpěvem: *Dnes zazáří nad námi světlo, protože se nám narodil Pán* (srov. Iz 9,1-5). Tato slova jsou vyňata z knihy starozákonního proroka Izaiáše. Bůh nám daroval svého Syna, abychom nebyli navěky ztraceni. Podle evangelisty Lukáše jako první se dověděli o narození Vykupitele pastýři. Anděl je poslal, aby šli do betlémské stáje. Této noviny se nedostalo velkým tohoto světa, zákoníkům a teologům ani bohatým, nýbrž prostým a pokorným lidem, kteří důvěrně znali nouzi.

Dnes se vám narodil v městě Davidově Spasitel – to je Kristus Pán (Lk 2,11).

Bůh skryl toto poselství před moudrymi a mocnými, aby je zjevil malíčkým.

Radost pastýřů byla převelická, věděli totiž z andělových úst, že toto dítě je Spasitel světa, ten tak dlouho toužebně očekávaný Zachránce a Vykupitel. Dostalo se jim toho štěstí, že ho mohli najít. *A našli Marii a Josefa a děťátko položené v jeslích* (Lk 2,16). Pastýři nereagovali na Boží poselství s »když« a »ale«, přijali je s radostí a našli cestu k Pánu. S věřícím a vděčným srdcem se mu klaněli. A Bůh jim daroval *velikou radost* (Lk 2,10), jak píše Lukáš. Rozšířme své srdce pro tuto velkou radost, která přichází od Boha, jakou nám mohou darovat a dát Vánoce prožívané ve světě, kde je tak málo pravé a opravdové radosti!

Jen *věřícím* se odhaluje, co se o Vánocích v Betlémě událo. Jan to shrnuje do lapidární věty:

Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi a viděli jsme jeho slávu (Jan 1,14). Dítě položené v chudých jeslích je výzvou pro naši víru a vidíme ve svém vysoce technizovaném světě protiklad: zde je bezmocné dítě a tam člověk, který si troufá sahat po hvězdách. A přece *pastýři vyprávěli, co jim bylo řečeno o Dítěti* (Lk 2,17). A to nebylo málo: Zachránce, Pán, mír na zemi. Jejich víře, která není nepodobná prostotě a původnosti víry dětí, se otevírá tajemství Sváté noci: Kristus, Spasitel je zde! Neudivuje nás, když se na konci biblického textu říká: *Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli* (Lk 2,20).

Ve vtělení Božího Syna se pastýřům odhaluje zázrak *Boží lásky* k lidem. Bůh přichází, aby spasil a zachránil, co bylo ztraceno, aby přivedl domů, co zabloudilo. Pro chudé pastýře, kteří neuměli číst, to nebyl žádný protiklad: že chudé dítě je Bůh, jak jim zvěstovali andělé. Víra a ochota jim otevřela oči a uši a především srdce. Láska Boha, který se vtělil v jeho Synu, dává se nalézt milujícím lidem, kteří nevládní nic kromě srdce. A to nabídnou v klanění Pánu světa.

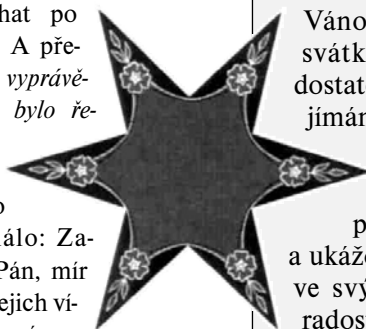
Vánoce od nás žádají široké a bdělé srdce, které je otevřené pro nouzi druhých. Můžeme to ukázat při dnešní tak velké nouzi světa, neboť když obdarujeme chudé, obdarujeme Pána. *Co jste učinili nejmenšímu z mých bratří, mně jste učinili* (Mt 25,40).

Přejme si tedy navzájem opravdu Vánoce plné milosti. Kristus, Zachránce je zde! Kéž radost z něho, víra v něho a láska k němu zůstanou v našem srdci navždy.

Alfons Benning

Maria je příčinou naší radosti, protože nám darovala Ježíše. I my můžeme být pro druhé příčinou radosti, když jim darujeme Ježíše. Lidé dnes hladoví po Ježíši více než kdykoliv jindy. On je jedinou odpovědí, jestliže chceme mír na tomto světě.

Matka Tereza

Vánoce ať jsou pro tebe svátky **ticha**, abys našel dostatek klidu a času k rozjímání o Boží přítomnosti v toto světě.

Vánoce ať jsou pro tebe svátky **radosti** a ukážou ti, kolik nám Bůh ve svých darech uděluje radosti, lásky a štěstí.

Vánoce ať jsou pro tebe svátky **světla**, abys posílil v sobě znovu svou důvěru, že Bůh ti vychází vstříc ve své nekonečné lásce.

Vánoce necht' jsou pro tebe svátky **pokoje**, abys znovu prožil a sám uskutečňoval Boží dobrotivost a přátelství k lidem.

Vánoce necht' jsou pro tebe svátky **požehnání**, ať tě Bůh tak bohatě obdarí, abys mohl z této plnosti dále rozdávat.

Vánoce ať jsou pro tebe skutečným **svátkem** plným ticha, radosti, světla, pokoje a požehnání, abys opět našel Boha i sebe.

Když totiž všude zavládlo hluboké mlčení a noc ve svém běhu byla v půli cesty, tvé všemohoucí Slovo se náhle sneslo z královského trůnu na nebesích doprostřed země odsouzené k záhubě.

Moudr 18,14-15

Probud', se člověče! Pro tebe se Bůh stal člověkem...

Sv. Augustin

Boží Syn se stal člověkem, aby člověk měl svou vlast v Bohu.

Hildegarda z Bingenu

Boží Syn v plnosti času, stanovené podle nevyzpytatelného úradku Božího, vzal na sebe lidskou přirozenost, aby je smířil s jejich tvůrcem...

Plesající andělé při narození Pána zpívají „Sláva na výsostech Bohu“ a oznamují na zemi pokoj lidem, ve kterých má Bůh zalíbení. Vidí totiž nebeský Jeruzalém vytvářený ze všech národů světa. Jak velkou radost nad tímto dílem nevýslovné Boží lásky má mít ve své nepatrnosti člověk, když se nad ním tolik radují ve své vznešenosti andělé?

Ti tedy, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha, nechť přinesou Otci jako obětní dar svornost synů vytvářejících pokoj...

Vždyť právě pokoj to je, jenž rodí Boží syny, žíví lásku a plodí jednotu, je spočinutím blažených a přibytkem věčnosti. To je jeho vlastní dílo a obzvláštní dobrodíní, že spojuje s Bohem ty, které odloučil od světa.

Sv. Lev Veliký, papež

A co mám udělat s Marií?

Obdarovat sám sebe nemá žádnou cenu

Martina a Jürgen Limiňští vzpomínají na své rodinné Vánoce

»Co tě napadne při slově Vánoce?« zeptal se otec starší dcery v Madridě. »Betlém vivo – živé jesličky,« ozve se na druhém konci drátu. Lidé se naučili říct mnoho v krátkém čase, už kvůli telefonnímu účtu. Ale to přišlo skutečně spontánně a hry u jesliček u Limiňských mají něco do sebe. »Je to nudné, dívat se jenom do stáje,« prohlásil Tobiáš, kterému přidělovali jen vedlejší role a jen jednou mohl hrát vrchního pastýře. Hrál se několik scén a jednou, a na to nemohli zapomenout, byl ještě přídavek. Děti hrály, jako vždy, ve vlastní režii »útěk do Egypta«. Scéna: Pod stolem stál Tobiáš, bylo mu tehdy deset, na všech čtyřech a dělal »ihá, ihá, ihá«. Před stolem seděl Arnold (6 let), David (8 let) jako svatý Josef a ještě světější Maria a mezi nimi panenka, protože tříletý Natanael již nechtěl hrát Ježíška. Stávkoval. Náhle se objevilo v pokoji velké prostěradlo, takže sám Tobiáš zmlkl úžasem a z andělského závoje zaznělo: »Josefe, Josefe, vezmi dítě a uteč do Egypta, protože Herodovi vojáci po něm pasou.« Arnold se podíval vzhůru a řekl: »A co mám udělat s Marií?« Ale ona už věděla, co má udělat: »Já půjdu se svým mužem.« Pak si sedli na Tobiáše, který mezi tím opět nabyl svého hlasu, dítě vzali do náruče a spěšně s hlučným »ihá« vycestovali z obývacího pokoje směrem do Egypta. Potlesk byl přímo euforický.

Vánoce ve velkých rodinách jsou dvojnásobným svátkem. »Oslavuje se nejen Svatá Rodina, ale i vlastní rodina.« Přirozeně to vyžaduje přípravu a s tou je spojena i nálada napětí. Ale tato příprava s sebou nese radost.

Každý ví, že nedostane devět kravát. Rozdávají se umělecká díla. Jeden napíše báseň o své rodině a přednese ji všem přítomným. Je to velmi působivé, když recitace přivede ženskou část k pláči z dojetí. Jiný namaluje výjev, o kterém ví, že se bude všem líbit. Například loď na vysokých vlnách. Ti nejmenší něco zbastlují, ti větší kreslí, ty největší něco napadne. Tak jednou dostala hlava rodiny velký vánoční kornout plný ústřížků papíru a na každém bylo napsáno: »Moc.« Na kornoutu stálo napsáno: »Velmi mnoho moci, naber si, jestli potřebuješ.« Kornout stojí dodnes viditelně v kanceláři a připomíná majiteli Pascalova slova: »Nejvlastnější úlohou mocných je, aby chránili své poddané.«

Pak to byl přednes klavírní skladbičky, pěkně přednesená báseň o Betlému. Nakonec zavládl všeobecný pocit, že dávat působí větší blaženost než brát. A to byl také okamžik, o který

se musel postarat ten, kdo »má moc«. Domácí slavnost vyústila ve společné usebrání a účast na půlnoční mši svaté.

Stromeček zastupovaly u nás velké větve vložené do vázy. Tím zbylo více místa pro jesličky. Byla zde vytvořena celá krajina.

K realitě velké rodiny patřilo, že ne každý mohl koupit zvlášt-

ní dárek pro každého, a tak středem pozornosti nebyly dárky pro jednotlivce, nýbrž radost všech z prožívané vzájemnosti. »Já si přeji k Vánocům,« řekl Mono, »abychom byli všichni pohromadě, seděli spolu u krbu, povídali si a měli radost.« Arnold napsal před dvěma roky ve školní úloze: »Všichni přijdou. Všichni jsou zde. A kdyby někdo nemohl přijít, protože nemá peníze na cestu, tatínek to vždycky nějak zařídí.« Tobiáš jednou daroval rodině velkou společnou fotografii, na kterou napsal červeným písmem: »Držíme všichni pohromadě.« Obě největší dcery darovaly několik let po sobě mamince štedrovečerní večeri. Samy nakoupily, uvařily a připravily všechno, prostřely nebo lépe řečeno nazdobily stůl svíčkami, křišťalovými poháry a nejlepším příborem a daly celému pokoji sváteční lesk. Darovaly svého génia a ten je k nezaplacení. Tatínek přispěl jednou povídkou. Její hlavní postavou byl klaun, který přemýšlel o tom, o čem nemají lidé čas přemýšlet uprostřed každodenního shonu, a lámal si hlavu tím, jak mohou prožívat Vánoce lidé, kteří už úplně zapomněli, co to znamená úžas.

Právě vědomí společných vánočních dní je pro všechny velkou šancí. Obnovují se vztahy, v rozhovorech a poznámkách každý najde své místo. Stabilizuje se »struktura moci«, nikoliv pod jednotlivci, nýbrž v jednom každém z nich. V každém z nás je pak kousek »živého Betléma« a to tvoří pocit vzájemnosti a přináší do srdce pokoj.

*Z Der Fels 12/99
Překlad -lš- (kráceno)*

Naše Paní v osamocení (3)

Mariiny ctnosti a utrpení zůstaly skryty

»Tak jako Mariiny ctnosti zůstaly skryty pro její pokoru, například u příležitosti očistování, protože ona je nevystavovala navenek, tak i její utrpení zůstalo zahaleno. Žádný pláč, žádný nářek: přijímala je všechny, shromažďovala je, aniž by jediné z nich ztratila. Milovala je, klaněla se v nich Boží vůli, která byla jejím životem. Toto její přilnutí k mé vznešené vůli, které uskutečňovala po mém nanebevstoupení, bylo obzvláště důvěrné v průběhu jejího života utrpení beze jména, během mučednictví z mé nepřítomnosti a v ukřižování její osamocenosti. Přilnutí, bezvýhradnost, nejvyšší stupeň nejprůběžnějšího sjednocení našich vůlí, mých a jejích utrpení a dokonalá shoda s mými přáními a mými záměry učinit z ní oběť, to byl tedy způsob Mariina života. To bylo její nejvyšší, nejvznešenější a božské přilnutí, které ji udržovalo ponořeno do mé vůle, a ta ji vedla po cestách pokoření, utrpení a zranění srdce samotnou láskou. Není možno docenit Mariin titul Královna mučedníků, protože člověk má daleko k tomu, aby pochopil její lásku.

Ty jako odraz jejího života a jejího utrpení máš ji napodobovat v tomto přilnutí k mé vůli, které zdrtí tvé srdce a probodne ho« (D. 2. června 1917).

V míře, v jaké Conchita dělá pokroky v tomto napodobování Mariiny »osamocenosti« ve svém životě, její rozjímavý pohled proniká stále hlouběji do tohoto tajemství. Mariino mateřství je mateřství angažované. Maria se spojuje ve víře a v lásce s hlubokými záměry Slova, které se stalo tělem, aby oslavilo svého Otce spásou lidí. Zapojení Marie do spásy světa není novým privilegiem, které se přidružuje k jejímu božskému mateřství, nýbrž je to prostě funkce, která uskutečňuje samo toto mateřství v plné bytostné realizaci.

Maria je Spoluvykupitelkou, Matkou vykoupení, protože je Matkou Ježíše, Matkou »Jahveho, který spasí«.

Osamocenost Mariina je nejdokonalejším přidružením k vykupitelskému aktu Kristovu. Drama naší spásy se rozhoduje ve stejném okamžiku, kdy je Kristus tajemně opuštěn svým Otcem a kdy on sám sebe odevzdal jako odpověď s důvěrou a láskou do jeho rukou. Je to »ano« člověka ve svrchované úzkosti.

»Ty jsi dlouho uvažovala o první osamocenosti Mariině, to jest oné vnější, ale nemyslela jsi na onu vnitřní, daleko krutější a trpčí, tu, která drtí a ve které duch zakouší agonii z důvodu opuštěnosti. Mariin život byl utvářen podle mého života. Tak jako já jsem byl Vykupitel, ona je spoluvykupitelka. Duše, které ji milují více a více se jí připodobňují, jsou duše, které se dokonaleji připodobňují mně. Jako Spoluvykupitelka Maria zakusila ve své čisté duši všechny moje agonie, pokoření, potupy a tresty, tíži hříchů světa, které způsobily krvácení mého Srdce a mé chvění v bolesti opuštěnosti od nebe, které zjednává milosti.

Musíš být věrnou ozvěnou této Matky Bolesti; máš zakusit ryzí opuštěnost, moji vlastní opuštěnost, tato opuštěnost očisťuje a získává milosti.

Je zřejmé, že Maria neměla nic, co by měla očisťovat v sobě, nýbrž v lidstvu, tzn. ve svých dětech, a získala tak touto bolestí novou korunu Matky Mučednice.

Tak ona trpěla pro své děti a tak jim dala nadpřirozený život milosti, tak pro ně získala nebe« (22. června 1918).

Maria je skutečně Matkou lidí, její duchovní mateřství je mateřství angažované. Ona, Neposkvrněná, trpí pro hříchy svých dětí.

»Mariino Srdce získalo tyto milosti v mučednictví děsné osamocenosti způsobené nikoliv lidmi (měla Jana a apoštoly a mnoho duší, které ji horoucně milovaly), ani mou fyzickou nepřítomností (těšila se Eucharistií ve své dokonalé víře), ale pro opuštěnost duchovní, opuštěnost od božské Trojice, která se jí skrývala...

Maria trpěla více než všechny zatracené duše, protože trpěla jako odraz mé vlastní opuštěnosti na kříži, kterou není možno docenit a pro kterou neexistují výrazy vhodné na její vyjádření.

Tato Mariina opuštěnost, toto živé a pulsující mučednictví její osamocenosti, ničivé mučednictví božské opuštěnosti, které trpěla s heroickou silou, s odevzdaností lásky a s nejvyšší odevzdaností do mé vůle, není uctíváno.

Napodobuj ji ve své malosti a ve své chudičkové kapacitě, snaž se ji napodobovat všemi silami svého srdce: musíš to udělat, abys získala milosti a očistila se.

Je velkou ctí pro duše, když je Otec volá, aby se s ní spojily: při vykoupení, při spoluvykoupení se spojují se mnou a s Marií: v Apoštolátu Kříže, to je v nevinném utrpení, v bolesti čisté a plné lásky, v bolesti smíru a spásy ve prospěch hříšného světa« (D. 23. června 1918).

Když dospěla k závěru svého života, napsala Conchita do svého Deníku: »Bolestná Matko, kterou tolik miluji, nauč mě trpět tak, jak ty jsi trpěla, a milovat Ježíše tak, jak ty jsi ho milovala ve své strašné osamocenosti« (13. října 1936). »Slibuji z celého srdce, že se odevzdám Bohu, který se mi odevzdává« (6. října 1936). »Panno Maria, buď mou silou, nauč mě „dokonalé radosti“ Kalvárie tvé strašné osamocenosti ve všech chvílích, které mi

Člověk je tím, čím je v Božích očích, nic víc a nic méně.

Sv. farář Arský

ještě zbývají k prožití. Dopřej mi, aby božské ctnosti byly ve mně stále živé, abych nezemřela, aniž bych naplnila božské záměry na zemi. Jen pro něho, pro slávu jeho nejmilovanějšího Otce« (20. října 1936).

Napodobování »Mariiny osamocenosti« bylo naplněním duchovního života Conchity v posledních letech jejího života.

Tento nový aspekt mariologie podle spirituality kříže má nesrovnatelnou teologickou hloubku.

Celé Mariino tajemství se rozvíjí v čase. Její přidružení ke Kristovu vykupitelskému dílu se neomezuje pouze na její přítomnost u paty kříže, kde »spolu se svým jednorozným Synem hluboce trpěla a přidružila se k jeho oběti svou mateřskou duší a láskyplně souhlasila, aby byla obětována Oběť, kterou ona porodila« (LG 58); ona pokračuje v růstu míry své lásky až do konce svého pozemského života a dospěla tak k dovršení plnosti milosti, která působila v Marii v souladu s Božím plánem jeho oslavu a nakonec její nanebevzetí.

Osamocenost Matky Boží je nejvyšší připodobnění s ukřižovaným Kristem. A její duchovní mateřství se rozšiřuje pro spásné utrpení, které se rodí z lásky dovedené až k vrcholu. Odtud dokonalá radost, radost, která tryská z Kristova kříže a která je plodem Ducha svatého.

6. Pastorační bohatství této nové úcty

Označme tři základní principy:

1. Osamocenost matky Boží velkolepě osvětluje účast Církve na tajemství Kristova kříže.

Je třeba rozlišit dva různé aspekty spojení Marie a Krista v díle naší spásy: fázi získání a fázi aplikace.

První spadá do okamžiku panenského početí Krista a dosahuje svého vrcholu na kříži, »kde stála vzpřímená, nikoliv bez Božího plánu« (LG 58, srov. Jan 19,25).

Tento aspekt je pro Marii *vlastní, jedinečný, osobní*, protože je založen na jejím božském materství a na jejím duchovním materství všech lidí.

Kristova oslava ohlašuje fázi *aplikace*. Vylití Ducha svatého v den Letnic uskutečňuje v Marii novou plnost lásky se zřetelem na její poslání jako »Matky Církve«. Maria je již v Církvi postavou tajemné Ženy z Apokalypsy, která *byla v jiném stavu a křičela v bolestech a v mukách před porodem* (Zj 12,2).

Hlubokým smyslem existence Církve během jejího putování na zemi je pokračovat v díle vykoupení, které Kristus uskutečnil jednou provždy na kříži. To je veliké tajemství spoluvykoupení. Napodobováním Marie Církve dále udržuje umučení svého božského Mistra ve svých mučednicích, ve svých svatých a ve všech svých údech, i těch nejdokonalejších, pokud opravdu milují Krista.

Spoluvykoupení má základní důležitost v křesťanském životě. Není možno opravdu milovat Krista a nezakoušet touhu mít spoluúčast na spáse světa.

2. *Osamocenosť Matky Boží* pomáhá pochopit pravou hodnotu lidského utrpení pro spásu světa, když se spojí s utrpením Krista.

Bolest sama o sobě nemá žádnou hodnotu, je to důsledek a trpký plod hříchu, ale láska má zázračnou moc změnit ji na cenu za vykoupení: nejnepłodnější apoštolát je »Apoštolát Kříže«.

A dále: účast na Kristově kříži není jen osobním očištěním a smírem: především je povoláním ke spolupráci na spáse světa. Čím více je utrpení nevinné a čisté, tím více je schopno spasit lidi a oslavit Boha.

Jen svatí, kteří prošli »temnou nocí« očištění a kteří dospěli k »přetvářející jednotě«, mají plnou účast jako Maria ve spoluvykupitelské a apoštolské *osamocenosťi*, v tajemství kříže.

3. Maria ve své *osamocenosťi* je vzorem pro život lidí zdánlivě neužitečných; oni tím, že ji napodobují, naleznou plnost své křesťanské realizace.

Pro úkol, který stává před Církvi stáří jako nový pastorační problém, přináší tato nová forma mariánské úcty řešení zdánlivě neužitečnosti a ztráty odvahy těch lidských životů, o které se bytosti mladší a plně zralé síly nestarají. Dodá to odvahy úsilí tolika hodných křesťanů, jejichž život se končí a měl by být bližší k Bohu i lidem...

Je zde také nesmírný analogický problém všech lidí, které životní podmínky *zdanlivě* zbavily možnosti vnější apoštolské aktivity. Pro ně všechny *osamocenosť* Matky Boží osvětluje hluboký zákon společenství svatých.

Čistá láska má větší apoštolskou plodnost než zjevná díla provedená s menší láskou. Právě ve večeru života, v mlčení a *osamocenosťi*, v modlitbě a v oběti, kdy Matka Boží dosahuje maxima své lásky a plnost apoštolské plodnosti ve službě Kristově Církvi, jako sám Kristus, který nespasil svět leskem svého slova nebo svých zázraků, ale na kříži.

Pán řekl Conchitě: »*A nevěř, že poznávat Mariinu osamocenosť v jejím utrpení pro moji nepřítomnost a v jejích krutých bolestech jako Matky je pro lidstvo smutné. To, co se vyjadřuje růžemi, a plody získané jejími slzami zůstanou; vděčnost se probudí, až si budeme připomínat, jak velikým utrpením byly zaplacené koruny jejích dětí v nebi*« (D. 4. července 1917).

Úcta k *osamocenosťi* Panny Marie je tedy úctou k Panně Letnic a k *Marii, Matce Církve*.

Co dále?

Úvodní rozjímání oblastních večeradel spolupracovníků Mariánského kněžského hnutí, která se konala v říjnu a listopadu na pěti místech v Čechách a na Moravě

Když za dnů Eliášových bylo nebe zavřeno, bylo mnoho vdov v izraelském národě, ale k žádné z nich nebyl poslán prorok Eliáš, jen k jedné vdově do Sarepty. A mnoho malomocných bylo v izraelském národě za proroka Elizea, ale žádný z nich nebyl očištěn, jen Náman syrský (Lk 4,25-27).

Mnoho lidí žije a chodí kolem tohoto chrámu, ale právě nám, kteří jsme nyní zde, se dostalo zvláštního pozvání, abychom vstoupili do tohoto večeradla. To, že jsme uposlechli a vstoupili, znamená, že právě nám jsou určeny mimořádné dary, které pro nás připravil Pán, aby nás očistil a uzdravil.

Nejdříve ze všeho musíme být vyléčeni ze svých společných zklamání. Jaká jsou to zklamání? Čekali jsme, že mezi nás přijde sám Don Stefano Gobbi. Nestalo se tak, protože to bylo jen naše přání, nikoliv vůle Páně. Ale proč bychom měli být zklamáni? Pán nám svou přítomnost neodpírá. Naopak. Pozval nás k sobě, abychom se dnes setkali přímo s ním. Chce k nám promluvit svým způsobem, chce oslovit osobně každého z nás. To není důvod ke zklamání, nýbrž k radostné a vděčné důvěře.

Ale je tu ještě další, ještě větší zklamání. Jen si ho přiznejme. Zatímco Pán se k nám připojuje, my jsme smutní jako učedníci, kteří prchali do Emauz: »*Ty nevíš, co se v těchto dnech stalo?*« (Lk 24,18). A Pán se nás ptá: »*A co se stalo?*«

»*Zlo vystoupilo a zasáhlo tím nejstrašnějším způsobem. A ke všemu je už rok 2001, a my jsme doufali, že přelom tisíciletí...*«

Pán nám odpovídá: »*Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit všemu*

tomu, co pověděli proroci!« (Lk 24,25).

Dvacet pět let k nám promlouvala Ježíšova Matka skrze Dona Gobbiho. Co nám řekla nakonec? »*Všechno vám už bylo odhaleno. Naznačila jsem cestu: cestu obrácení, modlitby a pokání. Mé Neposkvrněné Srdce zvítězí. Staňte se nebojácnými hlasateli Kristova triumfu*« (31. 12. 1997).

Jsmo už opravdu malé děti, Marii zasvěcené, které žijí v jejím duchu, »*chudobě, prostotě, pokoře, tichosti, v modlitbě, umrtvování, v lásce a spojení s Bohem*« (tamtéž)?

Kdo vlastně nesplnil očekávání? Kdo vlastně má důvod být zklamán, my, anebo spíše naše nebeská Matka? Žijeme opravdu tak, jak to vyžaduje naše zasvěcení?

To, co se děje v těchto posledních měsících, je zřetelným projevem skutečnosti, že »*lidstvo upadlo do satanovy zvlů a do jeho velké moci vykonávané satanskými silami*«. »*Moji ubozí synové, už mi není poskytnuta možnost zadržet ruku Boží spravedlnosti, která očistí lidstvo, jemuž není pomoci. Na lidstvo přišla bolestná a krvavá zkouška. Vidím vaše cesty zkropené slzami a krví. Tento svět bude očištěn, protože dosáhl dna zvrácenosti a vzpoury proti svému Bohu*« (14. 4. 1995).

Když jsme tedy přijali dnešní pozvání a vstoupili s Marií do tohoto večeradla, využijme této příležitosti především k velkému zpytování svědomí.

Dovolte mi nyní malé odbočení. Dovolte mi, abych krátce vysvětlil, proč se odvažuji před vás předstoupit v úvodu tohoto mimořádného večeradla. Nebyl bych přijal tento úkol, který mi

navrhlo vedení MKH, kdyby se právě v tom čase nestalo něco velmi zvláštního. Jedna řeholní sestra v Římě, kterou jsem nikdy nepoznal a neviděl, členka kontemplativního řádu, o kterém jsem v životě neslyšel, poslala právě nyní přímo na moji adresu knihu, která mě doslova ohromila. Tato kniha je napsána podle deníku, který více než čtyřicet let psala v Mexiku omilostněná služebnice Boží Conchita Armida na příkaz svého biskupa s tím, že žádnou stránku, kterou napíše, už nesmí znovu sama číst.

Tato omilostněná žena, matka devíti dětí, která měla jen základní vzdělání, skládala třikrát doslova zkoušku před zvláštní teologickou komisí. Založila dvě řeholní společnosti a čtyři apoštolská hnutí. Zemřela v roce 1937 a v roce 1959 byl v Římě zahájen proces jejího blahorečení.

Co však má tato žena společného s Donem Gobbim a naším večeradlem? Tato žena neuvěřitelně předešla dobu. Opakuje již od roku 1911 ve svém Deníku: »Církev a svět potřebují nové Letnice, kněžské Letnice, vnitřní Letnice.« - »Duch svatý a Panna Maria zachrání Církev.«

Tato žena měla po dobu více než čtyřiceti let kromě mystických vidění podobnou »locutio interna« jako Don Gobbi. Jen s jedním rozdílem. K ní nepromlouvala Panna Maria, ale sám její Syn. Zatímco v roce 1917 mluvila Matka Boží ve Fatimě o svém Synu, ve stejné době v Mexiku mluvil Pán Ježíš o své Matce. A řekl o ní věci, které stavějí do nového a obdivuhodného světla všechno to, co se děje od roku 1830, kdy se Matka Boží zjevila v Rue de Bac a poručila vyrazit zázračnou medailku, na jejímž rubu jsou zobrazena dvě srdce a její monogram se proplétá s křížem. Pán Ježíš jí sdělil desítky let před 2. vatikánským koncillem věci, které pak zazněly na koncilu. Nemáme dnes čas, aby-

chom zacházeli do podrobností, proto z celého toho nesmírného pokladu se omezíme na to, co potřebujeme pro toto večeradlo, co nám vysvětluje hluboký důvod, smysl a podstatu našeho zasvěcení Neposkvřněnému Srdci Panny Marie.

Na závěr tohoto úvodu chci jen dodat, že v další části svá vlastní slova omezím na minimum a budu používat převážně jen slova, které zaznamenala ve svém deníku Conchita Armida, tak jak jí je diktoval sám Pán. Chci si dnes posloužit těmito texty a těmito slovy z toho důvodu, že je pokládám za obdivuhodné potvrzení všeho toho, co nám naše nebeská Královna zanechala v Modré knize.

Budeme při tom hledat odpověď na tři otázky:

1. Proč nás Panna Maria vyzývá, abychom se jí zasvětili?

2. Proč nás k tomu povolala právě do Mariánského kněžského hnutí?

3. Co očekává od těch, kteří se jí zasvětili?

V posledních měsících došlo k událostem, které otráslý i těmi, kteří vytrvale zavírali oči před vzrůstající mocí zla. Nepřítel Boha i člověka dal o sobě vědět víc než výmluvným způsobem a to vyvolalo u lidí pochopitelnou otázku po původu zla.

Výstižnou odpověď nám dává Duch svatý v 81. žalmu. Hospodin praví:

V soužení jsi volal, a vysvobodil jsem tě. Odpověděl jsem ti z hřímajícího mraku. Slyš, můj národe, chci tě napomenout, kéž bys mě poslouchal! Nesmíš mít boha jiného, nesmíš se klanět bohu cizímu. Ale můj národ na můj hlas nedbal, neposlouchal mě. Nechal jsem je tedy v zatvřelosti srdce, ať si žijí podle svých nápadů.

Není jiného důvodu a vysvětlení zla než skutečnost, že tvor pohrdá hlasem svého Tvůrce a žije si podle svých nápadů.

Jaké jsou to nápady? Vidíme je s hrůzou kolem sebe. Svou vlastní vůli povýšil nad vůli

Boží a ocitl se v bludném kruhu vlastního zla.

Jaká je cesta z této propasti? Není jiné cesty než návrat k původní pravdě a spravedlnosti. Je třeba odložit »vlastní nápady« a vrátit se k Boží vůli. Je to cesta, kterou jako první nastoupil důsledně sám Boží Syn, aby nás vysvobodil z otroctví zla. Pro jeho vykupitelský čin nebyla rozhodující ani tak jeho smrt sama o sobě, nýbrž skutečnost, že tuto smrt podstoupil z poslušnosti, že se podrobil vůli Otce a stal se poslušným až k smrti (Fil 2,8). Pán zjevil Conchitě:

»Od prvního okamžiku svého vtělení jsem neměl jiného pokrmu mimo božskou Otcovu vůli. Z této vůle jsem přišel na tento svět, pro tuto vůli jsem byl pozdvížen od země, abych ukončil svůj život nejkřutějším z mučednictví, ona to byla, kdo mi ulehčoval moji agonii. Ona mi byla jedinou útěchou v době mého přechodu z tohoto světa. Tisíckrát bych podstoupil smrt, abych ji splnil. Činná božská láska, která hořela v mém srdci, byla hlavním důvodem pro vyplnění božské vůle ve prospěch lidí. Vykoupení nebylo nic jiného než věrné vyplnění Boží vůle. Její ozvěna neustále zaznívala v hloubi mého srdce, které tolik milovalo a které tlouklo horoucně pro spásu duší a oslavu mého Otce. Úplné odevzdání se do Boží vůle je vrcholem všech ctností a nejvyšší meta dokonalosti« (D. 6. 6. 1900).

Ale na samém počátku této Ježíšovy cesty stojí Maria, kterou si zvolil za Matku. Proč je to právě Maria, skrze kterou a s kterou Syn Boží celé své dílo začal a vykonal? Ježíš to vysvětluje, když říká o své Matce: »Nejsvětější a nedokonalejší tvor, který existuje, je Maria. Víš proč? Protože od prvního okamžiku své existence odpovídala na všechna vniknutí Ducha svatého. Maria je nejlepší učitelkou duchovního života« (D. 22. září 1895).

»Maria byla vybrána mezi všemi ženami, aby se v jejím panském lůně uskutečnilo vtělení

božského Slova; Panna a Matka, ta, která to přijala s láskou v té nejúplnější podřízenosti mému Otci a neustávala mě přinášet Otci v obětí. Obětí přišla z nebe, aby spasila svět, ale ona zasvětila své mateřské srdce božské vůli mého nejmilovanějšího Otce.«

Jaká však byla vůle nebeského Otce, kterou Matka jeho Syna tak dokonale přijala? Spojila se tím nejdokonalejším způsobem s jeho obětí. Pán to vysvětluje, když říká o své Matce:

»Ona mě živila, abych se stal obětí, a dosáhla nejvyššího stupně obětování své duše, když mě odevzdala, abych byl ukřižován. Byla to jedna a táž obět, ta, kterou já jsem přinášel na kříži, a ta, která měla své místo v jejím srdci.

Maria neměla nikdy jedinou myšlenku, jediné přání, které by se neřídilo vůli mého Otce ve mně. A také ve svých přirozených úkonech matky vůči synu Maria byla vždy nadpřirozená a dokonalá, protože věděla velmi dobře, že její Syn je Bůh.«

To je tedy Mariino zasvěcení: Odevzdala se poslání svého Syna tak bezvýhradně a dokonale, že ji sám Ježíš označuje za Spoluvykupitelku.

Maria vstoupila do oběti svého Syna, když ho počala a porodila, a v této spoluoběti vytrvala po celý svůj život.

Zasvětit se Marii znamená spojit se s ní v její bezvýhradné poslušnosti, v její úplné shodě s Boží vůlí spolupracovat s obětí jejího Syna.

To je tedy odpověď na naši první otázku.

Proč tak máme učinit právě ve spojení s kněžským hnutím?

Protože nás Ježíš spolu se svou Matkou zve, abychom jej potěšili v tom, co v této době působí největší bolest jeho Srdci.

Pán nám vysvětluje: »Nejsmutnější věcí je, že nekonečné poklady milosti, které jsem získal za cenu své krve, zůstávají v Církvi nečinné, protože není dělníků, kteří by byli svatí. Moje Srdce je smutné, protože moji služebníci spí. V mnoha případech oni

jsou první, kdo se přizpůsobují povrchní zbožnosti. Nedovolují kříži, aby vstoupil do duší a ještě méně je otevírají Duchu svatému. Říkám ti zcela důvěrně: Zvyk hluboce pronikl do svatyně. V mnoha společenstvích se zcela vytratil kult v duchu a v pravdě.

Běda knězi, který se utápí v hmotě. Může se pokládat za ztraceného. A je to tak snadné u duše, která je roztržitá, nemodlí se a neumrtvuje. Pro svou nenávisť vůči Církvi satan právě na tento bod, tak základní pro tolik duší a pro samotného kněze, zaměřuje své nejedovatější šípy. Snaží se najít trhlinu, skrze kterou svět do kněžského srdce vstupuje pod nejrůznější podobou.

Jestliže ďábel získal půdu v mé vinici, je to pro nedostatek svatých dělníků na této vinici. Je to proto, že kněží jsou vlašni, roztržití, zesvětštili, nechávají se ovládnout proudem doby, aniž by kladli odpor, aniž by si dělali násilí, a nestarají se o to nejpodstatnější: aby se přetvořili ve mne« (D. 31. 12. 1927).

»Jak jsem ti řekl, pro církev nastanou ještě horší časy a já potřebuji kněze a služebníky svaté, kteří jí umožní, aby triumfovala nad svými nepřáteli evangeliem pokoje, odpuštění a lásky. Aby triumfovala mou naukou lásky, která přemáhá svět.

Chci se vrátit na svět ve svých kněžích, chci obnovit svět duší tím, že jim ukážu své kněze. Chci silný impuls ve své Církvi tím, že na ně vylíji Duch svatého jako o nových Letnicích« (D. 5. 1. 1928).

»Duch svatý zavládne v den, ve kterém zavládne také má oběť bolesti: kříž v srdcích; ale dokud nebude kříž vládnout v duších, ani Duch svatý nebude kralovat« (D. 26. 5. 1901).

Ale co my, kteří jsme nepřijali kněžské svěcení?

Čtyřicet let před Druhým vatikánským koncilem nám Ježíš vysvětluje: »Jsou duše, které jsou posvěceny kněžským pomazáním, ale jsou ve světě rovněž kněžské duše, které nemají kněžskou dů-

stojnost ani svěcení, ale mají kněžské poslání a nabízejí se Otci ve spojení se mnou, aby se obětovaly tak, jak po tom toužím. Tyto duše silně pomáhají Církvi v duchovní oblasti« (D. 2. 1. 1928).

»Když jsem řekl „To činite na mou památku“, neobracel jsem se tím jen ke kněžím. Jistě, jen oni mají moc proměňovat způsoby chleba v moje Tělo a způsoby vína v moji Krev. Ale moc spojit v jednu oběť všechny oběti patří všem křesťanům: připodobnit se oběti oltáře vírou a skutky, nabízet mne jako Hostii smíření nebeskému Otci, to se týká všech křesťanů, údů jednoho těla.«

Jak uslyšíme dnes v růžencových tajemstvích, Maria stála u zrodu Církve především jako Matka kněží. Milovaný učedník, kterého jí svěřil z kříže, zastupoval nás všechny, ale zastupoval nás, protože to byl kněz. **Maria trpí spolu se svým Synem pro žalostný nedostatek svatých kněží a hledá pomoc v naší účinné spolupráci a spoluoběti.**

To je odpověď na naši druhou otázku.

A jsme u třetí otázky: Jak tedy máme žít své zasvěcení? Tak, jak je žila Ježíšova Matka Maria. Zeptejme se dnes Pána a naší nebeské Matky, kde je naše místo.

Pán řekl: »Když jsem opustil svět, když jsem se vzdálil od svých učedníků, nechal jsem jim Marii, aby mě představovala svými ctnostmi, ve své mateřské lásce, v srdci dokonale věrném mémému Srdci: to byl nezbytný prvek jako základ mé Církve, ona podírala mé apoštoly a moje první učedníky.«

Rodící se církev se opírala o Marii, která ji podírala svými bolestmi a svými ctnostmi, svými modlitbami a svou láskou.

»Svým mučednictvím v samotě získala jednotu s mými zásluhami a získala také všechny milosti pro ony nové děti, které se mají narodit ze srdce mé Matky.« Maria trpěla, aby se ztotožnila se svým Synem, jehož utrpení vnímala po celý svůj život. Ježíš dosvědčuje:

»...Já jsem přišel na svět, abych trpěl... Ale na kalvarském kříži jsem byl přibit jen tři hodiny, kdežto na vnitřním kříži svého Srdce po celý svůj život. Můj vnitřní kříž symbolizuje tyto bolesti, toto vnitřní utrpení, které nebylo viditelné, ale ustavičně utlačovalo mou duši. Toto utrpení zůstalo skryto po celý můj život. Usmíval jsem se a pracoval, jen moje Matka vnímala toto mučednictví, které drtilo moje milující Srdce. Moje vnější utrpení trvalo jen několik hodin, bylo jako rosa, jako ulehčení v jiném mučednictví, daleko krutějším, které ustavičně trýznilo mou duši« (D. 25. 9. 1894).

»Církev je jen jedna, je jen jeden Oltář, jen jedna Oběť... všechny duše - oběti se musí obětovat v jednotě s touto velkou obětí« (20. června 1989). »Pravé kněžství je být obětí spolu s Obětí« (D. 17. 7. 1906).

»Kdo může přemoci Boha? Generace pomínou, pronásledování ustanou, jen moje Církev půjde svou cestou, krásná a čistá, svatá a nezměnitelná, tak jak vyšla z mých rukou, opřena o lásku, která se nemění, protože je božská, díky jednotě, kterou obsahuje sama v sobě, prosáknutá láskou a šířící jediné lásku.«

Pán to vysvětluje, když říká: »Je velkou ctí pro duše, když je Otec volá, aby se s ním spojily: při vykoupení, při spoluykoupení se spojují se mnou a s Marií: v apoštolátu Kříže, to je v nevinném utrpení, v bolesti čisté a plné lásky, v bolesti smíru a spásy ve prospěch hříšného světa« (D. 23. června 1918).

Stát se spolu s Ježíšem a Marií spoluykupitelskou obětí, to je naše zasvěcená cesta ke svatosti. Duc in altum. Zajed' na hlubinu. To je naše cesta a to je první část odpovědi na naši třetí otázku.

Ale jak to udělat? Musíme dnes každý pozorně naslouchat, jaká je vůle Boží, která se týká osobně jednoho každého z nás.

Existuje pro každého z nás věčným Otcem vybraná zvláštní cesta, cesta osobní oběti. Ale kde vzít odvahu k jejímu nastou-

pení? Nebojme se! Povede nás Mariin Snoubenec, Duch svatý. Cituji:

»Všichni lidé se narodili, aby se stali svatými. Kdyby duše měly vnitřní život, kdyby se odevzdaly Duchu svatému, jak velice by se rozhodl mystický život, jak mnoho prostředků milosti by bylo v Církvi. Ať se duše odevzdají Duchu svatému, budou jeho vlastnictvím a rozmnoží se moji svatí. Církev bude mít své vyvolené nástroje a svět se změní.

Žádej o tuto reprízu, o tyto nové Letnice, protože moje Církev potřebuje kněze posvěcené Duchem svatým. Svět se ponořuje do propastí, protože není kněží, kteří by mu pomáhali, aby tam nespádl, kněží světla, aby osvěcovali cesty dobra, kněží čistých, aby vytáhli tolik srdcí z bláta, kněží s ohněm, aby naplnili celý svět božskou láskou.

Všichni kněží se musí zasvětit Duchu svatému a žádat ho na Mariinu přímluvu, aby k nim přišel v nových Letnicích, očistil je, naplnil láskou, sjednotil, posvětil a přetvořil ve mne.

Jednoho dne, který není daleko, uprostřed mé Církve, u svatého Petra dojde k zasvěcení světa Duchu svatému a milosti tohoto Ducha se vylíjí na šťastného papeže, který toto zasvěcení provede« (D. 1. 3. 1928).

Takový tedy má být skutečný triumf Mariina Neposkvrněného Srdce.

Abychom se stali aktivními apoštoly těchto nových Letnic, tedy aby v nás zvítězilo Neposkvrněné Srdce Panny Marie, o to se budeme nyní vroucně modlit v našem večeřadle.

Nejdříve se budeme modlit svatý růženec. Ze všech patnácti desátek je pro naši dnešní modlitbu vybráno těch pět, které nejvýmluvněji představují ta velká tajemství, která jsou hlavním obsahem našeho dnešního večeřadla.

Úvahy k těmto tajemstvím jsou rovněž sestaveny ze slov, která nám Pán sděluje skrze svou služebnici Conchitu.

Rozjímání růžencových tajemství při oblastních večeradlech, sestavená ze slov, která Pán zjevil Conchitě Armidě

1. Kterého jsi, Panno, z Ducha svatého počala

Maria byla krásná Boží kráskou. Byla pannou plodným panenstvím Trojice, tvor bez nejmenší poskvrny, celá dokonalá, duše již předem vyvolená v lůně Otce, povolána, aby nebyla poskvrněna ani dotčena tím nejmenším stínem hříchu. Již od věčnosti byla Dcerou, Snoubenkou a Matkou a tři božské osoby v ní nacházely zalíbení jako v dokonalém díle, které mělo přivádět do úzasu nebe i zemi po všechny věky. Jaká velikost je v Marii, v množství jejích dokonalostí, ale nade všechny je její velikost v tomto díle panenského vtělení Slova, od věčnosti připraveného.

Trojice milovala vášnivě tohoto nesrovnatelného tvora a to je důvod, proč se Slovo stalo tělem. Připravila si Marii všemi milostmi a dary Ducha svatého, zázračnou Boží mocí, která dosáhla toho, že si z ní učinila svůj živý chrám.

2. Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala

Tajemství obětování v chrámě konkretizuje tvoje poslání: obětovat ustavičně ve svém srdci Oběť Syna, aby ona byla přinesena za spásu světa. Bolest, kterou to působí, je svatá bolest, vznešená, vybraná a nejčistší, protože tvor zde nevystupuje, aby hledal sám sebe, nýbrž trpí pouze kvůli mému utrpení. V tom je dokonalost bolesti i lásky...

Já musím být obětován tebou v každém okamžiku jako oběť ve prospěch všech lidí: a také ty musíš být obětována, a tak jsi s velkou Obětí spojena v jedno se vši její dokonalostí. Chci, abys mě obětovala jako Maria, se stejnými ctnostmi a kvalitami. Napodobuj ji, stu-

duj ji a podle tohoto tak krásného obrazu utvářej své srdce.

3. Který byl pro nás ukřižován

Je to právě tam, u paty kříže, kde jsem viděl, jak Maria porodila mou Církev, jak přijala do svého srdce v osobě svatého Jana všechny kněze místo mne, a co více, jak se stala Matkou celého lidstva.

Maria byla vybrána mezi všemi ženami, aby se v jejím panenském lůně uskutečnilo vtělení božského Slova, a od tohoto okamžiku, celá čistá, Panna a Matka, ona, která všechno přijala z lásky a v plné podřízenosti mému Otci, nepřestávala přinášet jemu mne jako oběť, která přišla z nebe, aby spasila svět, ale posvěcovala i své srdce Matky božské vůli nejmilovanějšího Otce.

Ona mě živila, abych se stal Obětí, a přijímala tak nejvyšší obětování své duše, když mě vydala, abych byl ukřižován. Byla to stejná oběť, moje na kříži a její, která se odehrávala v jejím srdci...

Maria mě vždy obětovala Otci, vždy měla kněžskou roli; obětovala stále své neposkvrněné a čisté Srdce v jednotě se mnou, aby získala milosti pro Církev.

4. Který Ducha svatého seslal

Když jsem sesílal Ducha svatého na své apoštoly, nenechal jsem Marii stranou, i když již byla plná mého Ducha. Bylo tomu tak proto, aby v ní Církev viděla svou Královnu, aby ji kněží pokládali za zcela nezbytnou, a také proto, aby ani kněží, ani věřící netrpěli

nepřítomností lásky a mateřské ochrany.

Maria je v srdci Církvě a ne se celou Církev ve svém mateřském srdci. U paty kříže byla ustanovena za duchovní Matku lidstva a vylití Ducha svatého o Letnicích v ní vytvořilo novou plnost milosti vzhledem k naplnění jejího mateřského poslání: v její víře, v její absolutní oddanosti Božím záměrům, v její horoucí lásce, v pokorné poslušnosti, které ji nutily, aby pokračovala v díle svého Syna: doplňovala tak na svém *těle, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap ve prospěch jeho těla, to jest Církvě* (Kol 1,24). Maria, Matka Církvě, porodila všechny své děti pro Boha v bolestech, které pocházely z její lásky.

5. Který tě, Panno, na nebe vzal

U paty kříže se zrodily všechny Mariiny děti. Moje smrt jim předala život v Srdci mé Matky;

děti. Mariino mučednictví po mém nanebevstoupení nebylo způsobeno mou fyzickou nepřítomností: ona trpěla, protože ji dusila strašným způsobem opuštěnost podobná té, kterou jsem já sám zakoušel na kříži; a můj Otec její opuštěnost spojil s mou a tak bylo zajištěno mnoho milostí. Mariin život byl utvářen podle mého života. Tak jako já jsem byl Vykupitel, ona je Spoluvykupitelka. Duše, které ji milují, více a více se jí připodobňují, jsou duše, které se dokonaleji připodobňují mně.

Svůj titul Matky lidstva Maria získala v mučednictví osamocení po mé smrti. Ví o tom svět? Oceňuje a vyjadřuje za to svou vděčnost? Přišel čas, kdy se její děti musí ukázat jako opravdové děti, projevit veřejně svou úctu k tomuto Srdci zrcenému v tomto jedinečném a nejbolestnějším utrpení, které prožívala pro jejich štěstí. Tam Maria získala milosti pro všechny a pro každého z lidí. Nastala doba, aby jí poděkovali.

V duchovním životě v duších nikdy není moje Matka oddělena ode mne: to znamená, že napodobování našich dvou životů musí být na zemi současné. Musíš napodobovat praktikování jejích ctností, stále ti to říkám, především její pokory a čistoty jejího srdce. Pozoruj ctnosti, které praktikovala ve své osamocení, v poslední etapě svého života, její pohled a její duše byly ustavičně obráceny k nebi, pozoruj ji, jak byla drcena a tím mě oslavovala na zemi. Svou horoucí touhou po nebi, to znamená svou horoucí láskou tíhnoucí do ráje zasloužila milosti nebe pro rodící se Církev.

ale dříve než Maria sama zesnula, musela zjevit toto mateřství na zemi a získat skrze svoje utrpení působené mou vnitřní nepřítomností nekonečné milosti pro přítomné i budoucí, pro své

Připravil -lš-

Život Kristův (57)

LVII. Ježíš z Nazareta - zakladatel svátostné struktury Církve

1) *Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa* (Mt 28,20). Tato slova, která pronesl vzkříšený Ježíš, když vysílal apoštoly do celého světa, dokládají, že Boží Syn, jenž při svém příchodu do tohoto světa položil mezi lidmi základy Božího království, předal toto Království svým apoštolům proto, aby pokračovalo v dějinách lidstva jeho mesiášské poslání. U Lukáše Ježíš říká: *A já vám odkazuji královskou vládu, jako mně ji odkázal můj Otec* (Lk 22,29). Kvůli uskutečňování tohoto Království a kvůli naplnění svého mesiášského poslání Ježíš ustanovil v Církvi viditelnou služebnou strukturu, která má trvat do skonání světa a má se předávat nástupcům apoštolů, jak to vyplývá ze slov samotného vzkříšeného Krista. Je to služba - *ministerium* - úzce spjatá s tajemstvím - *mysterium* -, proto se také apoštolové cítili být Kristovými služebníky a rozdělovateli tajemství Božích (srov. 1 Kor 4,1). Služebná struktura Církve tedy předpokládá svátostnou strukturu a s ní spjatou službu.

2) Tento poměr mezi službou a tajemstvím odkazuje na jednu základní teologickou pravdu: Kristus nepřislíbil pouze to, že bude s apoštoly, tedy s Církví, až do konce světa, ale také to, že bude v Církvi jako pramen a princip božského života, toho života věčného, který ve velikonočním tajemství stvrdil svou vítěznou mocí nad hříchem a nad smrtí. Prostřednictvím apoštolské služby si Kristus přeje předávat lidem právě tento božský život, aby mohli přebývat v něm a on v nich, jak se sám Kristus vyjadřuje v podobenství o vinném kmeni a o jeho výhoncích. Toto podobenství je součástí Ježíšovy řeči na rozloučenou, jak nám

ji přináší Janovo evangelium (srov. Jan 15,5nn.): *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic* (Jan 15,5).

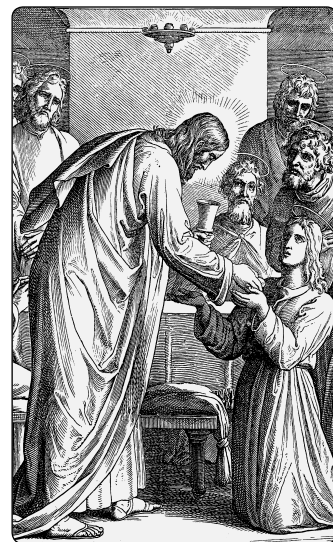
3) Proto také díky Kristovu ustanovení Církve má nejen služebnou strukturu, která je viditelná a jaksi vnější, ale zároveň a především také niternou schopnost příslušející do oblasti neviditelného, avšak plně reálného, kde se nachází pramen rozdávaní božského života, rozdávaní podílu na trojičním životě samotného Hospodina. To je onen život, který je v Kristu a od Krista prostřednictvím působení Ducha svatého předáván lidem, aby se tak naplnil spasitelský Boží záměr. Svátosti, které ustanovil Kristus, představují viditelná znamení této schopnosti předávat nový život, nový dar, který ze sebe činí Pán a uděluje člověku, a tímto darem je milost. Vnější znamení tuto milost označují a zároveň ji udělují. Rovněž svátostem Církve budeme věnovat jeden specifický seriál katechezí. Nyní nám leží přednostně na srdci to, abychom upozornili na podstatná sepětí mezi svátostmi a posláním Krista, který při zakládání Církve tuto svoji Církev vybavil svátostnou strukturou. Jakožto viditelná znamení příslušejí tyto svátosti k viditelné struktuře Církve, současně však to, co tato znamení udělují, tedy božský život, přísluší k neviditelné sféře tajemství, na niž pak závisí nadpřirozená vitalita Božího lidu v Církvi.

To je také neviditelná struktura Církve, která při podílení se na tajemství Kristově čerpá tento život přímo od svého Mistra jako z překypujícího a nevyčerpatelného zdroje. Církev se tak ustavičně více ztotožňuje

s ním, jako výhonky s vinným kmenem (srov. Jan 15,1).

4) Na tomto místě musíme alespoň upozornit na specifické začlenění svátostí do služebné struktury Církve. Víme již velice dobře, že Ježíš v průběhu svého veřejného působení konal znamení (srov. např. Jan 2,23; 6,2n.). Každé z těchto znamení představovalo projev spasitelské moci všemohoucího Boha, a to prostřednictvím osvobozování lidí od fyzického zla. Současně však tato znamení, tedy zázraky, právě jakožto znamení naznačovaly překonání zla mravního, proměnu a obnovu člověka v Duchu svatém. Svátostná znamení, jimiž Kristus obdaril svoji Církev, musejí proto sloužit těmto hlavním účelům. To také zcela zřetelně vyplývá z evangelia.

5) Především s ohledem na to, co se týká svátosti křtu: Toto vnější znamení duchovního očištění používal již Jan Křtitel, od něhož i sám Ježíš přijal na břehu řeky Jordán tento křest, který byl znamením obrácení (srov. např. Mk 1,9; par.). Ovšem i Jan Křtitel jasně odlišoval křest, který uděloval on sám, od křtu, který bude udělovat Kristus: *Já vás sice křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který má přijít po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm* (Mt 3,11). Kromě toho nacházíme v Janově evangeliu velmi zajímavou zmínku o křtu, který uděloval Ježíš a přesněji řečeno jeho učedníci v judském kraji, a tento křest byl odlišný od onoho výše zmíněného křtu Jana Křtitele (srov. Jan 3,22.26; 4,2). Na jistém místě pak jednou Ježíš hovoří o křtu, který musí přijmout. Těmito slovy pak Mistr narážel na své nastávající utrpení a na svoji smrt na kříži: *V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán!* (Lk 12,50). Na jiném místě Ježíš klade Jakobovi a Janovi otázku: *Můžete pít kalich, který*

já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen? (Mk 10,38).

6) Pokud chceme hovořit přímo o svátosti, která bude předána Církvi, pak se o ní náš Mistr výslovně zmiňuje především v rozhovoru s Nikodémem: *Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo znova, nemůže spatřit Boží království* (Jan 3,5). Když pak Ježíš vysílal apoštoly, aby hlásali evangelium v celém světě, nařídil jim výslovně, aby udělovali právě takovýto křest, tedy křest ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého (srov. Mt 28,19). Dále pak Ježíš upřesňuje: *Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen* (Mk 16,16). Výrazy být spasen, vstoupit do Božího království, označují to, že v člověku je božský život, který Kristus dává svým učedníkům obdobně jako vinný kmen svým výhonkům (srov. Jan 15,1nn.), a to prostřednictvím právě toho křtu, jímž prošel on sám ve velikonočním tajemství své smrti a svého vzkříšení. Svátý Pavel pak velkolepým způsobem představuje křest jako ponoření učedníka do Kristovy smrti, on pak má být s Pánem sjednocen i v jeho vzkříšení, ve vzkříšení k docele novému životu (srov. Řím 6,3-11). Křest tedy představuje vstupní bránu svátostného života každého křesťana. Zásadní důležitost křtu vzhledem k tomu, aby měl člověk podíl na

božském životě, se projevuje v Ježíšových slovech, jimiž posílá apoštoly, aby hlásali evangelium celému světu (srov. Mt 28,19).

7) Titíž apoštolové v těsné vazbě na tajemství Kristovy Paschy, Velikonoc, byli vybaveni autoritou odpouštět hříchy. Rovněž Kristus byl vybaven touto mocí: *Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy* (Mt 9,6). Tutéž pravomoc pak Ježíš předal svým apoštolům po svém vzkříšení, když na ně dechl a řekl jim: *Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou* (Jan 20,22-23). Odpustit hříchy znamená z pozitivního hlediska navrátit člověku jeho podíl na tom životě, který je v Kristu. Svátost pokání nebo smíření je tedy ve velmi těsném sepětí s tajemstvím vinného kmene a jeho výhonků, o němž jsme hovořili výše.

8) Nicméně plným vyjádřením tohoto společenství života s Kristem je svátost Eucharistie. Ježíš ustanovil tuto svátost v předvečer své vykupitelské smrti na kříži, a to v průběhu poslední večeře, velikonoční večeře ve večeřadle v Jeruzalémě (srov. Mk 14,22-24; Mt 26,26-30; Lk 22,19-20 a 1 Kor 11,23-26). Tato svátost tedy představuje trvalé znamení přítomnosti Kristova těla a Kristovy krve prolité za odpuštění hříchů. Proto také platí, že každé slavení Eucharistie zpřítomňuje spasitelskou oběť Vykupitele celého světa. K tomu všemu dochází pod svátostným znamením chleba a vína, tedy velikonoční večeře, což vše Kristus úzce spojil se svou smrtí na kříži, jak na to poukazují slova proměnění: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává. ... Toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů“ (srov. *Český misál*, s. 444, 445).

9) Jídlo a nápoj, které v běžném lidském životě slouží jako

prostředek k dalšímu životu, ve svém svátostném významu indikují a produkují podílnictví učedníka na božském životě, který proudí z Krista – vinného kmene – do výhonků, tedy jeho učedníků. Ježíš Kristus za cenu svého vykupitelského sebedarování, za cenu své oběti tedy předává svým učedníkům právě tento božský život. Na to jasně ukazují slova zvěsti o Eucharistii, která pronesl Mistr v synagoze v Kafarnaum: *Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa* (Jan 6,51). *Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má věčný život a já ho vzkřísím v poslední den* (Jan 6,54).

10) Eucharistie jakožto znamení bratrské hostiny je velmi úzce spjata s vyhlášením přikázání vzájemné lásky (srov. Jan 13,34; 15,12). Podle pavlovského učení má právě tato láska spojuvat všechny členy křesťanského společenství: *Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě* (1 Kor 10,17). V tomto sjednocení, které je plodem bratrské lásky, se jistým způsobem odráží tajemství jednoty v Trojici Otce, Syna a Ducha svatého, jak to vyplývá z Ježíšovy modlitby: *Ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal* (Jan 17,21). Podle Ježíšových slov je to právě Eucharistie, která dává lidem účast na vnitřní jednotě božského života: *Jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne* (Jan 6,57). Právě proto je také Eucharistie tou svátostí, která obzvláštním způsobem buduje Církev jakožto společenství, které se podílí na životě Boha skrze Krista, jenž je jediným pravým vinným kmenem.

Překlad doc. Ctirad Václav Pospíšil Th.D. OFM

Ty jsi moje malé sluníčko

Příběh jednoho podivuhodného uzdravení

Jednoho dne zjistila Karen, že je opět těhotná a čeká své druhé dítě. Velice se na ně těšila. Měla už tříletého chlapce Michala. Chtěla mu pomoci, aby se na příchod děťátka připravil a těšil se na ně.

Při ultrazvukovém vyšetření zjistil lékař, že se jedná o holčičku. Každý den a každý večer zpíval Michal své malé sestřičce, která vyrůstala mamince v bříšku, jednu písničku. Tak začal vyrůstat vztah mezi ním a malou sestřičkou. Měl ji velice rád, těšil se na ni a chtěl by ji vidět, ještě než se narodí.

Konečně přišla sestřička na svět. Byl to těžký porod. S novorozencem to vypadalo velice kriticky. Dny se vlekly a s dítětem to vypadalo čím dál hůř. Dětský lékař litoval, že musí říct rodičům, že dítě má jen velmi malou naději. Měli se připravit na nejhorší. Karen s manželem již připravili doma pro děvčátko jednu světničku. A teď se měli chystat na možný pohřeb.

Michal nepřestával své rodiče prosit, aby ho pustili k sestřičce. »Chtěl bych jí něco zazpívat,« říkal znovu a znovu.

Když už děvčátko leželo druhý týden na jednotce intenzivní péče, vypadalo to, že se konce týdne už nedožije. Michal stále žádonil, že chce sestřičce zazpívat. Ale bylo přísně zakázáno brát s sebou na oddělení děti. Nakonec se Karen rozhodla, že vezme Michala s sebou na intenzivní stanici zákaz nezákaz. Jestliže se tam nedostane teď, jistě ji už živou neuvidí. Oblékla Michala do bílého pláště, který mu byl příliš velký, a šla s ním na intenzivní stanici. Vypadal jako pochodující koš s prádlem.

Staniční sestra ihned vyzvala matku: »Odved'te dítě pryč. Je vám přece známo, že děti do tohoto prostoru nesmí vstupovat.«

Karen přivlekla chlapce k postýlce jeho sestřičky. Podíval se něžně na maličké děťátko, které, jak se zdálo, prohrálo svůj boj o život. Po krátké chvíli ticha začal Michal jasným čistým hlasem tříletého chlapce zpívat: »Ty jsi moje malé sluníčko, můj jediný paprsek. Dělaš mi radost, když je nebe plné mraků...«

Zdálo se, že dítě okamžitě reaguje. Puls se zvolnil a stal se stabilnějším. »Zpívej dál,« povzbudila Karen svého syna a do očí se jí tlačily slzy. »Ty se nikdy nedovíš, můj miláčku, jak velice tě mám rád. Neberte mi, prosím, moje sluníčko.«

Zatímco chlapec ještě zpíval, přestal těžký, chroptivý, namáhavý dech a dítě začalo dýchat tiše a klidně. »Zpívej dál, můj poklade!« A Michal pokračoval: »Včera v noci, můj miláčku, jsem spal a měl jsem sen, že tě držím v náruči...«

Michalova sestřička se zcela uvolnila a ležela teď zcela klidně ve své postýlce. Zdálo se, že ji opanoval zářící klid. »Jen klidně pokračuj!« Teď už se nemohla ubránit slzám ani staniční sestře...

Příští den, tedy jen jeden den nato, se dařilo děvčátku tak dobře, že si ji mohli odnést domů.

Tuto příhodu vyprávěl biskup Honesto Ongtioco ve svém kázání v nemocnici Steylerských misonářů v Manile na Filipínách 15. 7. 1999.

*Vision 2000 - 6/2001
Přeložil Iš-*

Svatého jáhna Štěpána

26. prosince

Kdo vytrvá do konce, bude spasen. (Mt 10,22)

Jeden křesťanský časopis předložil věřícím i těm, kteří stojí Církvi blízko či daleko, tyto otázky: »Co se vám líbí na Církvi a co ne?« Jeden devadesátiletý kněz odpověděl takto: »Jelikož k Církvi patřím a jsem tedy s ní, obrací se otázka pro mě tímto způsobem: Co se na mně líbí Zakladateli Církve a co ne?«

Co by na tuto otázku odpověděl jáhen Štěpán, první krvavý svědek Kristův? Přirozeně, že to nemůžeme vědět. Co však můžeme vědět, je, že se Štěpán ve své věrnosti k vtělenému, ukřižovanému a zmrtvýchvstalému Kristu a k jeho Církvi nedal ničím odradit. Raději vzal na sebe smrt ukamenováním, než by zradil Krista. Bylo mu cizí plout s velkým proudem veřejného mínění, které je dnes takové a zítra opačné, především pokud jde o názor na to, co správné. Jistě by varoval před honbou za novinkami, které boří to, co je osvědčené, a nezanechávají za sebou nic víc než trosky. Varoval by před sebezničující kritikou Církve, před kritikou, která ničemu neslouží.

To, co nám v Církvi chybí, je odvaha vycházející z důvěry v Pána světa a Církve. V první řadě záleží na Kristu a nikoliv na nás. On je měřítko a Soudce, nikoliv my. Čím více jsme ochotni mu sloužit, tím těsněji si může námi posloužit k užtku našemu i Církve a společnosti.

Církev dnes patří bezesporu k tzv. »rudým plátnům« ve společnosti. Výčitky a útoky se týkají stále stejných témat: papežství a hierarchie, sexuální morálka, nepřátelství k ženám, demokratizace a mentorování.

Máme málo lásky k Církvi jako takové i k takové, jakou ji chtěl mít její Zakladatel. K Církvi, která čeká na statečné svědectví víry srovnatelné se svědectvím prvního mučedníka sv. Štěpána.

Kritický postoj k Církvi patří už jaksí k dobrému tónu a k normálnímu smýšlení. Kdo osvědčuje Církvi poslušnost a naprostou věrnost, sklízí soucitné potřásání hlavou a výsměch.

Tento postoj má různé důvody. Často vede k omylu neznalost faktů. Často schází ochota naslouchat a chtít pochopit i to, co na první pohled vypadá méně příjemné. A konečně je to zcela zlovolné pomlouvání a očerňování, patologické šfouralství a nepřátelský postoj k Církvi. Kritika je na místě, pokud je seriózní, vychází z lásky a starosti o Církev a blaho duší.

Jedna básnička minulého století přirovnala Církev k poutnici v zaprášeném šatě, která urazila již tak velký kus cesty, že se může zdát někdy unavená. Ale v jejich bdělých očích září nevysvětlitelný oheň: oheň Ducha svatého.

Máme málo lásky k Církvi jako takové i k takové, jakou ji chtěl mít její Zakladatel. K Církvi, která čeká na statečné svědectví víry srovnatelné se svědectvím prvního mučedníka sv. Štěpána. Kéž nám vyprosí u Božího trůnu odvahu k víře a věrnosti ve víře.

Svatá Mlad'átka betlémská

28. prosince

Proč uctívá Církev nevině zavražděné betlémské děti jako svaté? Tyto děti přece ještě nic nevykonaly. Ani svůj život nevydávají dobrovolně za Krista, jen je jim násilím odňat. Tyto svaté děti, které neudělaly nic víc než toto »nic«, jsou **oslavou milosti**. Jejich svatost je čistý dar, plně nezasloužený. Tak nám tyto děti připomínají, že to, co je v životě každého křesťana nejvíce rozhodující, je milost. Náš úkol spočívá v tom, abychom se pro milost připravili. Snad vyznačuje tyto děti nejvíce to, že Boží milosti nepostavily nic do cesty.

Proč tedy uctívá Církev tyto děti jako svaté? To, čím se vyznačují přede všemi jinými nevině zabitými dětmi, spočívá v tom, že vstoupily do zcela zvláštního dění. Ony zemřely místo Krista. Ovšem jejich zástupná smrt nespočívá v tom, že by dobrovolně daly svůj život za Krista – život jim byl odňat. Ale nenávisť, jejíž oběti se staly, patřila Ježíši Kristu. Proto i o nich platí Kristova slova: *Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mě tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost. Radujte se a jásejte,*

neboť máte v nebi velkou odměnu (Mt 5,11). Důvodem svatosti neviných dětí je okolnost, že byly zataženy do odmítání Krista, a to je milost jejich života. »Tajemství těchto dětí je, že byly obětovány. Božský orel je jakožto oběť přinesl před Boží trůn. Byly strženy do tohoto bojovného dialogu mezi Bohem a jeho Odpůrcem a to jim bylo připočteno ke spáse.«

Tajemství těchto dětí nám tak osvětluje tři pravdy: drama lidského života, Boží nárok na člověka a Boží svrchovanou moc.

Člověk se v životě nachází v boji mezi dobrem a zlem, mezi Bohem a Satanem. Satan se postavil proti Bohu. My lidé často zapomínáme na tento věčný spor a žijeme s ním v podvodném míru. A přece se člověk nemůže z tohoto boje vymanit. Nemůže stát mimo něj. Musí se rozhodnout pro Krista, chce-li dosáhnout věčné spásy. Běda, jestliže patří k těm, o kterých říká Janův prolog: *Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali (Jan 1,11)*.

Bůh vložil nevině děti do tohoto sporu. Aniž by se jich ptal, rozhodl o nich, zvrátil

Liturgická čtení

k jejich prospěchu to, o čem ve své zlobě v jejich neprospěch svobodně rozhodl člověk, a daroval jim tím způsobem věčnou spásu. Tak může každý člověk pokládat čas a místo svého života za Bohem udělený úkol. **Má jako křesťan žít na místě a v čase, kam ho Bůh postavil. To je jeho poslání a v tom se rozhoduje o jeho spáse, i když je v sázce jeho pozemský život.**

Konečně nám tajemství těchto nevinných dětí ukazuje Boží panovnickou moc. Bůh má právo rozhodovat o životě každého člověka. Může člověka vzít a postavit, kam chce. Při všem takovém jednání má ovšem Bůh na mysli nejvyšší blaho člověka i světa. Tak nám tento svátek představuje doplněk vánoční slavnosti. Bůh, který se z lásky k lidem stal člověkem, aby jako bezmocné dítě prosil o lásku, je současně Pánem celého světa. **Na jistotu tohoto Božího panování nesmíme vzhledem k Boží lásce nikdy zapomínat.** »A to je poselství těchto nevinných dětí a jejich soud nad námi. Protože i tyto děti nás soudí. My jsme totiž vytěsňali ze svého vědomí skutečnost božské suverenity. Náš vztah k Bohu postrádá jasnou linii a řád o tom, co stále ještě existuje. Boha, který trvá ve svém neměnitelném řádu a nedotknutelném zákonu, jsme rozpustili v psychologických představách subjektivních životních podmínek a životních požadavků jednotlivce i kolektivu. V tom spočívá základní diagnóza nemoci současného života.«

Tato slova Alfréd Delp nenapsal u psacího stolu. Ví, o čem mluví, neboť je napsal mezi svým zatčením a svou popravou v roce 1945. On také byl zatažen do střetu mezi dobrem a zlem, bych uchvácen »božským orlem«. Pociťoval na sobě božskou vladařskou moc. On však ji snáší jako vzor pro nás všechny ve víře a lásce a v důvěře v Boha, který je všemohoucí Láska. Této Lásce může plně důvěřovat právě proto, že je tak mocná:

»Je zřejmé, jak úplně a bezvýhradně vzal Pán do svých rukou život. Není to žádné zbožné pobožnůstkářství, když Dítě nazýváme Pánem. Náš pojem Boha se musí opět stát velkým, markantním a opravdu vševládoucím. I tvrdým. Pak bude také láska, kterou hlásáme, pevná a silná a můžeme jí plně důvěřovat.« -sks 51-94-

MEXICO – GUADALUPE – OKRUH – Mexico City, Teotihuacán, pyramidy, Aztékové, Puebla, Veracruz, aj. 4. 4. – 13. 4. – 32 990 Kč! ● **IZRAEL** – biblický okruh po Svaté zemi, vynikající hotel s polopenzí – 8. 4. – 15. 4. – 21 990 Kč. ● **USA** – velký okruh – národní parky – Kalifornie, Nevada, Utah, Arizona 1. 5. – 14. 5. – 43 990 Kč. ● **VELKÝ FRANCOUZSKÝ OKRUH** – Lurdy, La Saletta, Nevers, Cluny, Paray-le-M. aj. – 2. 5. – 10. 5. – 6 990 Kč. ● **VELKÝ MARIÁNSKÝ OKRUH** – Fatima, Lurdy, La Saletta, Garabandal, Montserrat, Santiago de Compostela, aj. – 13. 5. – 25. 5. – 10 490 Kč.
Na vyžádání zašleme celoroční přehled našich zájezdů.
AVETOUR – Jiří Chválek, Fr. Kupky 445, Dobruška 518 01, tel./fax 0443-623929, mobil 0602-441670; e-mail: avetour@dobruska.cz; WWW.hyperlink.cz/avetour

Unie křesťanských pedagogů, pobočka Praha vás zve na přednášku ThDr. Lohela Zdeňka Klindery OPraem. **Premonstrátská spiritualita**, která se bude konat v úterý 8. ledna 2002 v 18 hod. (vchod se zavírá v 18.15 hod.) v sále řádu sv. Voršily, vchod z Ostrovní ulice č. 11, Praha 1.

Neděle 23. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: Iz 7,10-14
Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6
Odp.: srov. 7c+10b (*At vejde Hospodin, on je král slávy!*)
2. čt.: Řim 1,1-7
Ev.: Mt 1,18-24

Pondělí 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16
Ž 89(88),2-3.4-5.27+29
Odp.: srov. 2a (*O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.*)
Ev.: Lk 1,67-79

večer:

1. čt.: Iz 62,1-5
Ž 89(88),4-5.16-17.27+29
Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.*)
2. čt.: Sk 13,16-17.22-25
Ev.: Mt 1,1-25

v noci:

1. čt.: Iz 9,1-3.5-6
Ž 96(95),1-2a.2b-3.11-12.13
Odp.: Lk 2,11 (*Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.*)
2. čt.: Tit 2,11-14
Ev.: Lk 2,1-14

za svítání:

1. čt.: Iz 62,11-12
Ž 97(96),1+6.11-12
Odp.: *Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.*
2. čt.: Tit 3,4-7
Ev.: Lk 2,15-20

Úterý 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7-10
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4.5-6
Odp.: 3c (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
2. čt.: Žid 1,1-6
Ev.: Jan 1,1-18

Středa 26. 12. – svátek sv. Štěpána

1. čt.: Sk 6,8-10; 7,54-60
Ž 31(30),3cd-4.6+8ab.16bc-17
Odp.: 6a (*Do tvých rukou, Hospodine, svěřuji svého ducha.*)
Ev.: Mt 10,17-22

Čtvrtek 27. 12. – svátek sv. Jana Evangelisty

1. čt.: 1 Jan 1,1-4
Ž 97(96),1-2.5-6.11-12
Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)
Ev.: Jan 20,2-8

Pátek 28. 12. – svátek sv. Mladáček

1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2
Ž 124(123),2-3.4-5.7b-8
Odp.: 7a (*Naše duše vyvázla jako pták z ptáčnickovy léčky.*)
Ev.: Mt 2,13-18

Sobota 29. 12. – připomínka sv. Tomáše Becketa

1. čt.: 1 Jan 2,3-11
Ž 96(95),1-2a.2b-3.5b-6
Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)
Ev.: Lk 2,22-35

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne: 23.12. 24.12. 25.12. 26.12. 27.12. 28.12. 29.12.

Antifona	122	122	154	1617	1621	1624	154
Žalm	786	786	783	783	786	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	122	122	154	1617	1621	1625	154
Antifony	116	150	160	1618	1621	1625	180
Žalmy	1137	1152	813	813	813	813	813
Kr. čtení a zpěv	116	150	161	1618	1622	1625	180
Antifona k Zach. kantiku	116	150	161	1619	1622	1626	181
Prosby	117	150	161	1619	1622	1626	181
Záv. modlitba	117	151	162	1619	1623	1626	181

Modlitba během dne:

Hymnus	123	123	155	155	155	155	155
Antifony	124	124	156	156	156	156	156
Žalmy	1142	1157	162	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	118	151	164	1619	1623	1627	182
Záv. modlitba	117	151	164	1619	1623	1626	181

Nešpory: SO

Hymnus	121	121	157	153	153	153	153
Antifony	114	119	157	165	165	165	169
Žalmy	1133	1146	157	165	165	165	1649
Kr. čtení a zpěv	115	119	159	167	176	177	169
Ant. ke kant. P. M.	145	149	159	168	176	178	169
Prosby	115	119	159	168	176	178	170
Záv. modlitba	117	117	160	168	177	178	173

Kompletář	1238	1242	1238	1242	1238	1242	1238
------------------	------	------	------	------	------	------	------

K výročí listu *Familiaris consortio*

Z listu Jana Pavla II. Papežské radě pro rodinu

Dvacetiletí, které uplynulo od vydání postsynodálního listu *Familiaris consortio*, znamená také dvacet let formování nového svědomí a jeho citlivosti vzhledem k rodině.

I když v tomto období nechybělo také nástrah pro instituci rodiny, snad nejnebezpečnějších za celou dobu trvání dějin, upevnila se nicméně některá společná přesvědčení. Například základní záležitost rodiny a života je dnes objevena a hlášána v tolika prostředích jako hodnota a právo, které patří k společnému dědictví lidstva. Učitelství úřad Církve podnikl významné kroky k jeho obnově, a to nespočetnými a důležitými zásahy i učením.

Již v době 2. vatikánského koncilu byla rodina pokládána za jedno z témat, o kterém bylo třeba poučit svědomí křesťanů i celého lidstva. Na tomto poli bylo vykonáno mnoho kroků. Výzva: »Rodino, staň se tím, čím jsi«, obsažená v uvedené pastorační exhortaci, měla u veřejného mínění velký ohlas.

»Rodino, staň se tím, čím jsi,« opakují i dnes!

Rodinné společenství jako přirozená instituce vyšlo *na počátku* z Boží vůle spolu se stvořením muže a ženy, a to k dobru lidí. Na tento *počátek* se odvolává Kristus, když se farizeové pokoušejí překroutit jeho strukturu (Mt 19,3-12). **Lidem nebyla dána moc měnit původní záměr Stvořitele.**

Postsynodální exhortace *Familiaris consortio* významně prohloubila specifické úkoly instituce rodiny, o kterých hovořila již koncilní konstituce *Gaudium et spes*.

Každá rodina musí být pravým společenstvím osob – »communio personarum« – respektujícím důstojnost jedinců, kteří ji tvoří. V tomto kontextu vzájemného pochopení má své místo »služba životu« podle dvou doplňujících se významů sexuality, totiž sjednocujícího a prokreativního, jak učil můj ctihodný předchůdce, sluha Boží Pavel VI. v encyklice *Humanae vitae*.

K postupnému upevňování vědomí vlastního poslání rodiny v Církvi a ve společnosti přispěly různé události, které se těšily v těchto letech stále větší účasti rodin. Myslím například na Světové setkání v Římě u příležitosti Mezinárodního roku rodiny v roce 1994, na setkání v Rio de Janeiru v roce 1997 a na setkání při Jubileu rodiny v minulém roce. Děkuji Pánu za tento růst sebeuvědomění, kterému se rodina

věnovala vzhledem k sobě samé a ke svému poslání.

Nicméně vedle dalších potěšujících výhledů musíme registrovat násilné útoky na instituci rodiny a její společenskou funkci, které podnikají některé úseky moderní společnosti. Objevila se celá řada návrhů **zákonů, které nejsou v souladu s pravým dobrem rodiny** založené na monogamním manželství a s nedotknutelností lidského života, a ty podporují infiltraci nebezpeč-

ných stínů »kultury smrti« uvnitř rodinného krbu. **Starosti vyvolává, jak stále narůstá na mezinárodních fórech rozšiřování scestných pojetí týkajících se sexuality a důstojnosti a poslání ženy, která jsou založena na určitých ideologiích o »rodu« (»gender«).**

A co pak říci o krizi rozdělených rodin, o osamělých osobách a o takzvaných společenstvích de facto? **K nebezpečným strategiím proti rodině patří navíc pokusy upřít lidskou důstojnost embryím vzniklým mimo mateřské lůno a útoky na jejich život nejrůznějšími způsoby.**

Když se hovoří o rodině, není možno nepoukázat na **děti, které se stávají různým způsobem nevinnými oběťmi rozvrácených rodinných společenství.**

Z pohledu, který jsem vyznačil, vyplývá, jak nezbytné je poslání křesťanských rodin. Příklad jejich radosti a sebeobětování, úsilí a schopnosti oběti podle příkladu Svaté Rodiny může být rozhodujícím momentem pro probuzení odvahy v jiných rodinných buňkách, aby odpověděly na milost svého povolání. **Jak opravdu strhující je vzor skutečně křesťanské rodiny! Svědectví o domácím životě ve své pokoře a prostotě se**

mohou stát nástrojem evangelizace prvního řádu. Proto je dobře, že jim věnují pozornost různé církevní instituce. Rovněž tak se nesmí zanedbávat potřebná podpora, kterou je nutno věnovat rodinám v obtížných situacích, které vyžadují větší pastorační péči, jako jsou například manželství rozvedených manželů. Můžeme říct, že po zveřejnění *Familiaris consortio* vzrostl v Církvi zájem o rodinu a že je mnoho diecézí a farností, v nichž se stala pastorec rodin prvořadou záležitostí. Šíří se sdružení a hnutí, která podporují rodinu a život. Lidé dobré vůle přispívají svým velkodušným úsilím k formování nové kultury podporující život. S velkým oceněním vzpomínám na setkání, která uskutečnila Papežská rada pro rodinu v těchto dvou desetiletích, na prvním místě na setkání biskupů odpovědných za pastorec rodiny a života v celé Církvi, které se stalo účinnou příležitostí k prohloubení nové rodinné problematiky.

Zvláštní význam má **dialog s politiky a zákonodárci** k problematice pravdy o rodině založené na monogamním manželství a na důstojnosti lidského života od prvního okamžiku jeho početí. V tomto směru kontinentální a národní setkání, která organizovala Papežská rada, vytvořila slibné cesty pro dialog, schopný vnést křesťanského ducha do parlamentních rozprav a do veřejného zákonodárství, které řídí život národů. Rovněž Charta práv rodiny zveřejněná v roce 1983 byla požadována již při synodu v roce 1980.

»**Rodino, uvěř tomu, co jsi; uvěř ve své povolání být světlým znamením Boží lásky.**« Opakují vám tato slova, která jsem pronesl v průběhu setkání rodin 20. října minulého roku.

Rodino, buď pro lidi naší doby »svatyní života.« Křesťanská rodino, buď »domácí církví« věrnou svému povolání podle evangelia. Právě proto, že si je »vědoma, že manželství a rodina představují nejvýznamnější dobra lidstva, chce Církev nabídnout svou pomoc těm, kteří již znají hodnotu manželství a rodiny a snaží se, aby podle toho věrně žili, i těm, kteří v nejistotě a úzkosti hledají pravdu, a nezanedbávají při tom ty, kterým je nespravedlivě zabráněno žít svobodně podle správného rodinného projektu.«

Rodina, která prožívá v plnosti potřebu lásky a odpuštění, stává se bezpečnou hrází civilizace lásky a naděje pro budoucnost lidstva.

Bolletino Vaticano 22. 11. 2001
Zvýraznění redakce Světla

Vezmi dítě a jeho matku

Zamyšlení nad liturgickými
texty dnešního svátku

Ať vám v srdci vládne Kristův pokoj

Můžeš dnes opět zblízka sledovat příběh, který ti představuje evangelista Matouš a s ním i apoštolův národ. Připrav se však na dalekou a nepohodlnou cestu.

Sleduj Josefa, jak se chystá uprostřed noci neprodleně splnit Hospodinův příkaz. Má ihned odejít s Marií a Dítětem do cizí země. Ani to málo, co se mu podařilo zatím opatřit pro své nejdražší, nebude moci vzít s sebou. Ale Josef nic nenamítá Hospodinu a Maria nic nenamítá Josefovi. Vzali Dítě a spěšně odcházejí. Pán je posílá, Pán se postará.

Připoj se ke třem psancům, kteří jdou temnou nocí do neznámých končin. Zatímco oni se v srdci modlí k Pánu, ty máš čas přemýšlet, kolika důvody, námitkami a návrhy by ses pokoušel vyhnout takové nepohodlné cestě. Copak je to opravdu jen jediná možnost, jak uniknout nebezpečí? Poukazoval bys na křehkost ženy, na slabost Dítěte, na jiná možná nebezpečí. Přinejmenším bys žádal více času na přípravu. Ale Josef dobře ví, že Bohu nemůže být rádcem. Boží všemohoucnost není k tomu, aby sloužila našim nápadům a námitkám. Všemohoucnost Nejvyššího je obsažena i v každém jeho pokynu. Můžeš se na ni spolehnout, i když se ti to zdá jakkoliv nepochopitelné.

Pěstoun Páně má však ještě jiný pádný důvod, aby bezodkladně vykonal to, co mu bylo uloženo od anděla. Již několik dní má stále před očima Mariino Dítě, o kterém dobře ví, že je to Boží Syn. V tom bezmocném robátku spatřuje jeho neochvějná víra nejpřesvědčivější **záznak Boží poslušnosti**. Syn Boží celým svým bytím vzdává ustavičně chválu svému Otci.

Nyní tak činí tím, že se mu **poslušně podrobuje**. Příkaz k útěku neplatí jen rodičům, ale i Dítěti, které přijalo svou bezmocnost z vůle nebeského Otce. Neodevzdal se Bůh do jejich rukou, aby oni se odevzdali do vůle Otce? Poděkuj Josefovi, Marii a Dítěti, že můžeš být bezprostředním svědkem jejich bezvýhradné poslušné odevzdanosti, která ti přesvědčivě vysvětluje, že nemůže existovat žádná rozumná námitka proti plánu obsaženému ve svaté vůli Nejvyššího. Poděkuj za poznání, že právě její poslušné přijímání je nejdokonalější způsob, jak vzdávat chválu Bohu.

Z toho mála, co si tato pokorná trojice nejvznešenějších bytostí mohla vzít s sebou na dlouhou cestu, můžeš také poznat, kam až může sahát existenční minimum těch, kteří jsou ve službách Božích. Opouštějí svou vlast, nemají

takřka nic, a přece jsou nejbohatší rodinou na světě. Zachraňují si tedy mnohem více než jen holý život. To malinké Dítě má svou nejčistší, bezmezně milující Maminku a věrného, pečlivého a statečného tatínka. Tito rodiče mají mezi sebou samého Boha a jeden v druhém panensky čistou věrnost, oddanost a lásku připravenou ke každé oběti. Myslíš, že by byli ochotni obětovat cokoliv z těchto nejvzácnějších pokladů za větší pohodlí, za finanční zajištění, za lepší sociální postavení, za trvalý domov ve vlasti? Jejich hodnotový systém tak vzdálený chápání dnešního horečně se pachtícího světa, který svému sobeckému pohodlí obětuje i nevinné životy, umožňuje této Svaté Rodině prožívat i uprostřed strádání a krajní nouze radost z upřímné a lidsky teplé vzájemnosti spolu s bezpečnou jistotou z péče nebeského Otce.

Ten Maličkový v jejich středu je jediným smyslem všeho jejich konání. To, co v něm mají, nekonečně převyšuje všechno to, co nemají. Skutečné vyhnání začíná teprve tam, kde není Ježíš. Ať chybí cokoliv, nikdy nesmí scházet Bůh.

Vrať se domů povzbuzen tím, co jsi zažil u Svaté Rodiny na jejím útěku. Ve světle této zkušenosti budeš nyní zcela jinak chápat, co pro tebe i tvoje drahé znamenají Pavlova slova: *Když si vás vyvolil Bůh, jste mu zasvěceni a miluje vás, projevujte navenek dobrotu, pokoru, mírnost, trpělivost... Ať vám v srdci vládne Kristův pokoj, to je přece cíl vašeho povolání, které vás shromáždilo v jednom těle...*

Po tom, co jsi právě prožila, může se ti ještě zdát, že tě podřízenost poníží? Po tom, co jsi mohl vidět, můžeš ztráct s někým ze svých drahých trpělivost?

Ti tři, které jste chvíli provázeli, posvětili svou pokorou a svatostí i vaše společenství. Otevřete oči: I vy máte jako oni ten nejvzácnější Poklad ve svém středu. Až to Dítě jednou doroste, uslyšíte jeho ujištění: *Cokoliv jste učinili tomu nejmenšímu, mně jste učinili*⁽¹⁾. Jestliže to, co mluvíte a konáte, děláte ve jménu Pána Ježíše, ON SÁM je uprostřed vás⁽²⁾. Se stejnou důvěrou, s jakou Bůh svěřil svého Syna Svaté Rodině, i vám ho svěří, i vám posílá své anděly, aby vás na všech cestách provázeli. Josef a Maria vám už prošlapali cestu všemi těžkostmi a strádáním. Kamkoliv půjdete, *vezměte s sebou Dítě a jeho Matku* a oni budou s vámi ve chvílích radosti i smutku. Všechno zažili: Maria a Ježíš pochovali spravedlivého Josefa a svatá Matka byla u toho, když se trápil a umíral její Syn.

Postarejte se, aby tato *Kristova nauka byla u vás v plné síle. A nade všechno mějte lásku... pak budete zpívat Bohu z vděčnosti chvalozpěvy a duchovní písně.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 25,40; ⁽²⁾ srov. Mt 18,20

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 3,3–7.14–17

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku. Synu, ujmi se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti (jako náhrada) za tvé hříchy.

2. čtení – Kol 3,12–19

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte (za to) vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Vy, ženy, buďte svému muži podřízeny tak, jak se to sluší na křesťanky. Vy, muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Vy, děti, ve všem svoje rodiče poslouchajte, jak se to patří u křesťanů. Vy, otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahu.

Evangelium – Mt 2,13–15.19–23

Když mudrci odešli, zjevil se Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž

Pokračování na str. 25

Rodina je srdcem církve

Malý chvalozpěv na rodinu

Dom Gérard, opat benediktinského kláštera Sainte-Madeleine v Le Barroux (jižní Francie) mluvil místo řečníka, který se nemohl dostavit, na konferenci hnutí „Nouvel Elan Maria“ v Lurdech o rodině. Z „Lettre aux oblats“, které vydává klášter, uvádíme výňatky z tohoto malého „evangelia života“ na adresu křesťanských rodin.

Co je rodina?

Mluvili o ní básníci, filosofové, myslitelé, představitelé Církve. Jestliže teď o ní chce mluvit i benediktinský mnich, pak proto, že sám patří k mnišskému společenství, které tvoří velkou rodinu. Rodinu, kterou založil v 6. století sv. Benedikt, dědic antického *gens* a římského *pater familias*.

Jak nás to kdysi učili naši učitelé, chtěl bych se pokusit vycházet z tohoto slova samotného. Slovo *familia* vychází ze slova *famulus* (sluha), *famulari* (sloužit). Rodina podléhá velkému zákonu výměny: cti otce i matku (kteří ti darovali život), abys i ty sám byl živ a mohl dál předávat život. Jak bychom mohli darovat něco, když jsme to nepřijali? To je ona úžasná výměna, to je božský zákon.

Rodina a její kořeny

Rodina nevznikla z lidských představ. Je přirozenou institucí. Je ustanovena Bohem, je Boží myšlenkou. Je identická s bytím člověka jako takového, nejen proto, že člověk je plodem rodičovského spojení, které znamená společenství, ale i proto, že člověk se může vyvíjet a zdokonalovat jen v rodině a jejím prostřednictvím. Všechny úděsné moderní opovážlivosti, směřující ke změně zděděných zákonů, vycházejí buďto z neznalosti přírodního zákona, nebo ze vzpoury lidí proti němu.

Co je zákon přirozenosti? Je to struktura bytí, jak byla koncipována Tvůrcem a zůstane až do konce času. Ochranný

rámec rodiny je pro člověka tak nezbytný, že vlčí děti, nalezené koncem minulého století, nebyly schopny přežít. Děti, které našla a odkojila vlčice, nebyly schopné se napřimit a mluvit. Velmi brzy zemřely. Tento případ ilustruje Aristotelovu definici člověka: Člověk je společenská bytost. „Malé kuřátko,“ říká Charles Maurras, „proklube svou skořápku a začne běhat. Chybí mu jen málo, aby mohlo zvolat: »Jsem svobodné.« ...Ale lidskému dítěti chybí všechno.

Utváří se však kolem něho okruh účinné péče. Dítě neschopné pohybu, které by zahynulo, kdyby se mělo postavit tváří v tvář přírodě, je zachyceno jinou – pečlivou, mírnou a lidskou – přirozeností. Žije jen proto, že je občanem.“

První ochrannou slupku, dříve než společnost, utváří rodina. Každý sociolog nám řekne, že 80 % mladistvých provinilců, které policie zatkla a uvěznila,

„Rodina je první školou společenských ctností, bez nichž se neobejde žádný společenský útvar“, a proto je také „vlastním místem a nejúčinnějším prostředkem humanizace a personalizace společnosti.“

Jan Pavel II.
Familiaris consortio

pochází z rozbitých rodin, ať už jsou to děti nemanželské, nebo rozvedených rodičů. Jsou to vlčí děti moderní společnosti. Pokud se zrovna nestane zázrak, jsou necivilizovatelné.

Právě tak jako společnost není výsledkem „společenské

smlouvy“ (Rousseauovy „*contrat social*“), není ani původcem rodiny nějaká „rodinná smlouva“. Je spíše půdou pro uskutečnění věčného Božího plánu s lidstvem. To zavdalo Gustavu Thibonovi podnět k výroku, že když se narodí dítě, nachází ve společnosti (a v rodině) nekonečně víc, než samo přináší. Velké moderní hříchy (rozvody, homosexuální partnerství, kontrola porodnosti a genové manipulace) jsou sebevražedným jednáním, a to nejen proto, že snižují porodnost, ale proto, že se prohřešují proti Boží myšlence. Narušuje to Boží plán, nebo přesněji narušuje to sebe sama tím, že postupuje proti všemohoucnosti Boží. Nese to v sobě svůj vlastní pád a trest.

Ale i pravý opak se dá dokázat. Když se např. mladý člověk, který byl na scestí, ožení a založí rodinu, změní se často nejen jeho způsob života, ale i morálka. Co se stalo? Zcela prostě znovu vstoupil na cestu

velkého, neměnného zákona Božího. Smířil se sám se sebou, s tvorstvem, s velkým zákonem stvoření. Šťastná rodina, i kdyby byla muslimská či buddhistická, je chvalozpěvem o zákonu přirozenosti.

Mít kořeny v rodině znamená i zakořenění do kousku rodné země, kterou utvářel vítr a počasí a který se jmenuje vesnice, kraj, národ. Rodina je sice podstatnou buňkou společnosti, ale není nějaké dokonalé společenství. Potřebuje zasazení do velké i malé otčiny, a tou je pro ni její náboženství, jazyk, možnosti výdělků, kultura a sepeť se zvyklostmi a tradicemi, z nichž člověk dokáže čerpat své bytí. A jestliže milujeme tyto tak skromné a tak časné věci, pak je to proto, že jsou svým způsobem nositeli nejvyšších hodnot ducha. Z toho vyplývá, jak potřebná je i role prarodičů: zprostředkovávají kontinuitu, vzpomínky, a to nás uklidňuje, jestliže máme minulost. Vykořenění, kteří nic nevědí o své minulosti, nejsou ani s to plá-

novat budoucnost. To je jed-
na z příčin úzkosti moderní
doby.

Vnitřní struktura rodiny

Držme se toho jednou pro-
vždy: otcovská autorita je zá-
kladem a svorníkem rodinné
struktury. Pohoršuje nás,
že „pater familias“ v říms-
kém císařství směl roz-
hodovat a životě a smrti
svých dětí a jako kněz
podával bohům rodin-
nou oběť. Přes všechny
změny v oblasti mravů
i přes všechny přehmaty
ve vykonávání rodičov-
ské autority je otcovská
pravomoc nezbytná. Je
dobrá, vyplývá ze záko-
na přírody. Nepřítom-
nost otce je však drama.
I Svatá Rodina měla tuto
strukturu. K tomu malá
ilustrace: jeden řeholník
a malíř mi kdysi ukazo-
val jedno ze svých děl.
Byla to nástěnná malba,
objednaná pro dělnic-
kou farnost. Umělec zobrazil
Svatou Rodinu z Nazareta:
patřil k ní Kristus jako tesařský
učedník, sv. Josef a Matka Boží.
Celý obraz byl uspořádan do
tvaru trojúhelníka s vrcholem
směřujícím vzhůru. A kdo byl
v nejvyšším bodě? Ježíš, Boho-
člověk? Ne! Právě sv. Josef
jako hlava rodiny. Tak to od-
povídá řádu, jak jej chtěl Bůh.
Svatému Josefovi se zjevil ve
snu anděl: „Neboj se vzít si
k sobě svou nevěstu Marii...“
Později pak: „Vezmi dítě a jeho
matku a jdi do Egypta.“ V tom
se zračí podstatný rozdíl mezi
pořadím hierarchie a pořadím
svatosti: Ježíš a Maria jsou
svou svatostí Josefu nadřazeni,
a přesto poslouchají tesaře
Josefa.

Mohli bychom se ptát, jak
je dnes možno uplatňovat tuto
autoritu, když se tolik mluví
o právu jednotlivce. Rád bych
poukázal na vyjádření jednoho
německého opata, který po
léta moudře vedl svůj klášter

v duchu řehole sv. Benedikta.
Zeptali se ho, jaký prostor
je v benediktinském klášteře
vyhrazen lidským právům. Od-
pověděl: „Posvátná pravidla
popisují tak správně a přesně
souhrn povinností, které má
plnit každý v klášterním spo-

*Otec rodiny, matka, děti,
všichni členové rodiny vykonávají
přednostním způsobem křesťní
kněžství přijímáním svátostí,
modlitbou a děkováním,
svědectvím svatého života,
odříkáním a činorodou láskou.
Rodinný krb je tak první školou
křesťanského života a školou
bohatěji rozvinutého lidství.
Zde se učí, jak je práce těžká
i radostná, učí se bratrské lásce,
velkodušně odpouštět znovu
a znovu, a především uctívat Boha
prostřednictvím modlitby a oběti
vlastního života.*

(KKC 1657)

lečenství, opatem počínaje až
po posledního z bratří, že jsou
všichni s to s naprostým klidem
užívat svých práv.“

Zmínili jsme se o posvá-
tných pravidlech. Tvoří s otcov-
skou autoritou druhý sloup
rodinného řádu. Každé spole-
čenství obsahuje jistými pravi-
dly stanovený řád hierarchie
a závislosti. Uvnitř přirozené-
ho zákona (připomeňme si,

že je to zákon Boží, vepsaný
do srdcí a navenek zvěstovaný
desaterem) je v rodině prostor
pro vnitřní pravidla modlitby,
zdvořilosti, úcty, dobrého cho-
vání, poslušnosti vůči rodi-
čům, zvyklostí, stavovských
povinností. Slovo pravidlo dnes
nemá dobrý zvuk. Ale
poslechněme si, co k to-
mu říká Gustave Thibon:
„Pohrdáš pravidly, tradi-
cemi, dogmaty. Nechceš
svému dítěti, svému žá-
ku vnucovat žádný rá-
mec, pokud se týká uče-
ní. Rozdáváš jim vzácné
víno, ale zapomináš po-
dat jim s vínem i sklenici.
Ale co je víno bez nádo-
by? Zbytečně vyteče na
zem.“ Vezměme si napří-
klad pravidlo respektu,
úcty. Máme sklony vidět
v povinnosti úcty vůči
druhému společenskou
konvenci. Říká se nám,
že úcta je v rozporu s lás-
kou, nebo ji přinejmen-
ším ovlivňuje, poškozuje.

Ale respekt pochází z „respi-
cere“ = ohlížet se, přihlížet.
Když se nedívám na svého
bližního, když s ním nepočítám,
nepřiznávám mu žádné
místo, žádný status, pak je pro
mě jako věc. Ale není právě
toto opakem lásky?

Dovolte mi uvést osobní
vzpomínku. V dobách počátků
našeho kláštera v Brazílii na
náhorní planině Paraná k nám
přišla nějaká žena, úplně bez
sebe, na pokraji šílenství. Ne-
pochybně ji postihlo velké ne-
štěstí. Proč prchla ze svého
chudého obydlí? Odpověděla:
„Mau mariso me faltou de re-
speito.“ „Můj muž mi odepřel
úctu.“

Všichni pociťujeme potřebu
být respektováni. Odpírání úcty
pro druhého znamená: „Nee-
xistuješ.“ Nedostatek úcty za-
bije lásku. V Brazílii se kněžím
a rodičům líbají ruce, protože
zastupují Boha. To je velice

Pokračování na str. 20

POSTNÍ ŘETĚZ

Na 76 000 amerických řeho-
lních sester se 7. prosince postilo
a modlilo za svět. Konference
řeholních sester (LCWR), která
sdružuje všechny americké žen-
ské kláštery, se již v srpnu 2001
při poslední poradě rozhodla
odpovědět na touhu lidstva po
obrácení. Vznikl tzv. »postní
řetěz« pro celý rok. Každý kláš-
ter se zavázal, že se bude jeden
den v roce postit a modlit na
tento úmysl.

Po 11. září prohlásila před-
sedkyně LCWR Kathleen Pru-
ittová: »Ve světle teroristických
útoků prožíváme hluboké soli-
dární pouto s oběťmi násilí na
celém světě. Více než kdykoliv
předtím jsme přesvědčeny, že
potřebujeme kontemplativní
modlitby, které by přinesly zá-
chranu světu... Věříme, že mod-
litby a půst podají svědectví
o naší víře a naší důvěře, že
Bůh je mezi námi a může pro
nás udělat více, než si můžeme
vyprosít a představit.

NEPŘÍPUSTNOST KLONOVÁNÍ ČLOVĚKA

Etická komise Institutu pro
medicínskou antropologii a bio-
etiku (IMABE) odpověděla na
zprávu firmy ACT, že bez ohle-
du na cíl a druh je každé klonov-
ání člověka urážkou nedotknutelné
důstojnosti lidského života,
a proto je morálně nepřijatelné.
Je naprosto neodpovědné od-
vědět, že vyvíjejí techniky, které
podporují takové projekty, ať už
veřejné, nebo soukromé.

Pokusy s buňkami z dospělě-
ho člověka prokázaly, že obha-
joba používání lidských embryí
je bezpředmětná.

Etická komise IMABE apelu-
je na všechny odpovědné vědec-
ké pracovníky v USA a v EU,
aby podporovali terapeutický
výzkum s dospělými buňkami
a zabránili zneužití biotechno-
logií pro účely klonování.

RODINA JE SRDCEM CÍRKVE - pokračování ze str. 19

krásný projev úcty a také náklonnosti.

Podívejme se ještě jednou na ony tři prvky, které zevnitř dávají rodině její strukturu. Otcovská autorita, smysl pro řád, vzájemná úcta. Tyto tři prvky volají po čtvrtém, který je korunou domácích ctností: láskyplná úcta dětí. Zmírňuje respekt vůči autoritě přidáním náklonnosti, uctívou láskou. Z tohoto zenitu stéká proud milostí na členy rodiny. Úcta dětí není křesťanská ctnost, ale ctnost civilizace. Je to mužná ctnost, která tu byla odedávna a je stále aktuální, občanská a náboženská, řecká a římská ctnost, která působí – jak říká Aristoteles – že člověk prokazuje úctu (kult) bohům, rodičům a vlasti. Dětská oddanost patří k zákonu přírody (k přirozenému zákonu). Je to láska vděčného syna, který tolik dluží svým rodičům. Upevňuje svazek jednoty mezi tím, kdo život předává, a tím, kdo jej přijímá, aby mu pak dal znovu vzniknout ve svých vlastních dětech. Přes všechny problémy a nesrovnalosti je tato úcta tmelem, který rodinnému životu propůjčuje soudržnost. Neruší ji ani řád, který vládne v řeholních společenstvích: občas ji respektuje do té míry, že před ní ustupuje, např. když církev dovolí řeholnici opustit klášter, aby mohla pečovat o svou nemocnou matku.

Tři ctnosti domácího společenství

Teď bych chtěl zvývednout tři ctnosti, vztahující se ke společenství, které by měly zdomácnět v našich rodinách. Především je to **láska**. Rodina tvoří společenství (communauté = cum unitas, spojený s ...). Jednota a pokoj jsou plody lásky. Láska ve společenství spočívá

na trojici, ke které je třeba se stále vracet: rozdávat se, snašet se, odpouštět si.

Na druhém místě je **trpělivost**. Je ctností učitelů a vychovatelů. Existuje „ars educandi“, výchovatelské umění. Latinské slovo „educere“ znamená vyvést. „Educere gladium“ znamená vytasit meč z pochvy.

Jde o to, vytáhnout z dítěte možnosti, které jsou v něm skryté: rozum, vůli a smysl pro náboženství. To vyžaduje mnoho lásky a trpělivosti. Sv. František Saleský říkával: „K práci na posvěcení duši je potřeba hromada vědění, sud chytrosti a oceán trpělivosti.“ Umět naslouchat, snažit se pochopit, vytušit nesnáze, zábrany, příčinu agresivity.

Ve společenství to znamená být neoblomný, pokud jde o zásady, a mateřský při jejich uplatňování. A na adresu těch, kdo chtějí stůj co stůj, i kdyby to mělo znamenat bezpráví, znásilnit myšlení toho, s nímž hovoří, budiž řečeno: „Teprve když se přeneseme do myšlenkového světa druhého člověka, smíříme ho se svým vlastním.“

Konečně je třeba rodinu chránit hradbou **pozorného bdělosti**, abychom zabránili přístupu

satana, který by ji chtěl nahloďávat. Rodina však musí být zároveň otevřená pro klíčení lidských hodnot. Dnes je velká obava z vytváření ghett. Rodina,

*„Milí otcové a matky!
Věřte ve své povolání, v krásné povolání k manželství a rodičovství, které vám Bůh daroval. Věřte, že Bůh je s vámi, protože každé rodičovství v nebi a na zemi má své jméno od něho. Nemyslete si, že byste mohli dělat ve svém životě něco důležitějšího, než být dobrými křesťanskými otci a matkami...
Budoucnost církve, budoucnost lidstva do značné míry závisí na rodičích a rodinném životě, který vytvářejí ve svých domovech.
Rodina je skutečným měřítkem velikosti národa, tak jako důstojnost člověka je skutečným měřítkem civilizace.“*

Jan Pavel II. v Limericku, Irsko, 1. 10. 1979

říká se nám, nesmí děti izolovat jako ve skleníku. Jistě, ale vlašťovčí hnízdo má malou ohrádku, která brání před vypadnutím z hnízda. Naproti tomu směrem k nebi zůstává otevřené, aby chránilo a podporovalo růst křídel. Nejlepší rodina je taková, která chrání dítě jako malé ptáček, a přitom nezapomíná učit je používat křídel.

Souhrnně můžeme říci, že existuje teologie rodiny. Rodina – i ta nejskromnější, i ta nejvlast-

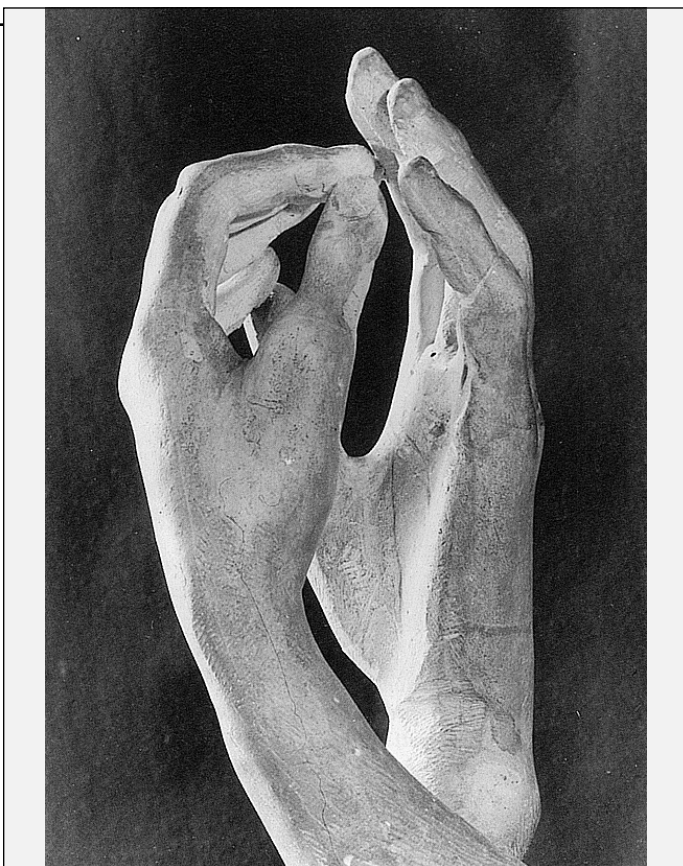
pokřtění a jejich manželství má svátostný charakter, povyšuje to jejich spojení na nový hodnotový stupeň: stává se **účinným znamením nadpřirozené lásky**.

Rodina a její nadpřirozené určení

Kdo toto respektuje, usiluje o svatost. Právem, protože vlivem milosti se rodina stává nejen posvátnou institucí, ale i **školou posvěcování**. Její povolání je také povoláním modlitby. Je stvořena pro modlitbu, tak jako církev, jejímž je obrazem. Je církví v malém, je kouskem církve, určeným k tomu, aby zrcadlila Kristovu lásku, aby ji pečetila, aby ji dále šířila. Proto je rodinná

modlitba naprostou nutností. A to nejen proto, aby byli její členové uchráněni ztroskotání a katastrof, kterých je dnes tolik, ale především vzhledem ke svému povolání a ke své podstatě. Tak jako církev tvoří „společenství Boží chvály“ (Dom Guéranger), tak musí být i rodina zaměřená na úsilí o svatost a na oslavu Boží: „*Cokoli děláte, ať jíte nebo pijete, dělejte všechno k Boží oslavě.*“ „*Vy, muži, milujte své ženy, jako Kristus miloval svou církev*“ (sv. Pavel), to znamená, milujte ji nadpřirozenou láskou, podněcující děti k obdivu a díkůvzdání. Kde se věci chápou takto, je otec první při večerní modlitbě, jako ten, kdo představuje Krista.

V takovém opravdovém křesťanském ovzduší se pak může dařit duchovním povoláním, která matky velmi často tuší. Což neplatí, že povolání dětí procházejí srdcem matky? Křesťanské rodiny, zůstaňte bdělé! Ohrožuje vás naturalismus. Nemyslí tím hanebnosti odporného materialismu, který

odmítáte, ale nemohlo by pokušením malého rodinného společenství, které tvoříte a které je tak drahocenné, tak přitažlivé, být také to, že vám tolik záleží na štěstí? Není to skličující, jak silná bývá obava z oběti, z chudoby, jak silné je pokušení vyhybat se královské cestě kříže? Namítnete: což lze rodičům zazlívat, že se snaží o štěstí svých dětí? Štěstí je přece něco dobrého! Co je cennějšího než domov, kde jsou šťastné a zdravé děti kolem usmívající se matky, jak to opěvují básníci?

*A štěstí obestíralo
onen pokojný dům
jako hluboká modrá voda
omývající ostrov...*

*(Francis Jammes,
Les Géorgiques Chrétiennes)*

Ano, milujeme svou představu štěstí. Ale jakmile naše noha překročí práh k nadpřirozenu, narazí na oběť.

Je velký rozdíl mezi tím, co je **náboženské**, a tím, co je **nápřirozené**. Hranicí mezi tím je oběť. Náboženský řád patří k přirozenosti. Obsahuje skutky, kterými lidé prokazují úctu Bohu. Každá modlitba je takový skutek.

Nadpřirozený řád je však sám Boží život, který sestupuje do duši, je to výzva napodobovat Ježíše Krista, nést kříž. Svátý Ludvík vyměnil svou královskou korunu za trnovou korunu. Monarcha, šťastně ženatý s Markétou z Provence, která mu darovala třináct dětí, se rozhodl ke křížáckému tažení, poslušný tajemné výzvy, kterou vnímal svou duší. Tady stojíme před řádem, který nás přesahuje. Tady vstupujeme do trpké, z utrpení vyrůstající radosti, do radosti těch, kdo berou vážně královskou cestu kříže.

***Rodina, ustanovená Bohem
jako základní životní buňka lidské
společnosti, byla Kristem
Vykupitelem, který to nepovažoval
za újmu své důstojnosti,
narodit se v nazaretské rodině,
tak velmi ctěna, že manželství,
vroucí společenství manželské
lásky a života vycházejícího z rodiny,
povyšil na svátost, aby tak účinně
vyjádřil mystický svazek mezi
Kristem a církví.***

Gaudium et spes č. 48

Také chci vyprávět příběh. Pochází od člověka, který byl jeho svědkem a kterému přinesl užitek. Čínský student pracuje v létě r. 1946 ve Francii u sedláka, aby si vydělal pár grošů na jídlo. Selka mu vypráví o nepříjemné události, která se udála před šesti lety. Naše armáda, která byla v rozkladu, ustupovala před vetřelci. Vyčerpaní dorazili francouzští vojáci do vesnice. Selka je přijala, poskytla jim jídlo a nocleh. Ráno táhli dál, a pak se zjistilo, že ukradli z domu všechny cenné věci. Mladý Číňan říká ironicky: „To byl taky nápad, přijímat neznámé lidi!“ Selka: „Přijala jsem je ne jako neznámé, ale jako by to byl sám Kristus.“ Dnes je ten student knězem a významným sinologem. Jmenuje se P. Frant. Huang – obrácený příkladem rodiny, kde se žilo podle evangelia.

Musíme být ochotni odvrátit se od sobectví a hamižnosti tohoto světa, od prestiže peněz, od plamene vášni. Má to cenu, zříkat se šálení a potěšení světa, jeho falešného optimismu, jeho žádostivosti pozemských požitků. Rodiny musí milovat **chudobu**, když svět říká: obohacujte se. Musí milovat **oběť**, když svět myslí na rozkoše. Musí milovat **námahu**, když svět se snaží o pohodlnost. Musí hledat **usebranost** v modlitbě, když jim svět nabízí rozptýlení. **Zkrátka být ve světě, ale nebýt ze světa.** To je cesta, kterou před námi

kráčeli někdejší křesťané. Vytvořili Evropu. Protože tito praví křesťané pracovali s nadějí na nebe, podařilo se jim učinit zemi obyvatelnou, takže mírností křesťanských mravů probleskuje věčná radost. Proto je také rodina, jak říká koncil, „domácí církví“ a, jak píše Sv. otec Jan Pavel II., „srdcem církve“.

Der Fels 12/95

VÝZKUM POSTABORTNÍHO SYNDROMU

Senát Spojených států schválil bez protihlasů zákon o výzkumu tzv. postabortního syndromu – psychických a fyzických následků, které se projevují u žen, které podstoupily potrat. Dosud byl tento syndrom z veřejné diskuse vykazován jako nevědecký. I když výzkum na tomto poli ukázal již v minulosti velké pokroky, chybělo mu dosud veřejné uznání.

Je to výsledek úsilí známých skupin obhájců nenarozeného života v USA, především »Planned Parenthood«.

Postabortní syndrom se projevuje u žen často až po letech jako poruchy v přijímání stravy, jako těžké deprese, pocity viny, úzkosti, hněvu, jako snížené sebehodnocení apod.

MLÁDEŽ A ČARODĚJNICTVÍ

Německý časopis »Mädchen« (Dívka) přiložil ke svým 400 000 exemplářů v souvislosti s Halloween-slavností 31. října obsírnou přílohu pod titulem »Mystery«. Ta uvádí návody, jak mohou dívky zjistit, k jakému »typu čarodějnic« patří. Knihy speciálního nakladatelství literatury o magii pro děti a mládež »Magic Circle« jsou stále populárnější a rozšířenější.

Autorka těchto knih Isobel Birdová vyzývá v knihách i na internetu děti a mládež, aby zakládali novopohanské náboženské skupiny. Řešení problémů pomocí magie a různé praktické návody jsou stále vyhledávanější. Jsou to návody k využívání ezoteriky a temného okultismu.

PODIVNÝ POSTOJ

Holandský světicí biskup von Roermud hájí pohanské Halloween-svátky. Pokládá je za úvod k adventní době jako období karnevalu před postní dobou.

Kath-net

Král Baudouin z Belgie (1930–1993)

Když v srpnu 1993 zemřel, zasáhlo to celou zemi. Osm dní bylo všechno jinak. Rádio, televize a noviny dávaly ještě jednou proběhnout jeho životu. Masy lidí, které se s ním loučily, stály dlouhé hodiny, aby mu mohly dát sbohem. Celý národ si náhle kladl otázku: »Proč žijeme? Co přijde potom?« Prožívali skutečné exercicie, aby se otevřel svět.

Byla to náhoda, že Církev v týdnu jeho smrti slavila právě svátek Proměnění Páně a připravovala se na slavnost Nanebevzetí Panny Marie?

On našel smysl svého života: **Boha**. Tuto radost, kterou získal ze svého vztahu k Bohu,

nemohl si podržet pro sebe, ale chtěl ji sdělit všem, neboť oheň, který uzavřeme, zhasne. Ale jak ji předávat dál?

To byla jeho nejčastější modlitba: »Dej mi svou radost pro druhé.«

Tato radost vyzařovala na jeho rodinu, na jeho okolí, na jeho přátele a příbuzné a nakonec na celý národ.

Mohl proto setřít tolik slz, protože sám mnoho plakal, již ve svém dětství.

Myslím na jeho výkřik v noci na břehu jezera v Küsnachtu po násilné smrti jeho matky 1935: »Kde je maminka? Řekni mi, je v nebi?«

A kdo může popsat, co se v něm dělo, když jeho rodina v jednom nesmyslném dobrodružství musela přehnout do Španělska a pak byla prakticky zajata v Laeken; když byl se svými sourozenci v noci okraden a nakonec se ocitl v hradu Hirstein obtaženém elektrickými ostnatými dráty. To všechno ve věku 12–14 let. Nemluvě o exilu ve St. Wolfgang a v Pregny ve Švýcarsku a o dramatu jeho milovaného otce, který byl

očerněn a vláčen blátem. A co nejhoršího, před zraky svého milovaného otce musel převzít trůn a přijmout za spojence ty, kteří ho zradili. Pochopitelně, že jeho mladá tvář byla velmi smutná.

Později trpěl tím, že nemohl mít děti, ačkoliv měl děti velmi rád a těšil se na svého nástupce. Také ho tížil jeho špatný zdravotní stav.

Ale více než všechno toto se ho dotýkalo utrpení druhých. Nebylo utrpení, které by u něho nenašlo ohlas, žádný výkřik, který by nedolehl k jeho srdci.

Radost

Ale v průběhu let vyrostla z této půdy, která byla zúrodněna utrpením, zcela něžná

Zpět k radosti ho vedla především jeho manželka Fabiola, jeho drahocenná perla. Jí může děkovat, že se nakonec Bůh stal radostí jeho života.

radost. Časem bylo vidět »smutného krále«, jak se stále více usmívá.

Král Baudouin s královnou Fabiolou u papeže Jana XXIII.

Především Fabiola, jeho manželka, vzácná perla, vedla ho zpět k životní radosti. Jí děkoval za to, že se nakonec

stal Bůh radostí jeho života. Radostí, kterou mu již nikdo nemůže vytrhnout, pokladem na dně srdce, radostí, která se rozšiřuje a prohlubuje tím více, čím více je celý život naplněn Bohem.

Můžeme skutečně říct, že ho víra postupně léčila z ran dětství, činila vyrovnaným a do-

volila mu vyzrávat a stát se nakonec vynikající osobností, jakou byl v posledních letech svého života.

Modlitba

Nešel nikdy spát, aniž by se spolu s manželkou a všemi, kteří tu byli a chtěli, svými synovci a neteřemi, přáteli, personálem nepomodlil růženec.

Každý den se účastnil mše svaté. Žil z Eucharistie. Jeden z bodů, který museli respektovat vyslanci při zahraničních návštěvách, byla každodenní mše svatá. Celé hodiny trávil před svatostánkem. Nemohl žít bez vztahu ke svému pokornému, chudému a maličkému Králi.

A protože sám byl malým dítětem v náručí nebeského Otce a jeho Matky Marie, kterou velice miloval, mohl být stále více pro všechny vším.

To mu však nebránilo, aby byl pro svou rodinu plně doma.

»Řekla jsem vám prostě: byly to roky štěstí, z velké části díky vlivnosti mého muže, díky jeho pozornosti a zapomínání na sebe sama, které nikdy neustávalo. Při každé ráně osudu měl

se mnou trpělivost. Díky této trpělivosti mohla naše láska růst a rozvíjet se. Toto rezignování na svá vlastní přání ve prospěch druhých je skutečně klíčem každého manželství. Pak

Král Baudouin s královnou Fabioloou r. 1990

se spojuje radost a láska, což nevylučuje utrpení. Společné prožití zkoušek posiluje lásku. V srdci každého utrpení leží příslib života, jako na jaře.«

Královna Fabiola

Srdečná jednota s královnou Fabioloou, která vyzářovala navenek, dotkla se srdcí mnoha lidí. Znam manželské páry, které po setkání s nimi díky Boží milosti čerpaly z jejich manželství sílu k novému začátku.

V jednom poselství 1987 řekl k rodinám:

Chtěl bych vás povzbudit, abyste odmítli rezignaci a bojovali proti fatalismu a lhostejnosti (Král Baudouin k mládeži 24. 12. 1984)

»Mír není jen záležitostí vlády. Mír vzniká v srdcích národů, když si muži a ženy vzájemně rozumějí. Míru v rodinách nikdy nelze dosáhnout s konečnou platností. Manželé jej musí budovat den po dni v rozhovorech, důvěře, vzájemné úctě a odpuštění. V takové atmosféře se mohou děti již od malička učit míru. Ve světě plném násilí se tak stanou budovateli míru. Taková rodina silně vyzáruje!«

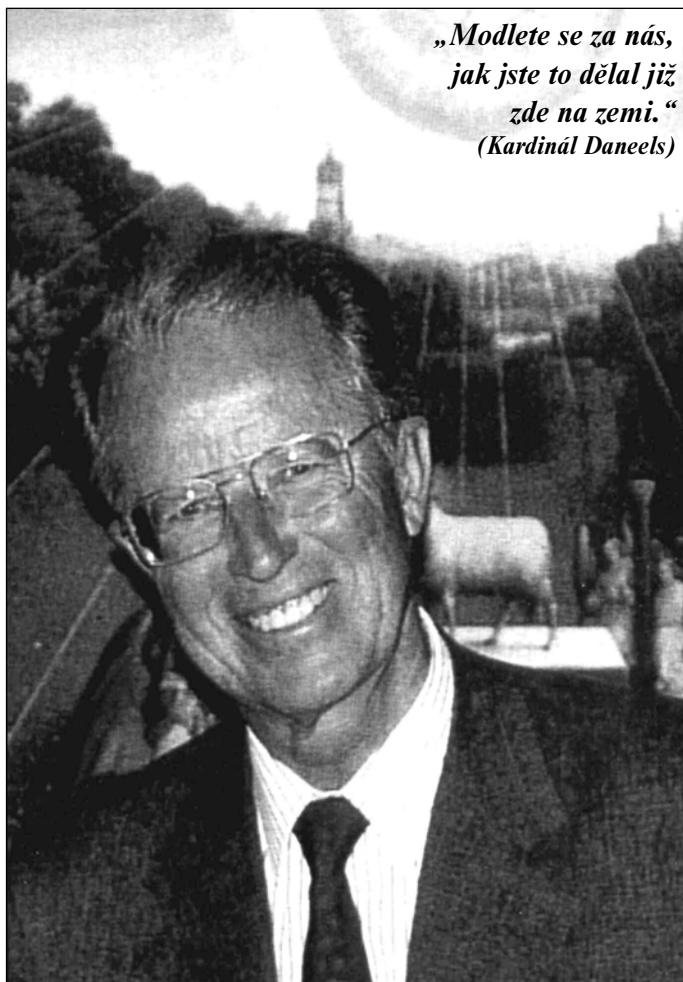
Jedna malá, nejmenovaná oběť mezinárodního obchodu s ženami, za kterou se král osobně zasadil, řekla při jeho pohřbu (s dovolením Fabioly) před 150 státníky:

»Kdo nám teď bude pomáhat, když náš přítel zemřel? Nakládali s námi jako s otroky. A král k nám přišel. Vzal mě za ruku a naslouchal mi. On byl jediný, kdo nám naslouchal. Král bojoval proti tomuto sexuálnímu obchodu. Byl to skutečný král. Nazvala jsem ho svým přítelem. Teď pláčeme. Ztratili jsme svého přítele.«

Nechtěl být králem národa, který je nepřátelský k životu, a stal se hlasem těch, kteří žádný hlas nemají.

Tak odmítl v roce 1990 svým podpisem legalizovat potratový zákon ve své zemi. Sám řekl:

»Vím, že jsem tím nezvolil lehkou cestu a riskuji, že velký počet mých spoluobčanů mi ne-

*„Modlete se za nás, jak jste to dělal již zde na zemi.“
(Kardinál Daneels)*

»Místo krále daruje nám Bůh nyní přímlovce za Belgií«

porozumí. Ale je to jediná cesta, kterou mohu smířit se svým svědomím.«

Z jeho tváře vyzářoval pokoj a světlo, které udivovalo.

Když jsem mu několik týdnů nato děkoval za jeho odvahu, řekl stručně:

»Znám se a nikdy bych nebyl řekl, že mohu mít takovou odvahu. Mohl jsem to udělat jen v síle Ducha svatého.«

Děti

Nezřídkou byl překvapen, jak tiskne nějakému dítěti na čelo jako na svatostánek polibek čisté lásky.

»Uděláme si čas, abychom mohli naslouchat dítěti a vzít na vědomí jeho potřeby? Necháme mu v našich městech plných nebezpečí a v našich dětem nepřehledných bytch potřebné místo? Dáváme mu ve stále složitějším světě plném přinucení oporu v pevné autoritě plně pochopení,

kteří je současně plná úcty k jeho iniciativám, které mu vnuká jeho velkodušnost, jeho hlad po dobru, radosti a kráse? Ale především, dáváme mu lásku a zjevně bezpečí, které je nezbytné pro jeho rozvoj a pro harmonii jeho budoucí rodiny?«

Jsou králové, kteří jsou více než králové. Oni jsou pastýři svého národa. Oni nevládnou, oni milují až k oběti vlastního života. Jedním z nich byl král Baudouin.

Podle článků Daniela Ange ve Feu et Lumiere 113

Křesťanské manželství - cesta k hluboké lásce

Rozhovor s biskupem Klausem Küngem

Dr. Klaus Küng se narodil v roce 1940 v Bregenz. Absolvoval lékařskou fakultu v Innsbrucku a pracoval jako sekundář v Nemocnici císařovny Alžběty ve Vídni. Od r. 1965 studoval teologii na Lateránské univerzitě v Římě. R. 1970 přijal kněžské svěcení. R. 1989 byl jmenován biskupem ve Feldkirch v Rakousku. V rakouské biskupské konferenci vede referát »Rodina«. Je konzultorem Papežské rady pro rodinu.

Otázky mu klade Michael Ragg, mluvčí německé sekce pomocného díla »Kirche in Not«.

Excelence, žít s jedním partnerem po celý život je stále ještě ideálem takřka všech lidí i přes všechny pokusy zpochybnit tento ideál. Co dělá manželství tak žádoucím?

Biskup Klaus Küng: Lidé cítí, že žít s jedním partnerem po celý život je cesta, jak dozrávat v lásce a jak lásku prohloubit. To je možné jen tehdy, když se dva lidé rozhodnou pro sebe a hledají spolu jednu cestu.

Dalším důvodem je, že vztah mezi mužem a ženou není podřízen pouze lásce, ale také vzniku nového života, nového člověka. Děti potřebují matku a otce. Na základě mnoha rozvodů víme snad lépe než kdykoliv jindy, že matka a otec jsou nenahraditelní. Pro vývoj dítěte má velký význam, že má jednu jasnou sounáležitost.

Láska rodičů, která je bezvýhradná a tedy spolehlivá, zajišťuje bezpečí a tvoří, tak říkajíc, střechu pro duši. I zde se muž a žena doplňují, když pomáhají dítěti na cestě do života a ono se může vyvíjet v lůně rodiny.

Načrli jste ideál rodiny, ale skutečnost vypadá jinak. Přes touhu po zdravé rodině mnoho vztahů se rozchází a u mnoha, kteří zůstávají pospolu, existuje krize vztahů. Tak vstupují dnes mladí lidé do těchto vztahů jen s rezervou. Myslí si: Budu žít s tím nebo tou milovanou, dokud to půjde, snad navždy. Není takový

výhled realistický? Co na tom Církvi vadí?

Je přirozeně pochopitelné, že tváří v tvář velkému počtu rozvodů mají mladí lidé strach se spojit... Ale takový postoj není nutně vůle k manželství, kterou Církev vyžaduje pro platné manželství, nýbrž jakýsi druh manželství na zkoušku.

Právě dnes, když to mnoho párů zkouší, můžeme znovu říct: manželství na zkoušku se vůbec neosvědčuje.

V čem to spočívá?

Jak Svatý otec často říká, není možno žít na zkoušku. Je nutné po určitém čase vzájemného poznávání skutečně dojít k definitivnímu rozhodnutí.

Proč to dnes mnohým připadá tak těžké?

Ve skutečnosti je tento rozhodovací proces dnes často narušován. Od manželství se očekává nebeská blaženost již zde na zemi. Jeden od druhého čekají věci, které může dát jen Bůh, a to nemůže dobře dopadnout.

Pak dojde k tomu, že páry to táhnou spolu, aniž se dostatečně znají a aniž by se pro sebe rozhodly. Tím je omezena svoboda volby partnera. Vznikne určitá závislost. Když se zjistí, že to neklape, dostaví se strach udělat druhému bolest, když dojde k rozchodu.

Také je tu strach z osamocení. Obzvláště trpké je to tehdy,

když nečekaně přistoupí ještě těhotenství.

Církev odmítá sex před manželstvím. Jak to zdůvodňuje?

Když erotická stránka stojí předčasně příliš v popředí, je zde velké nebezpečí, že nedojde vůbec k vzájemnému poznání, že ani nevznikne duchovní přátelství, jaké každý vztah nutně potřebuje, aby byl nosný. To, co má být výrazem úplného darování, stojí stranou, a úplně sebedarování nevzniká.

Tak dochází k tomu, že životní společenství, i když je nesené dobrým úmyslem, dopadá tak špatně, že zde schází základ k hlubšímu svazku. Tento svazek předpokládá rozhodnutí, že partneri budou stát pospolu bez jakýchkoliv podmínek.

To znamená: Ať se stane cokoli, i když onemocníš nebo naše děti budou postižené nebo hloupé, stojím za tebou. Pak může růst vzájemné odevzdání.

Pomáhá při tom svátost manželství? Co se stane, když je manželství vědomě uzavřeno před Bohem?

Skrze svátost je ono »ano« dáno v Kristu, to znamená, že obsahuje nejen zvláštní kvalitu, protože je obrazem smlouvy Boha s lidmi a obrazem Kristovy lásky k Církvi, ale také, že sám Kristus je základem tohoto souhlasu. Svátost je pro věřící zcela mimořádná pomoc, aby mohli překonávat krize, našli cestu k hlubší lásce, než jaká stála na počátku. První láska je jen zálohou lásky, to není láska v plné hloubce.

Svátost uschopňuje k sebedarování. Když se odevzdáváme určité věci a tím spíše člověku, nemůžeme nikdy předpovědět, jak se nám povede pozítří. Dokážeme to, když se dostaví ta nebo ona potíže? Ale s Kristem, s důvěrou v Boží pomoc, s důvěrou v jeho milost můžeme říci své ano. Od Krista dostává člověk na jedné straně konkré-

tní pokyny, životní pravidla pro všední den, na druhé straně jeho pomoc. S ním se může stát manželství životní cestou s cílem žít jednou v Bohu. Manželství je pak cestou k velmi velké a hluboké lásce, která je odleskem toho, co je v Bohu, protože Bůh je Láska.

Bůh nám dal svého Syna, abychom s Kristem a vedení Duchem svatým našli Otce a byli schopni jeho lásky. To neplatí pouze pro manžele, ale manželé mají v manželství konkrétní cestu, jak tohoto cíle dosáhnout.

Zaručuje svátost dobré manželství?

Svátost manželství je plodná jen tehdy, když je v manželech přítomen živý Kristus. To není žádný lék, který musíme vzít a pak začne působit, aniž bychom museli dělat něco zvláštního. Jestliže pár chce, aby se jeho manželství vydařilo, je nutná osobní iniciativa a vlastní úsilí. Proto se říká v Katechismu katolické církve: »Svobodné Boží jednání vyžaduje svobodnou odpověď člověka... Duše může vstoupit do společenství lásky jen svobodně.«

Jsou křesťanská manželství lepší?

Jsem přesvědčen o tom, že ta, která skutečně dávají své ano v duchu Ježíše Krista a snaží se rozvinout křesťanské manželství a rodinu, vykazují vysoké procento věrnosti a řeknou také ano ke svým dětem a k problémům, které život může přinášet. Jestliže již volba partnera vychází z víry, když se dbá na to, zda je tu dostatečné společenství, pak věřím, že velmi vysoké procento, i když ne v každém případě, zůstává věrné. Pak je možné, aby se partneri vzájemně doplňovali a blížili se spolu k životnímu cíli, pro který jsou stvořeni, totiž aby se naučili milovat.

*Z Der Fels 1/2001
přeložil -lš-*

27. prosince – sv. Jana Evangelisty

NA OKRAJI BOŽÍ PROPASTI

Prolog evangelia sv. Jana je nepochybně nejhlubší stránkou dějin, která kdy byla napsána. Největší géniové se snažili ji proniknout... avšak zůstali na prvním prahu propasti, do které patřil sv. Jan.

On sám – milovaný učedník, učedník orliho zraku, který prožil svůj život před touto propastí – můžeme o něm říci, že překročil její okraj?

Je třeba si to vždy připomenout, když čteme sv. Písmo, a zvláště tento prolog 4. evangelia, kde nekontemplativnější, poněvadž nejvíc milující – ze svatopisců – shrnul do několika řádek historii toho, který je pro něho „Světlo a Život“. Tyto řádky jsou jen lidským šatem, šatem příliš krátkým – nevýslovně příliš krátkým – skutečností, které nás všechny a vždy přesahují. Když jsme o nich dlouze meditovali, celou svou duší a po celý svůj život, perspektivy, které nám otvírají, rozšiřující se víc a víc ve světle stále narůstajícím a – tak svěží a tak mladé – zjevují svět, který se rozkládá nad tím vším, co vidíme a slyšíme.

Radost – někdy opojná, vždycky sladká a nesrovnatelná – této meditace: co dává, není nic; co slibuje, je mnohem víc: „Ti, kteří mě jedí, budou stále hladovět, ti, kteří mě pijí, budou stále žíznit“ (Sir 24,21). Je to

hluboce pravdivé. Bůh, jeho pravda, jeho život, jeho krása, všechna plnost beze jména, kterou se naše slova marně snaží vyjádřit, je pokrmem, který naplňuje a nenasyčuje.

Sv. Jan, začínaje psát evangelium, staví nás ihned na tyto výšiny před Slovo, které bylo, když všechno počalo, kterým všechno počalo. Má pravdu: Ježíš je nejprve tohle. Vidíme ho jen v tomto světle: „světle pravém, které osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět“ (Jan 1,9). Aby se na toto světlo zadíval, vybízí ho, milovaného učedníka, kterého doprovázel Ondřej při prvním setkání. „Mistře, kde bydlíš?“ (Jan 1,38) ptali se ho dva učedníci Jana Křtitele, kterým Předchůdce řekl a ukázal: „Hle, Beránek Boží.“ – „Pojďte a podívejte se,“ odpověděl prostě náš Pán.

Dovedl je k sobě. Jaké bylo toto „u něho“, to evangelista neříká. Jeho pravdivou odpovědí je toto první slovo jeho evangelia. Příbytkem Ježíšovým je Slovo. Tam byl Jan uveden od prvního dne. On tam zůstal. A tam on přivádí i nás. Pojďme za ním a zůstaňme tam s ním.

Augustin Quillerant

ON

Čtenář epištol sv. Jana neujde překvapení, když při obrácení stránky se před ním náhle objeví anonymní odkaz: „On.“ Je třeba chvíle, aby si člověk

uvědomil, že se jedná zřejmě o Krista. „On“ v jazyce sv. Jana je Kristus.

Není to tedy z jeho strany literární postup. Je to instinkt. Čtenář s duší méně naplněnou a posedlou Kristem se musí pokoušet namáhat, aby zvládl nové překvapení. Pro svatého Jana to jde samo od sebe. O kom mluvit, ne-li o Kristu, o kom myslet, ne-li o Kristu? Sv. Jan si vůbec nepředstavuje, že by to pro křesťana mohlo být jinak než pro něho. Mezi křesťany může jít jen o „něho“.

Kristus je všude, ve všem, všechno. Stačí číst epištolu u sv. Jana, abychom viděli, že to je úplný opak zapominání na druhé. Milovat své bratry až na smrt je jediný pravý důkaz autentické lásky ke Kristu. Jestliže ho milujeme, budeme chtít splnit jeho příkaz, avšak tímto přikázáním je, abychom se milovali navzájem jako on miloval nás. Ale bylo třeba nejprve v Kristu udělat „salto mortale“, abychom našli všechno zbývající, všechno ztratit a všechno opustit pro něho.

Pro duši opravdu křesťanskou přítomnost Kristova musí být tak úplná a tak stálá, že když mluvíme o Kristu s druhými, nepotřebujeme už říkat, o koho se jedná. „On“, to je Kristus a nikdo jiný. Zcela tak, jako se představuje v řeči nevěsty narážka na toho, kdo ji zabírá celou, nebo v rodině narážka na toho, kterého očekáváme po dlouhé cestě, nebo kterého jsme právě ztratili.

Překvapení, které vyvolává neužívaný a nečekaný způsob sv. Jana, provokuje nás jen k osobní otázce: Zabírá Kristus až do té míry naši duši? Neobjevuje se naopak v rozhovoru mezi křesťany spíše jako cizinec, který se musí dovnitř dostat pokaždé násilím a vždycky znovu výslovně ohlásit svou totožnost, aby byl uveden? Je nepřítomný. Obvykle opomíjený, a je tudíž třeba vždy

Dne 20. prosince uplynulo 425 let od narození našeho mučedníka sv. Jana Sarkandra. Obracujeme se k němu s prosbou o vytrvání ve víře i za cenu těžkého utrpení.

Všemohoucí věčný Bože, Ty nám v Janu Sarkandrově dáváš příklad člověka, který v těžkých dobách i přes lidské slabosti dosáhl nebeské slávy. Nauč i nás, prosíme, čerpat sílu z modlitby a na jeho přímluvu dej, aby našim diecézím nechyběli horliví kněží a dobří zpovědníci. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

znova připouštět jeho příchod a oznamovat jeho přítomnost jmenovitě.

Tento překvapující způsob sv. Jana je evidentně znamením jedinečné lásky. Toto slůvko „On“ vychází z přeplněného srdce.

Ale neměli bychom být překvapeni a zneklidnění svým vlastním překvapením? Kterak si nepřipomenout zde slova evangelia, tak pevná, tak rozhodující, britká: „Miluje-li někdo svého otce, svou matku... víc než mne, nemůže být mým učedníkem“ (Mt 10,37). Lásky ke Kristu není ničím jiným než láskou k Bohu. Jako ten, kdo věří v Boha, věří i v Krista. Realismus absolutnosti lásky sv. Jana je jen prožívanou pravdou víry v Krista Pána.

Modlitba:

Bože, prostřednictvím svatého apoštola Jana jsi nám dal nahlédnout do tajemství svého věčného Slova. Dopřej nám, ať svým rozumem dobře poznáváme a chápeme to, co od tvého apoštola slyšíme. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Kardinál Gabriel Garrone

LITURGICKÉ ČTENÍ – pokračování ze str. 15

bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil.“ Vstal tedy, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Z Egypta jsem povolal svého syna.“ Když Herodes zemřel, zjevil se v Egyptě Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, protože ti, kdo ukládali dítěti o život, už zemřeli.“ Vstal tedy, vzal dítě i jeho matku a odebral se do izraelské země. Ale když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se ve městě, které se jmenuje Nazaret, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků: „Bude nazýván Nazaretský.“

Život Kristův (58)

LVIII. Ježíš Osloboditel - osvobozuje člověka z otroctví hříchu

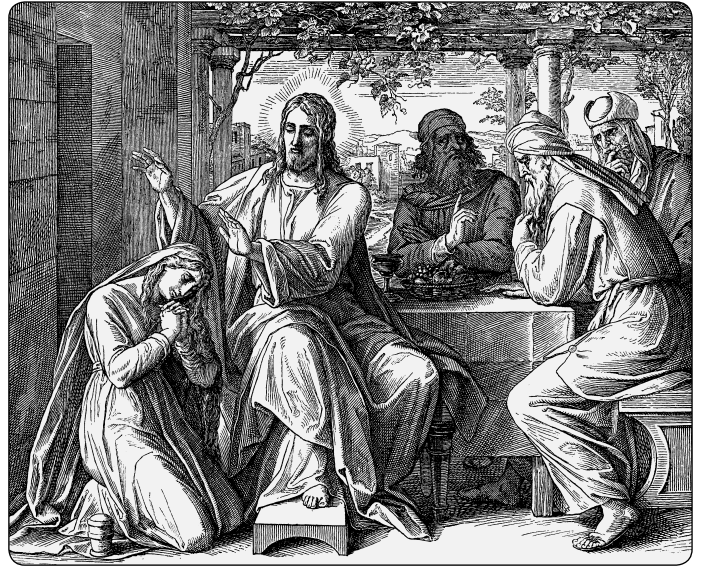
1) *Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obratě se a věřte evangelium!* (Mk 1,15). Právě tato slova, která zaznamenal a do úvodní kapitoly svého evangelia vložil evangelista Marek, jaksi shrnují a vyjadřují to, čím se budeme zabývat v příštích christologických katechezích o mesiášském poslání Ježíše Krista. Podle uvedených slov Markova evangelia Ježíš z Nazareta je Tim, kdo ohlašuje příchod Božího království do dějin člověka. On je Ten, v němž Boží království vstoupilo definitivním a neodvolatelným způsobem do lidských dějin. Právě díky němu toto Království směřuje přes plnost času ke svému eschatologickému naplnění ve věčnosti Boha samého. Ježíš Kristus předává Boží království apoštolům. Na nich zakládá budovu své Církve, která po jeho odchodu z tohoto světa má pokračovat v jeho poslání: *Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás. Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: Přijměte Ducha svatého!* (Jan 20,21-22).

2) V tomto kontextu je třeba věnovat pozornost tomu, co je pro Ježíšovo mesiášské poslání tím podstatným. Vyznání víry tím podstatným. Vyznání víry to vyjadřuje následujícími slovy: „On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe“ (*Nicejsko-konstantinopolské vyznání víry*). Tím nejpodstatnějším na Ježíšově poslání je dílo spásy, což se odráží již v samotném osobním jménu (*Ješua* – Bůh je spása). Toto jméno bylo vysloveno spolu se zvěstí o narození Božího Syna, když anděl řekl Josefovi: *Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů* (Mt 1,21). Tato slova, která Josef uslyšel ve snu, opakují to, co slyšela Maria při zvěstování od archanděla Gabriela: *Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš* (Lk 1,31).

Záhy po Ježíšově narození budou andělé zvěstovat pastýřům v okolí Betléma, že na svět přišel Mesiáš – Kristus jako Spasitel: *V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel – to je Kristus Pán* (Lk 2,11). ... *on totiž spasí svůj lid od hříchů* (Mt 1,21).

3) „Spasit“ znamená osvobodit od zla. Ježíš Kristus je Spasitelem světa, poněvadž přišel proto, aby osvobodil člověka od toho nejzákladnějšího zla, které zamořovalo člověkovu nitro v průběhu jeho dějin, a to od prvního porušení smlouvy člověka se svým Stvořitelem. Tímto nejzásadnějším zlem je právě hřích, který lidstvo vzdaluje od realizace Božího království. Ježíš z Nazareta, když od počátku svého veřejného působení ohlašoval příchod tohoto Království, tedy přišel jako Spasitel. On nejenom ohlašuje příchod Království, ale zároveň také odstraňuje základní překážku jeho realizace, jíž je hřích zakořeněný v člověku podle zákona dědičnosti. Toto smutné dědictví pak v člověku vzněcuje další osobní provinění. Ježíš Kristus je tedy Spasitelem v tom nejzásadnějším slova smyslu, protože zasahuje v člověku samotný kořen zla: postoj odvratu od Boha a přijetí nadvlády knížete temnot (srov. Jan 8,44), který se jakožto kníže temnot (srov. Kol 1,13) prostřednictvím hříchu stal knížetem tohoto světa (srov. Jan 12,31; 14,30; 16,11). Pokaždé se tímto knížetem tohoto světa stává, když člověk hřeší.

4) Nejbezprostřednější význam díla spásy, který se odhaluje již při Ježíšově narození, bude vyjádřen Janem Křtitelem u Jordánu. Tento prorok ukáže na Ježíše z Nazareta jako na Toho, kdo má přijít, a výslovně o něm ohlásí: *Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa!* (Jan

1,29). V těchto slovech je obsažena evidentní narážka na postavu, o níž hovoří Izaiáš, tedy na trpícího Služebníka Hospodinova. Prorok o něm hovoří jako o beránkovi, který je veden na porážku, a on v tichosti (jako mlčenlivá ovce – srov. Iz 53,7) přijímá smrt, jejímž prostřednictvím ospravedlní mnohé a vezme na sebe jejich nepravosti (srov. Iz 53,11). Tak tedy výraz o beránkovi Božím, který snímá hříchy světa, je zakořeněn ve Starém zákoně a zároveň jasně označuje, že dílo spásy – tedy osvobození od hříchů – se naplní prostřednictvím Kristova utrpení a jeho smrti. Spasitel je zároveň Vykupitelem člověka (*Redemptor hominis*). Ježíš tedy naplňuje dílo spásy za cenu vykupitelské oběti, kterou on sám ze sebe učiní.

5) Ještě předtím, nežli se to vše naplní v událostech Velikonoce v Jeruzalémě, nachází toto spasitelství jistý výraz postupně v celém Ježíšově kázání, jak to můžeme číst v evangeliích: *Syn člověka přišel hledat a zachránit, co zahynulo* (Lk 19,10). *Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny* (Mk 10,45; srov. Mt 20,28). V těchto výrocích není nesnadné odhalit poukaz na izaiášovského trpícího Služebníka Hospodinova. Jestliže Ježíš se ve svém působení dává poznat

jako přítel celníků a hříšníků (srov. Mt 11,19), nedělá tím vlastně nic jiného, nežli že zvyrazňuje základní charakteristiku svého poslání. *Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby svět byl skrze něho spasen* (Jan 3,17).

6) Tato slova Janova evangelia, které bylo sepsáno jako poslední ze čtyř evangelií, jasně odrážejí to, co je patrné v celém Ježíšově veřejném působení a co nachází své plné vyjádření v Ježíšově utrpení a v jeho smrti i v jeho vzkříšení. Pisatelé knih Nového zákona prezentují přes prisma velikonočních událostí velmi přesně pravdu o Kristu, který uskutečnil osvobození člověka od základního zla, od hříchu, a to prostřednictvím vykoupění. Ten, který přišel spasit svůj lid (srov. Mt 1,21), tedy člověk Ježíš, dal sám sebe jako výkupné za všechny (srov. 1 Tim 2,5-6). Bůh tedy, když přišla plnost času, poslal svého Syna, aby vysvobodil ty, kdo byli v područí Zákona, abychom tak mohli být přijati za syny (srov. Gal 4,4-5). V něm tedy opravdu máme vykoupění prostřednictvím jeho krve a odpuštění hříchů (srov. Řím 1,7). Tyto výroky apoštola Pavla skvěle korunuje výpověď autora listu Židům: *Ale Kristus... vešel jednou provždy do svatyně, ne s krví kozlů a telat, ale se svou vlastní krví, a tím nám získal věčné vykoupění. ... Skrze*

věčného Ducha sám sebe přinesl Bohu jako oběť bez poskvrny... (Žid 9,11.12.14).

7) Petrovy listy jsou v této věci stejně jednoznačné jako soubor pavlovských spisů: *Víte přece, že jste ze svého prázdného způsobu života, jak jste ho zdědili po předcích, byli vykoupeni ne snad nějakými pomíjejícími věcmi, stříbrem nebo zlatem, ale drahou krví Krista jako bezúhonného a neposkvrněného beránka* (1 Petr 1,18-19). *On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni. Byli jste kdysi jako bludné ovce, ale nyní jste se vrátili k pastýři a strážci svých duší* (1 Petr 2,24-25). Vykoupení pro všechny, nekonečná cena beránkovy krve, věčné vykoupení: Tyto novozákonní výrazy nám dovolují odhalit základní pravdu o Ježíšovi (*Bůh je spása*), který jakožto Kristus (*Mesiáš, Kristus*) osvobozuje lidstvo od zla hříchu, které je dědičně zakořeněno v lidech a které se opakuje s každým spáchaným hříchem. Kristus - Osvoboditel, on je tím, kdo osvobozuje člověka před Bohem. Dílo vykoupení je rovněž dílem ospravedlnění, které vykonal Syn člověka jakožto Prostředník mezi Bohem a lidmi (srov. 1 Tim 2,5) skrze sebeobětování ve jménu všech lidí.

8) Svědectví Nového zákona je velmi silné. Obsahuje totiž nejen jasnou představu o zjevené pravdě ohledně vykupitelského osvobození, ale také vystupuje až k nejvyššímu Prameni tohoto tajemství, totiž k samotnému Bohu. Jméno tohoto Boha je Láska. Hle tedy, co tvrdí Jan: *V tom záleží láska: ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy* (1 Jan 4,10). Vždyť krev jeho - Božího - Syna Ježíše Krista nás očišťuje od každého hříchu (srov. 1 Jan 1,7). *On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy*

celého světa (1 Jan 2,2). *A víte, že on přišel, aby hříchy odstranil. On však je bez hříchu* (1 Jan 3,5). Právě v tom je obsaženo ono nejvyšší zjevení lásky, již Bůh miloval člověka. Toto zjevení se naplnilo v Ježíši Kristu a jeho prostřednictvím: *Z toho jsme poznali lásku: že Kristus za nás položil svůj život ...* (1 Jan 3,5).

9) V těchto všech vyjádřeních nacházíme hlubokou souvislost a jasný soulad, jedná se totiž o jakousi hlubokou logiku zjevení, která vzájemně propojuje oba Zákony, od Izaiáše až po Janovo kázání na březích řeky Jordánu. A tato plnost zjevení k nám přichází prostřednictvím evangelii a apoštolských listů. Apoštol Pavel vyjadřuje způsobem sobě vlastním totéž sdělení, které je obsaženo v Janových spisech. Když nejprve řekne, že jenom stěží se někdo rozhodl položit svůj život za spravedlivé, pak dodává: *Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníci* (srov. Řím 5,7-8). Vykoupení je tedy darem lásky ze strany Boží v Kristu. Apoštol si je hluboce vědom toho, že jeho život v těle je životem ve víře v Božího Syna, který ho miloval a dal svůj vlastní život za něj (srov. Gal 2,20). Ve stejném smyslu hovoří pisatel knihy Zjevení, který vidí zástupy lidu budoucího Jeruzaléma jako zástupy těch, kdo si do běla vyprali svá roucha v beránkově krvi (srov. Zj 7,14).

10) Beránkova krev: Právě od této krve, od tohoto zcela nezaslouženého Božího daru v Kristu bere počátek dílo spásy, tedy osvobození člověka od zla hříchu. V tomto díle se tedy definitivně přiblížilo Boží království, nalezlo svůj nový základ, začalo se realizovat v dějinách člověka. Tak tedy plodem vtělení Božího Syna je vykoupení. V betlémské noci se tedy opravdu narodil Spasitel světa (srov. Lk 2,11).

Překlad doc. Ctirad Václav Pospíšil Th.D. OFM

NEBEZPEČNÝ EXPORT

Americká biskupská konference kritizuje plody západní civilizace. V souvislosti s teroristickými útoky z 11. září zpochybnila charakter západní civilizace. Export některých amerických aspektů podkopává jiné společnosti. Američtí občané by se měli více seznamovat s jinými národy a chovat k nim potřebnou úctu. USA nesou odpovědnost za celý svět. Jako vedoucí hospodářská síla musejí dbát o to, aby prospěch z hospodářské globalizace byl dostatečně dostupný také chudým zemím. Je třeba překonat bídu, pocit zaostalosti a beznaděje u mnoha národů. Ony jsou totiž živnou půdou pro terorismus. Iráčané netrpí hladem kvůli embargu, ale protože všechna produkce se soustřeďuje na zbraně hromadného ničení. Američané jsou nejbohatší, ale také nejlakomější ze všech národů a musí se vrátit ke konstruktivní spolupráci s OSN.

DEMORALIZUJÍCÍ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

28. listopadu vynesl Nejvyšší francouzský soud rozsudek, podle kterého již v druhém případě má být odškodněn tělesně postižený jedinec za to, že nebyl utracen. Jedná se o šestiletého Linela. Jeho matka požadovala sumu 686 000 EU za to, že nebyla upozorněna gynekology na možnost, že dítě bude postižené.

»Kolektiv proti handicapobii« žaloval u Nejvyššího odvolacího soudu francouzský stát za »závažné zmatení práva« v pověstném případě Perruche, ke kterému došlo v červenci loňského roku. Svátý otec v poselství z 23. listopadu tvrdě kritizoval francouzskou justici, že podporuje fyzickou likvidaci postižených. Biskup André Vingt-Trois z Tours, předseda biskupské komise pro rodinu, nazval soudní rozhodnutí urážkou všech těch, kteří se ujímají

postižených dětí: »Se zármutkem myslím na všechny rodiny, které přijaly mongoloidní dítě, s láskou o ně pečují a přijímají za to lásku tohoto dítěte.« Soudní výrok potvrzuje zvrácený názor, jako by se »nevyplácelo prožívat takovou lásku. To diskredituje všechny, kteří tuto lásku přijali a prožívají ji.«

JAKO ZA DOB KOMUNISMU

V Polsku, kde jsou opět u moci bývalí komunisté, propukl znovu spor o potraty. Polské feministky chtějí podávat soudní žaloby na nemocnice, které odmítají provádět ženám potraty. Za komunistického režimu bylo v Polsku prováděno ročně legálně 180 000 potratů. V 90. letech po pádu komunismu klesl tento počet na 150 ročně.

Kath-net

MEŠITA V NAZARETĚ

Izraelská vláda přímo podporuje stavbu mešity vedle baziliky Zvěstování v Nazaretě a nebere ohled na žádosti katolické církve. Nejedná se tedy v tomto případě o spor s muslimy, nýbrž s izraelskou vládou. Ta nechce vydat povolení na opravu mešit, které byly poškozeny při izraelském vpádu v roce 1948 a které by muslimové rádi znovu opravili.

Fides

Obnova Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí jako znamení smíření

Při procházce starobylym centrem Prahy se setkáváme s místy, jež jsou svědky pohutých dějinných událostí. Mnohé z nich jsou dávno zapomenuty, některé jsou však zvláště připomínány pamětní deskou. Na Karlově mostě po boku kříže s vyobrazením Krista ukřižovaného a nápísem v hebrejštině „Svatý, Svatý, Svatý, Pán Bůh zástupů“ desky ve třech jazycích vysvětlují, že k zhotovení nápisu byl donucen židovský vyznavač nekorektním soudním rozhodnutím k ponižení židovské komunity. Současný pražský magistrát, především zásluhou pražského primátora, toto jednání svých předchůdců tedy odčiňuje instalací vysvětlující tabulky a napravuje tak křivdu spáchanou na spoluobčanech židovského vyznání.

Přímo v srdci Prahy, na Staroměstském náměstí, můžeme nalézt v dlažbě také jednu připomínkovou desku – na místě, kde byl stržen sloup Panny Marie Vítězné. Text na pamětní desce připomínal, že zde stál a bude stát Mariánský sloup. (Bohužel i tento kratičký text byl záhy poničen.) Podobně jako tehdy na Karlově mostě i zde došlo v důsledku protiprávního jednání skupiny lidí ke stržení sloupu Panny Marie, aby byla ponížena nejen katolická komunita v Praze, ale katolická církev v celé zemi. Paradoxní je, že tímto jednáním především populi své předky – Pražany, kteří vztyčili tento sloup na paměť záchrany města Prahy vítězstvím nad Švédy. Současné pražské vedení však tuto křivdu odčiní odmítá a nechce vydat povolení k znovuinstalování Mariánského sloupu na původním místě v původní podobě. Přes velkou snahu toto odmítavé stanovisko zdůvodňovat odbornými hledisky jsou patrné především politické důvody.

Pravdě a spravedlnosti v této věci nebyl dán průchod.

Katolická církev do samostatného státu vstupovala ve velice obtížné situaci. Několik desetiletí trvající proticírkevní agitace mladočeských a realistických kruhů měla své důsledky. Proto nalezla širokou odezvu hesla: „Po Vidni Řím! Řím musí být Čechem souzen a odsouzen!“ Jak uvádí em. profesor Karlovy univerzity Kadlec: „Vandalské zničení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí (památníku jediného vítězství, jehož národ v 17. století dobyl, ovšem vítězství katolické Prahy nad luteránskými Švédy) 3. 11. 1918, třetího dne po převratu, bylo signálem k živelnému účtování s Římem, s katolicismem. Katolická církev a kněžstvo se staly předmětem posměchu, církev byla ve školách a na schůzích tupena, novinovou a časopiseckou propagandou byla smýkána její čest do kalu a její chyby byly nehorázně zveličovány. Chystala se radikální rozluka církve od státu, proveden částečný zábor církevního majetku pozemkovou reformou a církev měla být zbavena všech práv.“

Katolická církev se však nestavěla nepřátelsky k nově vzniklému státu. Vzhledem k velkému počtu svých stoupenců měla mimořádný vliv na stabilizaci poměrů ve státě. Na vzniklou kritickou situaci katolické církve v porevolučním období samostatného státu reagovali biskupové memorandem, ve kterém se uvádí: „V pohnutých revolučních chvílích vzniku republiky byla katolická církev vystavena mnohým útokům. V této situaci se biskupové Čech a Moravy na svém zasedání usnesli na Memorandu, které zaslali prezidentu republiky, aby připomněli, že je-li nový stát budován jako demokratický, nemůže se v něm vystupovat protiprávně proti jaké-

koliv skupině či instituci, která je nedílnou součástí národa. Vyjadřují své odhodlání spolupracovat a pomáhat při konstituování parlamentní demokracie v nově vzniklé republice na zásadě partnerské spolupráce.“ V Memorandu T. G. Masarykovi se uvádí: „Občanská a duchovní moc si mají vycházet vstříc... Státnická zkušenost posledních století opět a opět ukázala, že stát jen získává, šetří-li těchto vztahů. Ano, svorné spolužití církve a státu slouží prospěchu obou mocností. Církev ani nežádá ničeho, co by bylo na škodu časnému blahu státu, ale jsouc přesvědčena o vlivu náboženství a mravnosti, jak jsou obsaženy ve věrouce a mravouce od Krista svěřené, musí usilovat, aby také státními zákony byly uznány za základ veřejného blaha, a proto též účinně podporovány. Dle těchto zásad je nutné rozhodovat o postavení církve v Republice československé.“ Biskupové uvádějí, jaké negativní jevy se projevují vůči církvi římskokatolické. „Náboženství křesťanské a jeho symbol, kříž, se ze škol i proti vůli rodičů zvlí vládní správy nebo učitelů nevěrců odstraňuje, kaple pro bohoslužbu posvěcené se ruší, sochy svatých zlotřilým cynismem a vandalismem se beztravně boří neb zohavují i v přítomnosti nečinných neb i součinných zástupců vládních. To je však hotová anarchie. Stát, který takové porušení přirozeného, ústavou i mírovou smlouvou zaručeného práva svědomí beztravně trpí, ztrácí důvěry civilizovaného světa a nároků na jméno státu právního. Na Slovensku odcizila státu tato anarchie veškeré sympatie a přivodila nebezpečí ztráty celé té provincie. Vláda ulice a vliv volnomyšlenkářských a zednářských pokrokařů se sklonem k bolševictví zdají se násilím a bezprávím překonávat moudré politické směrnice práva a svobo-

Obrazy Panny Marie
z kapličky zbořeného sloupu

dy. Proti tomu protestují katoličtí duchovní správci, ohrožení v držení svých práv i na životě, dovolávající se ochrany u správy politické a spravedlnosti u soudů, ba i na přednějším místě republiky, obyčejně nadarmo.“ Revoluční popřevratové poměry silně ovlivnily pozici katolické církve a útoky dosahovaly rysů kulturního boje. Veřejnost katolického světa sledovala s živým zájmem vývoj v ČSR. Kulturní boj vůči katolické církvi, vyvolaný jen určitou revolučně antiklerikálně zaměřenou částí společnosti, nemohl ovlivnit zásadním způsobem postavení katolické církve ve státě a její významný vliv, protože většina občanů se hlásila ke katolické církvi, anebo uznávala její postavení ve společnosti. Přes výrazné útoky proti katolické církvi přece jenom nedošlo k nějakému revolučnímu zvratu ve vztazích mezi církvi a státem. Politická reprezentace si uvědomovala, jakou integrující roli hraje katolická církev ve státě a jak jsou sledovány postoje vlády a vztahy vůči ní. Katoličtí biskupové jasně deklarovali ochotu církve katolické partnersky spolupracovat na budování právního a demokratického státu.

Tehdejší politická reprezentace právu a spravedlnosti ve vztahu ke katolické církvi učinila zadost, když ustoupila od ne-

přátelské odluky a zvolila cestu respektování a zajištění práv katolickým občanům a způsob spolupráce s katolickou církví. Ve věci strženého Mariánského sloupu (i jiných křivd) však náprava nebyla uskutečněna. V této věci však situace není o mnoho lepší ani dnes. Při nápravě a odstraňování křivd se postupuje liknavě, neochotně a obstrukčně. Týká se to také otázky restitucí a nejnověji pokusu o ovládnutí církve administrativní cestou. Ve věci obnovy Mariánského sloupu také nebylo učiněno zadost spravedlnosti. Stržení Mariánského sloupu je křivdou a ponížením katolických Pražanů, kteří si tento sloup vztyčili na památku svého vítězství proti vojenským vandalům. Jestliže své vítězství zaštilili Pannou Marií a ne Husem nebo Žižkou, bylo to jejich přesvědčení a rozhodnutí a jejich potomci by to měli respektovat a ctít, neboť zásluhou tohoto vítězství nebyla Praha zpustošena a vydrancována švédskými vojsky, jak se to stalo jiným městům. Udělením povolení katolické komunitě, aby mohla obnovit stržený Mariánský sloup na Staroměstském náměstí, bude potvrzeno, že státní a správní orgány v českém státě přistupují ke katolické komunitě v duchu práva a napravují křivdy na ní v minulosti spáchané.

*P. ILic. ThLic. Jiří Koníček
(Kráčeno)*

Prameny:

Cit.d. KADLEC, s. 239.

Srov. KADLEC, s. 243. Trvale však nebylo možno přezírat, že přes nejprudší agitaci pro vystupování z církve téměř 80 procent obyvatel zůstalo církvi věrno. Kromě těch, kdo se přihlásili k církvi československé a českoobratrské, vystoupilo z katolické církve a zůstalo bez vyznání 700 000 osob, z 13 929 000 obyvatel roku 1930 bylo 10 617 000 katolíků obojího ritu.

Cit. d., ACO Nr. 10 /1919-15, 500.: Cit. d. Pastýřský list ze dne 18. 9. 1920.

Srdce Boží tluče v srdci z masa

Když jsme v den naší svatby procházeli portálem chrámu plní naděje a mladistvého nadšení, stáli jsme na prahu života, který se nám nabízel uzavřený. Spolu jsme mohli prohloubit lesk svátosti manželství, stav zasvěcení a lásky v nejhlubším slova smyslu, jehož původem a vzorem je jednota Krista s jeho Církví. Věděli jsme, že si navzájem darujeme Kristovu milost, jeho sílu, jeho radost a jeho život.

Ale teprve v průběhu čtyř let jsme prožili v tajemství smrti a zmrtvýchvstání svátost manželství. Jako všechny svátosti i ona je ovocem kříže a čerpá svou sílu a účinnost z Kristova utrpení.

Čas boje

Bylo mi sotva dvacet let a ne-přinesla jsem si do manželství žádné životní zkušenosti ani zkušenosti s muži. Měla jsem za sebou blažené dětství ve zbožné rodině a mládí, které nebylo zatíženo sexuálními problémy. Během přípravy k manželství kladl kněz důraz na tajemství plodnosti. Chtěli jsme skutečně vychovat velkou křesťanskou rodinu.

Ale nedostali jsme žádné děti. Vůbec jsme nezažili sexuální harmonii jako zdroj radosti. Dlouholeté úsilí a řešení naší bezdětnosti – sled nadějí a zklamání – otrávil naše manželská soužití, která byla stále řidší. Naše manželství bylo stále více čisté nikoliv z postoje dobrovolnosti, abychom se více přiblížili Bohu. Byla to vynucená čistota, pramen zklamání a vzpoury.

A přece, protože Bůh nás stále vedl podle svého plánu, který s námi měl, uvedl nás jednoho dne do nejdokonalejší lásky: do lásky duchovního zasnoubení duší s Bohem, cílem všeho křesťanského života. Ale nejdříve musela uplynout léta bojů a bouří. Kristus nám nedává ve svátosti milost nezranitelnosti, manželská láska zůstává vždy zranitelná a je stále ohrožena. Dává nám však milosti pro lopotu a boj.

Vystoupily do popředí naše rozdílné charaktery; manžel byl příliš tichý a často mimo dům; manželka příliš mladá a čekala hned od života příliš mnoho. Brzy se ukázalo, že náš domov trpí, a naším bojištěm byly modlitební skupiny, exercicie a apoštoláty.

Satanova práce je skrytá, tajná, úlisná a rychlá. Postupně jsem již neviděla Pána ani ve vlastní bytosti ani v partnerovi a Kristus se stáhl z našeho domova.

Bděte a modlete se, protože duch je sice hotov, ale tělo je slabé (Mt 26,41).

Právě to byl náš případ. Jednoho dne jsem se ocitla v náruči jiného muže. Láska, vášnivost, úplná a hluboká shoda těla i duše, nežnost až k zbláznění, humor; jeden jako stvořený pro druhého. Ráj – peklo života ve lži.

Na konci zcela klidného rozhovoru, ve kterém jsme se ohlédli za svými neúspěchy, svým úsilím a svým utrpením, prosila jsem svého muže o povolení k rozvodu. Zaskočena jako cizoložnice, která se dívala na Ježíše, jak píše beze slova do písku, nebo jako Samaritánka u Jakubovy studnice, slyšela jsem, jak můj muž místo výčitek nebo kárání odpověděl, že vášně pomíjejí, že mě miluje a chce na mě čekat.

Boží Srdce tlouklo v lidském srdci! Pokořený a zraněný muž překonal své zranění, aby čekal na mocnějšího, oděný zcela do Kristova milosrdenství. Odpuštění, můj Vykupitel. Otřesena skoncovala jsem za několik dní s jiným mužem bez vnitřního rozporu.

Vy muži, milujte své ženy, jako Kristus miloval svou Církev a vydal sám sebe za ni (Ef 5,25).

To znamená až k oběti. A naše oběť nás spojila.

Od té doby jsme ruku v ruce překonali velké zkoušky. Můžeme říci jako Jacques Rivière po jedné bolestné krizi: »Ano,

manželství je svátost v nás, daruje nám zpět lásku osvobozenou a umocněnou, založenou na Bohu.«

Naše duchovní jednota našla nové, hlubší vyjadřovací formy. Pro toho, kdo umí čekat, přijde jednou den, kdy je manželská láska tak zakořeněna v Bohu, že člověk nemusí opustit Boha, aby šel k tomu druhému.

V srdcích, která bolest zlomila a pak očistila, má láska ke Kristu větší místo. Kristus mě stále více uchvacoval. I jako hříšnice, jakou jsem, mohu s mystiky tvrdit, že žádná tělesná láska i s tím největším žarem a nejvyšším naplněním není srovnatelná s radostí ducha v Bohu.

Duše spojená s Kristem v hlubokém rozjímání zakouší tak velké štěstí a pokoj, který nemohou popsat žádná slova a který se rozlévá na celé okolí a celé lidstvo. To není nic udivujícího, protože každý tvor, ať je jakkoliv dokonalý, má srdce, které je dosti velké na to, aby přijalo svého Stvořitele.

Duch je to, co dává život, tělo nic neznamená (Jan 6,63).

To mohou křesťanští manželé dosvědčovat uprostřed světa stejnou měrou jako mniši uzavření ve svých poustevnách.

Marie-Claire

Podle: Daniel Ange,

Ton corps fait pour la vie

FeL 12/95, překlad -lš-

**Klíčem k lidským
srdcím není
naše chytrost,
ale naše láska.**

Hermann Bezzel

**P. GABRIEL AMORT OD-
PŮRCEM HARRYHO POTTERA**

»Lže, a není potrestán«
»Každá forma magie je
dílo Satanovo«

To jsou výroky z interview, které poskytl časopisu »Bild« vatikánský exorcista P. Gabriel Amort: »Každá forma magie je dílo Satanovo. Jakékoliv nadpřirozené působení, které se neděje ve jménu Božím, přichází od Satana. To platí také o každém vyvolávání duchů z onoho světa. Harry Potter svou magií zaklíná moc ďábla. Svěřuje se duchům.« P. Amort přečetl všechny čtyři knihy. Tyto knihy jsou plné mravních poklesků. Boj dobra se zlem stojí v popředí jen zdánlivě. »Harry Potter v knize několikrát výslovně lže, a nikdy není potrestán. Tak jsou děti uváděny do světa lži.« - »Všichni, kteří v knize vidí jen nevinny strhující příběh, nevědí vůbec nic o tom, že Satan se vždy schovává za něčím, co na první pohled vypadá nevinně jako dobro. Ale Satan je lstivý, a já se obávám, že využívá Harryho Pottera, aby svůj vliv rozšířil po celém světě. Tyto knihy i film jsou mistrovským dílem ďábla.«

Kath-net 7. 12. 2001

Proti násilí a zobrazování sexuality ve filmech a pořadech televizí

Pod tímto heslem před rokem vyhlásila s podporou našich biskupů paní Věra Lodrová z Plzně petici, kterou doposud podepsalo něco přes 63 000 našich občanů. Odpovědným pracovníkům televize adresovala dopis, kde mj. psala: »Jistě znáte otřesnou bilanci i u nás ohrožených a zneužívaných dětí, vysoké rozvodovosti, potratů a stále stoupající kriminality dětí a mladistvých... Uvědomujete si, jaký dopad mají filmy plné násilí a erotiky na dětskou duši? (Pozn. red.: Na duši každého člověka, i dospělého!)... Jak varující jsou slova Karla Čapka: »Národ, kterému se vezme morálnost, zahyne!« Prosíme, přestaňte nevhodnými filmy přispívat k další devastaci duší. Přispějte větším zařazením duchovních pořadů k mravní obrodě našeho národa. To je jistě přáním nejen křesťanské veřejnosti, ale všech, kterým leží

na srdci budoucnost našeho národa a kteří se pod petiční archy podepíší.«

MF Dnes napsala o této petici velmi zajímavý článek. »Hned v prvních dnech po šokujících teroristických událostech v New Yorku ...se Spojené státy rozhodly pozastavit všechny práce na filmech s katastrofickými a násilnickými tématy...« - »Televize nás utváří... Proč syn zabije otce? Často se takovými stali právě při sledování televize...« (Polský spisovatel Stanislav Lem.) »Už rok putuje českými a moravskými městy petice proti krutostem a sexuálnímu násilí v televizi a ve filmech... Výzvu doposud podepsalo více než 61 tisíc občanů (dnes je to už přes 63 tisíc, pozn. red. Světla). Až jich získá sto tisíc, hodlá Věra Lodrová apelovat jimi nejen na vedoucí televizní pracovníky, ale i na parlament a ministerstvo kultury. V Plzni je tiskopisy

možné podepsat ve vrátnici plzeňského biskupství na náměstí Republiky. Na ostatních místech regionu by měl archy s peticí, kterou podporuje také plzeňský biskup František Radkovský, zajistit zájemcům kterýkoliv farní úřad.«

Prosíme čtenáře Světla, kteří se dosud o petici nedověděli, aby tuto tak závažnou akci podpořili: Podpisový arch si mohou sami zhotovit, když si zkopírují záhlaví petičního listu a na zbytek papíru formátu A4 nebo i formátu A5 dají podpisy své a svých přátel a vyplněné pak odešlou na adresu **Věra Lodrová, Školní 59, 312 09 Plzeň**. (Paní Lodrová je osobou zastupující podepsané občany ve styku se státními orgány.) Projevte svou podporu v každém případě, i kdyby vám nebylo možno získat stovky podpisů: i kdybyste získali jen svou rodinu či své pracoviště.

PETICE PROTI NÁSILÍ A ZOBRAZOVÁNÍ SEXUALITY VE FILMECH A POŘADECH TELEVIZÍ

Reagujeme na růst násilí mezi dětmi a mládeží, které podporuje vysílání nevhodných filmů v televizi. Tyto pořady nejvíce ohrožují děti, které ještě nemají dostatečně vyvinuté rozlišovací schopnosti a přejímají modely jednání, které vidí v televizi, jako zcela normální a správné.

Apelujeme zvláště na pracovníky komerčních televizí, kteří ve snaze vyjít vstříc většinovému vkusu a názoru opomíjejí důležitou úlohu tohoto média ve formování názorů a postojů svých diváků, a podílejí se tak na morálním úpadku naší společnosti.

Proto vyzýváme televizní pracovníky odpovědné za skladbu programu, aby:

- ◆ v maximálně možné míře omezili počet filmů plných násilí a sexu a jejich vysílání posunuli až do pozdních hodin, kdy děti spí,
- ◆ se nebáli zaujmout odmítavé stanovisko k dnes sice běžným, avšak negativním společenským jevům, jakými jsou nevěry, rozvody, potraty, násilí, lhostejnost a sobectví,
- ◆ zařazovali více pořadů zaměřených na téma etiky a duchovních pořadů, aby se zviditelnily jiné hodnoty, než je konzumní život v naší společnosti,
- ◆ častěji ukazovali pozitivní příklady.

Jméno:

Bydliště:

Podpis:

.....

Liturgická čtení

DUCHOVNÍ OBNOVY V ROCE 2002 NA VELEHRADĚ - STOJANOVĚ

22. 1. – 26. 1. – duchovní obnova pro laiky podávající sv. přijímání, pastor. asistenty a pomocníky, P. Jan Pavlík SJ ● 3. 2. – 9. 2. – kněžské exercicie, Mons. Karel Simandl ● 17. 2. – 20. 2. – postní duchovní obnova, P. Miloslav Kabrda SDB ● 25. 2. – 1. 3. – postní duchovní obnova, P. Jan Pavlík SJ ● 1. 3. – 5. 3. – víkendová postní duchovní obnova, P. Josef Chyba ● 4. 3. – 8. 3. – postní duchovní obnova, P. František Petřík ● 13. 3. – 16. 3. – duchovní obnova pro snoubence, P. Jakub Berka OPraem. ● 15. 3. – 17. 3. – víkendová duchovní obnova formou večeřadla, P. Štěpán M. Filip OP ● 28. 3. – 31. 3. – velikonoční triduum – duchovní obnova pro vysokoškoláky, P. Michal Altrichter SJ ● 15. 4. – 19. 4. Duchovní obnova pro muže a ženy žijící v manželství, P. Ladislav Kubiček ● 19. 4. – 21. 4. Panna Maria – cesta ke kráse, P. Stanislav Weigel ● 20. 4. – 24. 4. – duchovní obnova pro pracovníky Charity, Mons. Josef Šich ● 7. 5. – 11. 5. – ignaciánské exercicie pro ženy a muže, P. Jan Pavlík SJ ● 20. 5. – 24. 5. – duchovní obnova pro mariánské ctitele, P. Josef Hladiš SJ ● 2. 6. – 6. 6. – duchovní obnova pro důchodce, osamělé a nemocné, P. Josef Čupr SJ ● 11. 6. – 15. 6. – exerciční základ podle sv. Ignáce pro muže a ženy, P. Pavel Koudelka SJ ● 14. 6. – 16. 6. – víkendová duchovní obnova formou večeřadla, P. Štěpán M. Filip OP ● 7. 7. – 13. 7. – kněžské exercicie, Mons. Josef Hrdlička ● 14. 7. – 18. 7. – duchovní obnova pro učitele a vychovatele, P. Petr Šustáček ● 16. 7. – 19. 7. – duchovní obnova pro mladší muže a ženy žijící v manželství, P. Vladimír Málek ● 19. 7. – 21. 7. Duchovní obnova pro podnikatele a veřejně činné pracovníky, P. Vladimír Málek ● 21. 7. – 26. 7. – duchovní obnova pro trvalé jáhny, P. Aleš Opatrný ● 26. 7. – 29. 7. – duchovní obnova pro lékaře a zdravotní sestry, P. Aleš Opatrný ● 29. 7. – 2. 8. – duchovní obnova pro katechety, P. Rudolf Smahel SDB ● 2. 8. – 6. 8. – duchovní obnova pro mladé lidi, kteří hledají svou životní cestu, P. Josef Čunek SJ ● 4. 8. – 7. 8. – duchovní obnova pro muže a ženy žijící v manželství, P. Miloslav Kabrda SDB ● 15. 8. – 19. 8. – duchovní obnova pro vysokoškoláky, P. Michal Altrichter SJ ● 18. 8. – 22. 8. – duchovní obnova pro varhaníky a chrám. zpěváky, P. Vlad. Tomeček SJ ● 21. 8. – 25. 8. – duchovní obnova pro mladší muže a ženy žijící v manželství, P. František Sedláček ● 25. 8. – 29. 8. – duchovní obnova pro mládež od 16 let (středoškoláci), P. Petr Vaculík SDB ● 25. 8. – 29. 8. – duchovní obnova pro důchodce, osamělé a nemocné, P. Stan. Peroutka SJ ● 8. 9. – 11. 9. – duchovní obnova pro vysokoškoláky, P. Michal Altrichter SJ ● 17. 9. – 21. 9. – ignaciánské exercicie pro muže a ženy, P. Jan Pavlík SJ ● 20. 9. – 22. 9. – víkendová duchovní obnova formou večeřadla, P. Štěpán M. Filip OP ● 22. 9. – 26. 9. – duchovní obnova – františkánská spiritualita, P. Ant. Dabrowski OFM ● 23. 9. – 27. 9. – exerciční pokračování podle sv. Ignáce pro muže a ženy – 2. týden (pokračování z r. 2001), P. Pavel Koudelka SJ ● 13. 10. – 19. 10. – kněžské exercicie, P. Jan Pavlík SJ ● 22. 10. – 26. 10. – mariánská duchovní obnova, P. Josef Hladiš SJ ● 25. 10. – 27. 10. – Panna Maria – cesta ke kráse, P. Stanislav Weigel ● 27. 10. – 30. 10. – duchovní obnova pro muže a ženy žijící v manželství, P. Miloslav Kabrda SDB ● 3. 11. – 8. 11. – kněžské exercicie, P. Jozef Augustyn SJ ● 11. 11. – 15. 11. – duchovní obnova pro muže a ženy žijící v manželství, P. Ladislav Kubiček ● 15. 11. – 19. 11. – duchovní obnova pro mladší muže a ženy, P. Josef Chyba ● 20. 11. – 23. 11. – duchovní obnova pro snoubence, P. Jakub Berka OPraem. ● 21. 11. – 24. 11. – duchovní obnova – příprava na advent, P. Angelik Mička OP ● 4. 12. – 7. 12. adventní duchovní obnova, P. František Petřík ● 10. 12. – 14. 12. – adventní duchovní obnova, P. Jan Pavlík SJ ● 30. 12. – 1. 1. 2003 – duchovní obnova formou večeřadla, P. Štěpán M. Filip OP.

Ubytování: dvoulůžkový pokoj 150 Kč/osoba; jednolůžkový pokoj 180 Kč/osoba; dvoulůžkový pokoj s příslušenstvím 180 Kč/osoba; jednolůžkový pokoj s příslušenstvím 280 Kč/osoba; strava na den 100 Kč. **Příhlášky posílejte na adresu:** Poutní a exerciční dům Stojanov, 687 06 Velehrad 62, telefon 0632/57 14 20 a 57 15 31; e-mail: velehrad@stojanov.cz.

Neděle 30. 12. – svátek Svaté Rodiny

Ježíše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3–7.14–17a

Ž 128(127),1–2.3.4–5

Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)

2. čt.: Kol 3,12–21

Ev.: Mt 2,13–15.19–23

Pondělí 31. 12. – přip. sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18–21

Ž 96(95),1–2.11–12.13

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Jan 1,1–18

večer:

1. čt.: Gn 1,14–18 nebo Nm 6,22–27

Ž 8,2a+4–5.6–7.8–9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

2. čt.: 1 Kor 7,29–31 nebo Jak 4,13–15

Ev.: Mt 6,31–34 nebo Lk 12,35–40

Úterý 1. 1. – slavnost Matky Boží,

Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22–27

Ž 67(66),2–3.5.6+8

Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a zehnej nám!*)

2. čt.: Gal 4,4–7

Ev.: Lk 2,16–21

Středa 2. 1. – památka sv. Bazila Velikého a Řehoře Naziánského

1. čt.: 1 Jan 2,22–28

Ž 98(97),1.2–3ab.3cd–4

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,19–28

Čtvrtek 3. 1. – ferie

1. čt.: 1 Jan 2,29–3,6

Ž 98(97),1.3cd–4.5–6

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,29–34

Pátek 4. 1. – ferie

1. čt.: 1 Jan 3,7–10

Ž 98(97),1.7–8.9

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,35–42

Sobota 5. 1. – ferie

1. čt.: 1 Jan 3,11–21

Ž 100(99),1–2.3.4.5

Odp.: 1 (*Plešete Hospodinu, všechny země!*)

Ev.: Jan 1,43–51

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne: 30.12. 31.12. 1.1. 2.1. 3.1. 4.1. 5.1.

Antifona	170	154	193	1734	154	154	154
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	171	154	193	1734	154	154	154
Antifony	171	188	195	858	874	890	906
Žalmy	813	813	813	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	172	188	195	1735	208	211	215
Antifona k Zach. kantiku	172	189	195	1275	208	212	215
Prosby	172	189	195	1724	209	212	215
Záv. modlitba	173	190	196	1275	209	212	216

Modlitba během dne:

Hymnus	155	155	155	155	155	155	155
Antifony	156	156	156	156	156	156	156
Žalmy	818	833	1265	863	879	895	911
Krátké čtení	173	190	196	206	209	213	216
Záv. modlitba	173	190	196	206	209	212	216

Nešpory: SO

Hymnus	153	153	191	197	1736	153	153	229
Antifony	169	174	192	198	868	884	900	230
Žalmy	1649	1661	1649	1661	868	884	901	230
Kr. čtení a zpěv	169	175	192	199	1737	210	214	231
Ant. ke kant. P. M.	169	175	192	199	1276	211	214	232
Prosby	170	175	193	199	1731	211	214	232
Záv. modlitba	173	173	196	196	1275	209	212	234

Kompletář	1238	1242	1238	1242	1254	1257	1260	1238
------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

**Conchita Armida:
DUCHOVNÍ DENÍK MATKY RODINY**
Zpracoval P. Marie-Michel Philipon OP

Knihy pojednává o deníku velké mexické mystičky přelomu 19. a 20. století, který zpracoval významný dominikánský spirituální teolog Marie-Michel Philipon. Božský Spasitel Conchitě zjevoval nejvyšší pravdy víry způsobem, který udivuje svou prostotou a přístupností, především pak bezprostřední vazbou na každodenní, hluboce opravdový a důsledně duchovní život každého křesťana. Při četbě Conchitina Duchovního deníku máme dojem, že byl napsán jako odpověď na II. vatikánský koncil, jenže jeho autorka zemřela již v roce 1937 a některé věci, například na tehdejší dobu objevené učení o všeobecném kněžství, napsala půl století před koncilem. Služebnice Boží Conchita Armida byla celým svým životem plně ponořena do vůle Boží – a to jako manželka, matka devíti dětí, nakonec třicet let jako vdova, která kromě manžela pochovávala i pět ze svých dětí. Dokazuje nám, že mystický život a nejvyšší stupeň duchovního života a svatosti není vyhrazen zasvěceným osobám, ale je to povolání pro každého, kdo přijal křest skrze Ducha svatého.

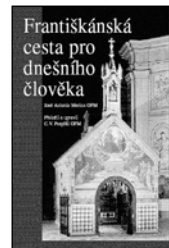
Podrobnější informace o díle mexické mystičky najdete v článcích posledních dvou čísel Světla (č. 49 a 50).

První vydání knihy vychází s finanční podporou Mariánského kněžského hnutí.

Brož., A5, 272 stran, 139 Kč

Pozor! V č. 42 jsme uvedli informace o předplatném na rok 2002.

**José Antonio Merino OFM: FRANTIŠKÁNSKÁ
CESTA PRO DNEŠNÍHO ČLOVĚKA**
Přeložil a upravil C. V. Pospíšil OFM

Tato kniha se snaží svěžím a neotřelým způsobem představit františkánský ideál dnešního člověku. Profesor Merino je vynikajícím znalcem nejen velkých mistrů františkánské školy, ale také jedním z významných představitelů současného existencialismu. Jeho mimořádný, vpravdě iberský temperament a erudice jsou zárukou nešedního čtenářského zážitku. Tato kniha rozhodně není opakováním toho, co již bylo řečeno někým jiným. Nejedná se ani o historický pohled na počátky hnutí a na jeho hlavní představitele. Dalo by se říci, že je jakoby přiloženou rukou na puls dnešního františkánství. Kniha vychází s finanční podporou Provincie svatého Václava menších bratří v Čechách a na Moravě.

Brož., A5, 88 stran, 59 Kč

NA PŘÍMLUVU PANÍ ZDISLAVY
Sebral Zdeněk Cyril Fišer

Knihy vypráví o různých vyslyšeních na přímluvu svatých paní Zdislavy. Jsou to události, které sice nejsou potvrzeny vatikánskou Kongregací pro svatořečení jako zázraky, ale jsou to fakta, která dokumentují zdislavskou úctu stovek věřících, přispívajících Boží pomoc, již dostali, právě přímluvě paní Zdislavy. Kniha vychází v roce 700. výročí založení České dominikánské provincie a v předvečer 750. výročí nebeských narozenin sv. Zdislavy († na začátku ledna 1252).

Brož., A5, 92 stran, 119 Kč

**Od prvního čísla Světla 2002 začne vycházet zajímavé čtení na pokračování o P. Piovi,
který má být právě v roce 2002 svatořečen.**

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Olomouc, 5/2000
Položka 9

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

Světlo – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Víček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravy. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzercí, podávání novinových zápisů: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK ČR 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 00421371741 83 83; podávání autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nevezveřejněné příspěvky nevracíme.